

АД „КОМУНАЛАЦ“ БИЈЕЉИНА
БИЈЕЉИНА

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
ЗА 2022. ГОДИНУ

Бијељина, април 2023. године

САДРЖАЈ

1.	ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ДРУШТВУ	2
1.1.	Оснивање и регистрација.....	2
1.2.	Основни идентификациони подаци.....	2
1.3.	Акције и акционари Друштва.....	3
1.4.	Дјелатност Друштва	4
1.6.	Органи управљања	8
1.7.	Организација Друштва.....	8
2.	ОСНОВА ЗА ИЗРАДУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА ДРУШТВА.....	9
3.	ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ПРОЦЈЕНА.....	11
3.1	Нематеријална улагања.....	11
3.2	Некретнине, постројења и опрема	12
3.3	Дугорочни финансијски пласмани	14
3.4	Залихе	14
3.5	Краткорочна потраживања и пласмани.....	15
3.6	Грешке из претходног периода	16
3.7	Признавање прихода	16
3.8	Признавање расхода.....	16
3.9	Финансијске обавезе	17
3.10	Дугорочна резервисања	17
4.	РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВАЊА ДРУШТВА	18
	ПРОИЗВОДНО - ТЕХНОЛОШКИ СЕКТОР	18
1.	Служба комуналних услуга	18
1.1	Прикупљање и одвожење отпада	18
1.2	Одржавање јавно-прометних површина	26
1.3	Услуге специјалним комуналним возилима	28
2.	Служба одржавања градског зеленила	31
3.	Служба за организацију пијачних услуга	32
	СЕКТОР ЕКОНОМСКО - ФИНАНСИЈСКИХ, ПРАВНИХ И ОПШТИХ ПОСЛОВА.....	34
1.	Служба за правне, кадровске и опште послове	34
2.	Служба исхране радника	35
3.	Служба за финансијске и рачуноводствене послове.....	35
3.1	Приходи.....	35
3.2	Расходи.....	46
3.3	Нето добитак.....	60
3.4	Нето добитак у Пореском билансу	61
3.5	Резултат пословања по службама Друштва	62
3.6	Извјештај независног ревизора	67
	АНАЛИЗА ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА ДРУШТВА.....	71
1.	АНАЛИЗА ФИНАНСИЈСКЕ РАВНОТЕЖЕ.....	71
2.	АНАЛИЗА ЗАДУЖЕНОСТИ.....	73
	ИМОВИНСКИ ПОЛОЖАЈ ДРУШТВА.....	77
	ПРИНОСНИ ПОЛОЖАЈ ПРЕДУЗЕЋА	80
	ЗАКЉУЧАК	84
	МЈЕРЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОСЛОВАЊА	86

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ДРУШТВУ

1.1. Оснивање и регистрација

Основно јавно државно предузеће (ОЈДП) **"Комуналац" Бијељина**, Улица Милоша Црњанског број: 7. основано је Одлуком Скупштине општине Бијељина 05.06.1995. године, број 01-022-8/95 издвајањем из тада постојећег **КРО "4. јули" Бијељина**.

Предузеће је као акционарско друштво „Комуналац“ Бијељина са сједиштем у Бијељини, Ул. Милоша Црњанског број: 7. (у даљем тексту Друштво) уписано у судски регистар правних лица код Основног суда у Бијељини, Рјешењем број регистарског улошка регистарског суда: 1-121, ознака и број уписника суда: Фи-254/05 од 07.09.2005. године.

Истим рјешењем уписана је и промјена својине државног капитала ОДП „Комуналац“ са п.о. Бијељина, када је предузеће промјенило и облик организовања у акционарско друштво "Комуналац" Бијељина, са постојећом адресом, сходно одредбама „Закона о приватизацији државног капитала у предузећима“ („Службени гласник Републике Српске“ број: 24/98, 62/02, 38/03 и 65/03) и „Закона о јавним предузећима“ ("Службени гласник Републике Српске“ број: 75/04, 78/11) као и промјена облика организовања од државног предузећа у акционарско друштво.

Рјешењем о регистрацији Окружног привредног суда у Бијељини број: 059-0-Рег-21-000 619 од 05.07.2021. године уписана је промјена статуса лица овлашћеног за заступање, а на основу Одлуке Надзорног одбора АД „Комуналац“ Бијељина, број: 5241/2021 од 18.06.2021. године, па је као лице овлашћено за заступање уписан: **Мирослав Кулић из Драгаљевца Горњег, Бијељина**.

1.2. Основни идентификациони подаци

Према расположивој документацији скраћени назив Друштва је:

**АД „Комуналац“ са п.о. Бијељина,
Улица Милоша Црњанског број: 7.**

Матични број Друштва: **1028421** (према Рјешењу о регистрацији: **МБС 1-121**)

Обавјештењем о разврставању пословног субјекта по дјелатностима Републичког завода за статистику број: 8193 од 28.06.2013. године Друштво је разврстано као:

- Облик организовања: Акционарско друштво - 03
- Облик својине: Два или више облика својине – 4
- Сједиште: 76300 Бијељина, Милоша Црњанског 7.
- Општина/Град: Бијељина – 10057,
- Основна дјелатност: Прикупљање неопасног отпада – 38.11

Истим Обавјештењем извршено је и разврставање Пословних јединица, а врста промјене је усклађивање са законом и промјена осталих података.

У правном промету са трећим лицима Друштво иступа без ограничења, а за своје обавезе одговара цјелокупном имовином којом располаже. Оснивачи одговарају до висине

уложених средстава. Своје финансијско пословање Друштво обавља преко трансакционих рачуна и то:

- 555-001-00000700-03..... Нова банка а.д. Бања Лука
- 554-001-00000055-13 Наша банка а.д. Бијељина
- 551-030-00000425-40..... Банка поштанска штедионица а.д. Бања Лука
- 567-343-10000007-48..... Атос банк а.д. Бања Лука
- 562-003-81253484-23..... НЛБ банка а.д. Бања Лука
- 552-000-18238004-65..... Аддико банк а.д.

Девизно пословање Друштво обавља преко девизних рачуна и то:

- 554-780-0003360-111..... Наша банка а.д. Бијељина (ЕУР)
- 554-780-0003360-111..... Наша банка а.д. Бијељина (УСД)

Пореска управа Министарства финансија Републике Српске издала је Потврду о регистрацији пореског обвезника број: 453/01 од 20.09.2005. године и додијелила број: **4400305650008**

Увјерењем Управе за индиректно опорезивање број: 04/1-УПРЈ/1-3545-2/07 од 05.07.2007. године додијељен је идентификациони број: **400305650008**

Комисија за хартије од вриједности Републике Српске уписала је својим Рјешењем број: 01-03-ПЕ-2515/05 од 20.09.2005. године Друштво у регистар емитента са подацима:

➤ **ознака и регистарски број емитента 04-693-101/05**

Са Централним регистром хартија од вриједности АД Бања Лука закључен је Уговор о регистрацији хартија од вриједности број: 01-04-7354/05 од 03.10.2005. године, којим се регулишу међусобни односи из основа вођења рачуна емитента и чувања нематеријализованих хартија од вриједности. Рјешењем о регистрацији хартија од вриједности Централног регистра хартија од вриједности, број: 06-32/05 од 04.11.2005. године извршена је регистрација хартија од вриједности емитента „Комуналац“ а.д. Бијељина.

Бањалучка берза а.д. Бања Лука донијела је Рјешење број: 08-2534/2005 од 07.11.2005. године о уврштавању хартија од вриједности на слободно берзанско тржиште.

Све наведене активности у периоду од уписа усклађивале су се и усаглашавале у складу са измјењеним околностима.

1.3. Акције и акционари Друштва

Статутом Друштва - пречишћени текст од 10.08.2011. године (чан 17.) дефинисано је да основни капитал Друштва износи 3.748.014 КМ и представља збир номиналних вриједности акција Друштва *које су акционари стекли у поступку власничке трансформације.*

Укупан број акција (број рачуна код Централног регистра је: 15904617) износи 3.748.014 комада, номиналне вриједности по једној акцији 1,00 КМ, односно, укупно у номиналном износу 3.748.014,00 КМ. На основу Рјешења о регистрацији хартија од

вриједности број: 06-32/05 (прва емисија), уписано је 2.559.403 акција, затим по Рјешењу 01-УП-031-1318/06 од 18.04.2006. године уписана је 101.571 обична акција (друга емисија) и по Рјешењу број: 01-УП-031-2300/06 од 30.06.2006. године уписано је 1.087.040 акција (трећа емисија).

Централни регистар хартија од вриједности а.д. Бања Лука доставио је Извјештај – књигу акционара, од 31.12.2022. године са подацима о власницима хартија од вриједности на тај дан. Према овом Извјештају, ознака ХОВ је: КМБЈ-Р-А. Све акције су са правом гласа. Појединачно посматрано, најзначајнији акционари су:

<i>Назив акционара</i>	<i>Текући период</i>		<i>Претходни период</i>	
	<i>Номинални износ</i>	<i>% учешће</i>	<i>Номинални и износ</i>	<i>% учешће</i>
Град Бијељина	2.436.256	65,001251%	2.436.256	65,001251%
„Октан промет“ д.о.о.	1.118.745	29,849008%	1.118.745	29,849008%
Станковић Михаило	70.820	1,889534%	70.820	1,889534%
Остали акционари	122.193	3,260207%	122.193	3,260207%
Укупно	3.748.014	100,00%	3.748.014	100,00%

Значајни акционари (прва три) на дан 31.12.2022. године располажу са 96,74% акција Друштва, и све акције су са правом гласа. Преостали акционари располажу са 3,26% акција. У текућем периоду није било промјене података.

1.4. Дјелатност Друштва

Рјешењем о регистрацији Окружног привредног суда у Бијељини број: 059-0-Рег-11-000 646 од 13.12.2011. године уписано је усклађивање дјелатности, према коме је уписана дјелатност Друштва:

- 01.30 - Гајење садног материјала и украсног биља,
- 37.00 - Канализација
- 38.11 - Прикупљање неопасног отпада,
- 38.12 - Прикупљање опасног отпада,
- 38.21- Обрада и одлагање неопасног отпада,
- 38.22 - Обрада и одлагање опасног отпада,
- 38.32 - Рециклажа (прерада) разврстаних материјала,
- 39.00 - Дјелатности санације (ремедијације) животне средине и остале услуге управљања отпадом,
- 41.10 - Организација извођења пројекта за зграде,
- 45.20 - Одржавање и поправка моторних возила,
- 45.32 - Трговина на мало дијеловима и прибором за моторна возила,
- 46.22 - Трговина на велико цвијећем и садницама (растињем),
- 47.76 - Трговина на мало цвијећем, садницама, сјемењем, ђубривом, кућним љубимцима и храном за кућне љубимце у специјализованим продавницама,
- 47.81 - Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима на тезгама и пијацама,
- 47.82 - Трговина на мало текстилом, одјећом и обућом на тезгама и пијацама,
- 47.89 - Трговина на мало осталом робом на тезгама и пијацама,

- 49.41 - Друмски превоз робе,
- 68.10 - Куповина и продаја сопствених некретнина,
- 68.20 - Изнајмљивање и пословање сопственим некретнинама или некретнинама узетим у закуп (лизинг),
- 81.29 - Остале дјелатности чишћења,
- 81.30 - Услужне дјелатности уређења и одржавања зелених површина,
- 96.03 - Погребне и припадајуће дјелатности.

Истим Рјешењем уписано је да Друштво у спољнотрговинском промету може да обавља све дјелатности уписане у судски регистар као у унутрашњем промету.

1.5. Нормативна основа организовања

На основу члана 181. и 442. Закона о привредним друштвима ("Службени гласник Републике Српске" број: 127/08, 58/09, 100/11) Закона о јавним предузећима ("Службени гласник Републике Српске" број: 75/04,78/11) Скупштина акционара **а.д. "Комуналац" Бијељина**, је на сједници одржаној дана 10.08.2011. године усвојила „*Статут акционарског друштва „Комуналац“ Бијељина – пречишћени текст*“ којим се дефинише:

- правна форма, фирма, сједиште и матични број Друштва,
- правни промет, заступање, представљање и потписивање Друштва,
- дјелатност Друштва (макро организација и унутрашња организација и систематизација радних мјеста),
- организација друштва,
- основни капитал, начин уплате акција, номинална вриједност, врста и калса издатих акција,
- повећање и смањење основног капитала Друштва,
- резерве Друштва,
- располагање имовином велике вриједности,
- управљање Друштвом,
- сукоби интереса,
- етички кодекс,
- план пословања,
- рачуноводство и ревизијски стандарди,
- одбор за ревизију,
- одјељење за интерну ревизију,
- јавне набавке,
- расподјела добити и сношење губитка,
- недопуштене активности,
- ограничене активности,
- начин промјене облика Друштва,
- вријеме на које се Друштво оснива и престанак Друштва,
- заштита животне средине,
- учешће запослених у управљању Друштвом,
- пословна тајна,
- општи акти Друштва и друга питања од значаја за рад Друштва у складу са Законом.

Статутом је предвиђено (члан 109. – 110.) да се општим актима Друштва сматрају: Статут, правилници, пословници, смјернице, упутства и одлуке којима се на општи начин утврђују одређена питања.

Општи акти морају бити усклађени са Статутом, а сва остала појединачна акта усаглашена са општим актима Друштва.

За регулисање појединих питања у Друштву су донесени Правилници, као што је:

- Пословник о раду Скупштине акционара АД „Комуналац“ Бијељина, број: 1988/2005 од 16.06.2005. године,
- Етички кодекс понашања запослених и других лица изабраних у органе АД „Комуналац“ Бијељина, број: 1989/2005 од 16.06.2005. године,
- Пословник о раду Одбора за ревизију, број:4510/2022 од 20.05.2022.године,
- Основна начела рада интерне ревизије, број 2080ИР/05, јун 2005. године,
- Смјернице о поступку органа и стручних служби у вршењу набавке роба, услуга и радова у АД „Комуналац“ Бијељина број 2081/05 од 27.06.2005. године,
- Пословник о раду Надзорног одбора, број: 2084/2005 од 27.06.2005. године,
- Правилник о дисциплинској одговорности, број 2087/05 од 27.06.2005. године,
- Правилник о заштити од пожара, број 812/2019 од 08.02.2019. године,
- Правилник о цивилној заштити, број 2429/05 од 05.08.2005. године,
- Правилник о средствима личне заштите на раду и личној заштитној опреми, број 2431/05 од 05.08.2005. године,
- Стандарди управљања, број 1366/2006 од 09.05.2006. године,
- Правилник о начину и условима спровођења физичког обезбјеђења објекта, број 2120-1/07 од 27.06.2007. године,
- Смјернице за рад директора и извршних директора АД „Комуналац“ Бијељина, број: 2122-1/2007 од 27.06.2007. године,
- Правилник о условима и поступку остваривања права на стипендију, број: 3980/2017 од 02.11.2007. године,
- Процедуре руковања готовим новцем, број 4246-1/08 од 23.12.2008. године,
- Правилник о заштити на раду, број 3743/2022 од 26.04.2022. године,
- Правилник о интерној ревизији, број: 4672/2009 од 28.12.2009. године,
- Правилник о накнади трошкова превоза код доласка на посао и повратка с посла, број: 1745-1/2011 од 23.05.2011. године,
- „Прве измјене Правилника о накнади трошкови превоза код доласка на посао и повратка с посла АД „Комуналац“ Бијељина, број: 1745-1/2011 од 23.05.2011. године“ број: 3240/2011 од 23.09.2011. године,
- Кодекс професионалне етике за интерне ревизоре у Друштву – Етички кодекс, број: 2960/2015 од 05.05.2015. године,
- Повеља интерне ревизије, број: 5741/2021 од 06.07.2021. године,
- Правилник о јавним набавкама роба, услуга и радова у АД „Комуналац“ Бијељина, број: 3187/2015 од 12.05.2015. године,
- Правилник о измјенама Правилника о јавним набавкама роба, услуга и радова у АД „Комуналац“ Бијељина, број 4658/2017 од 30.06.2017. године,
- Правилник о поступку директног споразума у јавним набавкама, број 3188/2015 од 12.05.2015. године,
- Правилник о пијачном реду, број 348/2016 од 01.02.2016. године,
- Правилник о канцеларијском и архивском пословању, број 2650/2016 од 08.07.2016. године,

- Правилник о интерним процедурама за извршење набавки роба, услуга и радова 4659/2017 од 30.06.2017. године,
- Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза број 8709/2017 од 15.12.2017. године,
- Правилник о процедурама за праћење наплате потраживања, исправку вриједности сумњивих и спорних потраживања и отпис ненаплативих потраживања број 8710/2017 од 15.12.2017. године,
- Правилник о провођењу Закона о заштити личних података у Акционарском друштву „Комуналац“ Бијељина, број 8711/2017 од 15.12.2017. године,
- План сигурности личних података у Акционарском друштву „Комуналац“ Бијељина, број 8712/2017 од 15.12.2017. године,
- Правилник о начину пружања услуга и рјешавања приговора и рекламација корисника комуналне услуге прикупљања и одвожења комуналног отпада број 131/2018 од 04.01.2018. године,
- Правилник о кориштењу телефона у Акционарском друштву „Комуналац“ Бијељина број 131/2018 од 04.01.2018. године,
- Упутство о поступању са пријавама корупције и обезбјеђење заштите лица која пријављују корупцију број: 3953-1/2018 од 22.05.2018. године,
- Правилник о рачуноводству, број: 810/2019 од 08.02.2019. године,
- Правилник о рачуноводственим политикама број: 811/2019 од 08.02.2019.године,
- Правилник о измјенама и допунама Правилника о рачуноводственим политикама, број: 3564/2021 од 04.05.2021. године,
- План одржавања хигијене објекта (ресторана), број 3529/2019 од 21.05.2019. године,
- Програм оспособљавања радника за безбједан и здрав рад, број: 4050/2019 од 07.06.2019. године,
- Правилник о службеним путовањима за запослене у АД „Комуналац“ Бијељина број 5209/2019 од 17.07.2019. године,
- Правилник о утврђивању минимума процеса рада за вријеме штрајка у АД „Комуналац“ Бијељина, број 6860/2019 од 26.09.2019. године,
- Правилник о раду Акционарског друштва „Комуналац“ Бијељина број 8354/2019 од 15.11.2019. године,
- Одлука о утврђивању благајничког максимума, број: 110/2022 од 12.01.2022. године,
- Програм прикупљања и одвожења комуналног отпада из стамбених, пословних и других објеката на територији Града Бијељина за 2022. годину, број 1408/2022 од 21.02.2022. године,
- Студија ризика за 2022. годину, број: 3122/2022 од 05.04.2022. године,
- План рада интерне ревизије за 2022. годину, 3124/2022 од 05.04.2022. године,
- Стратешки план рада интерне ревизије за период 2022.-2024.година А.д. „Комуналац“ Бијељина, број: 3123/2022 од 05.04.2022.године,
- Повеља интерне ревизије, број: 5741/2021 од 06.07.2021. године,
- Кодекс професионалне етике за интерне ревизоре у Друштву (етички кодекс), број: 1909/2020 од 09.03.2020. године,
- Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста-пречишћени текст, број: 626/2022 од 31.01.2022. године,

- Табеларни преглед утврђених коефицијената по радним мјестима број: 5854/2022 од 30.06.2022. године,
- Правилник о кориштењу електронске поште у акционарском друштву „Комуналац“ Бијељина, број: 6223/2020 од 25.09.2020. године,
- Правилник о трошењу средстава за репрезентацију у АД „Комуналац“ Бијељина, број: 6224/2020 од 25.09.2020. године и
- Правилник о заштити од узмемиравања на раду Акционарског друштва „Комуналац“ Бијељина, број: 8787/2022 од 19.10.2022.године.

Значајан дио питања регулише се појединачним одлукама органа Друштва у складу са њиховим надлежностима у функцији организовања и извршавања регистроване дјелатности и њихов преглед може бити илустративног карактера (одлуке, упутства и сл.).

1.6. Органи управљања

Друштвом управљају власници акција, односно представници власника, сразмјерно броју акција, изузев у случајевима предвиђеним законом и статутом. Органи управљања (члан 31. Статута) Друштва су:

1. Скупштина акционара, као орган власника капитала,
2. Надзорни одбор Друштва, као орган надзора над радом Управе друштва и
3. Управа Друштва (менаџмент) коју чине директор и два извршна директора.

Статутом Друштва дефинисане су надлежности појединачно за сваки од наведених органа Друштва.

Према Одлуци о именовању чланова Надзорног одбора коју је донијела Скупштина акционара, чланови Надзорног одбора су:

а) Испред акцијског капитала Општине Бијељина:

1. Божана Марковић,
2. Драгана Тадић,
3. Данијел Јовановић.

б) Испред „Октан промет“ д.о.о. Бијељина:

1. Нела Митровић,
2. Стефан Митровић.

1.7. Организација Друштва

Статутом Друштва дефинисана је организација Друштва, према којим одредбама микро организацију Друштва чини:

1. Управа Друштва,
2. Сектор за економско – финансијске, правне и опште послове,
3. Производно технолошки сектор, и
4. Одјељење за интерну ревизију.

Управу Друштва чине:

1. Директор Друштва,
2. Извршни директори за :
 - економско финансијске правне и опште послове,
 - производно технолошке послове.

Сектор за економско финансијске, правне и опште послове чине:

1. Служба за финансијске и рачуноводствене послове,
2. Служба за правне, кадровске и опште послове,
3. Служба исхране радника.

Производно технолошки сектор чине:

1. Служба комуналних услуга,
2. Служба за организацију пијачних услуга,
3. Служба одржавања градског зеленила,

Одјељење за интерну ревизију чине:

1. Директор одјељења,
2. Интерни ревизор.

1.8. Запослени и кадровска структура

Према подацима из Биланса успјеха за посматрани период Друштво је исказало просјечан број запослених како слиједи:

Година	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Основ обрачуна												
Просјечан број запослених у периоду на основу сати рада	134,66	143,08	147,96	159,56	152,20	152,92	161,60	163,58	166,50	173,84	178,58	188,01
Просјечан број запослених у периоду на основу стања на крају мјесеца	134,58	143,34	148,33	159,67	152,50	153,00	161,75	163,83	166,33	176,67	179,08	188,25

На крају претходне године у **радном односу на неодређено**, у А.д. „Комуналац“ Бијељина, запослено је 157 радника. У 2022. години у радни однос на неодређено примљено је 15 радника, за 6 радника је престао радни однос на неодређено, јер су стекли услове за пензију, 1 радник је остварио право на инвалидску пензију, 1 радник је умро, а 1 радник је споразумно раскинуо уговор о раду на неодређено. На крају извјештајног периода у радном односу на неодређено евидентирано је 163 радника.

У току 2022. године, на основу указаних потреба, значајан број радника засновао је радни однос по основу **уговора о раду на одређено**, тако да је на дан 31.12.2022. године у радном односу на одређено евидентирано 22 радника.

На дан 31.12.2022. године, **по основу уговора о раду на одређено и неодређено**, у Друштву је запослено 185 радника, док је у претходној години на исти дан евидентирано 177 радника, а у 2020. години 185 радника.

2. ОСНОВА ЗА ИЗРАДУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА ДРУШТВА

Финансијски извјештаји АД „Комуналац“ Бијељина састављени су у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања (МСФИ)/Рачуноводственим прописима важећим у Републици Српској.

Финансијски извјештаји АД „Комуналац“ Бијељина су састављени по начелу набавне вриједности осим за накнадна вредновања са усвојеним рачуноводственим политикама, које представљају саставни дио овог Финансијског извјештаја.

Износи презентовани у Финансијским извјештајима су изражени у Конвертибилним маркама (КМ), која представља функционалну валуту и званичну извјештајну валуту у Републици Српској.

Приложени Финансијски извјештаји састављени су уз примјену МРС односно МСФИ до 2018. године, који су преведени. Промјене у важећим Стандардима и тумачењима, као и новоусвојени Стандарди и тумачења, издати након 1. јануара 2018. године, нису објављени и званично усвојени у Републици Српској и сагласно томе нису примјењени у састављању приложених Финансијских извјештаја.

АД „Комуналац“ Бијељина је за Финансијске извјештаје за 2020. годину први пут примјенило МСФИ 9 – Финансијски инструменти.

Прва примјена наведеног стандарда имала је за посљедицу промјену рачуноводствених политика и материјално значајан ефекат на финансијске извјештаје АД „Комуналац“ Бијељина.

Имплементација наведеног стандарда обављена је ретроактивно са кумулативним учинком изворне примјене стандарда као усклађивања почетног салда на датум прве примјене стандарда.

МСФИ 9 – Финансијски инструменти замјенио је МРС 39 – Финансијски инструменти. Класификација финансијских инструмената врши се на основу пословног модела за управљање финансијском имовином и уговорених карактеристика новчаних токова. Примјена овог стандарда уз обавезу објелодањивања имала је и значајан утицај на резултат пословања Друштва.

За израду финансијских извјештаја за 2022. годину активирани су сљедећи Међународни рачуноводствени стандарди (МРС) и Међународни стандарди финансијског извјештавања (МСФИ):

- МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја,
- МРС 2 – Залихе,
- МРС 7 – Извјештај о токовима готовине,
- МРС 8 – Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке,
- МРС 10 – Догађаји послје извјештајног периода,
- МРС 12 – Порез на добитак,
- МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема,
- МРС 19 – Примања запослених,
- МРС 20 – Рачуноводствено обухватање државних давања и објелодањивање помоћи,
- МРС 21 – Ефекти промјена девизних курсева,
- МРС 24 – Објелодањивања повезаних страна,
- МРС 32 – Финансијски инструменти,
- МРС 33 – Зарада по акцији,
- МРС 34 – Периодично финансијско извјештавање,
- МРС 36 – Умањење вриједности имовине,
- МРС 37 – Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства,
- МРС 38 – Нематеријална имовина,
- МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и одмјеравање,
- МРС 40 – Инвестиционе некретнине.

- МСФИ 1 – Прва примјена међународних стандарда финансијског извјештавања,
- МСФИ 2 – Плаћања на основу акција,
- МСФИ 3 – Пословне комбинације,
- МСФИ 4 – Уговори о осигурању,
- МСФИ 5 – Стална имовина која се држи за продају и престанак пословања,
- МСФИ 7 – Финансијски инструменти: Објелодањивања,
- МСФИ 9 – Финансијски инструменти,
- МСФИ 13 – Одмјеравање фер вриједности,
- МСФИ 14 – Регулисана временска разграничења,
- МСФИ 15 – Приходи од уговора са купцима,
- МСФИ 16 – Лизинг.

У примјени и спровођењу пословне политике Друштво је примјењивало општа акта, као што су:

- a) Статут Друштва,
- b) Пословник о раду Надзорног одбора,
- c) Правилник о раду,
- d) Правилник о рачуноводству,
- e) Правилник о рачуноводственим политикама,
- f) Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста,
- a) Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ПРОЦЈЕНА

3.1 Нематеријална улагања

Нематеријална улагања су права и друга неопипљива средства која правно лице користи у испоруци услуга, над којим Друштво има контролу и од којег се очекују будуће економске користи.

Нематеријална улагања чине:

- улагање у концесије,
- улагање у развој нових производа и унапређење постојећих,
- улагање у научно-техничка знања,
- улагања у набавку лиценци или стицање права на интелектуалној својини
- улагања у истраживање тржишта.

Мјерење приликом и након почетног признавања дугорочне нематеријалне имовине ће се вршити методом набавне вриједности.

Нематеријална стална средства се амортизују на основу процијењеног вијека употребе, односно на основу процјене притицања економских користи по основу њиховог кориштења.

Вијек трајања средства се процјењује приликом сваке набавке.

Амортизација нематеријалних средстава се врши линеарном методом.

За нематеријална средства чији је вијек трајања немогуће утврдити, обавезно се врши тестирање средства на умањење, упоређивањем његовог надокнадивог и књиговодственог износа.

Тестирање на умањење се врши најмање на сваки дан биланса стања.

3.2 Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема су средства која правно лице држи за кориштење у испоруци услуга, изнајмљивање другима или за административне и друге сврхе, за које је вјеројатно да ће будуће економске користи повезане с тим средством притицати у правно лице и да се набавна вриједност/цијена коштања тог средства може поуздано одмјерити. Средство ће бити признато као некретнина, постројење и опрема и када се зна да то средство неће директно повећавати будуће економске користи, али је набавка тог средства неопходна да би се добиле економске користи од других средстава.

У опрему сврставају се и резервни дијелови када се исти користе уз опрему и када се очекује да ће њихова употреба бити дужа од једне године.

Некретнине, постројења и опрема се почетно вреднују и исказују по трошку набавке.

Трошак набавке некретнине, постројења и опреме сачињавају:

- фактурна вриједност добављача,
- трошкови превоза, укључујући и властити превоз,
- трошкови припреме мјеста,
- трошкови шпедитера, ако се стално средство набавља из иностранства,
- увозне дажбине (царине и др.),
- неповратни порези и друге дажбине,
- трошкови монтаже и накнаде стручњацима (архитекте, инжињери и сл.),
- трошкови утовара, претовара, истовара и сл.,
- интерни трошкови,
- остали трошкови директно и искључиво везани за довођење средстава у радно стање за намјеравану употребу.

У трошак набавке некретнине, постројења и опреме се урачунавају и трошкови позајмљивања везани за набавку конкретног средства, до момента довођења средстава у стање за употребу.

Средства која се израђују у сопственој режији вреднују се по цијени коштања, под условом да није већа од нето продајне вриједности.

Почетно исказивање некретнине, постројења и опреме врши се по набавној вриједности/цијени коштања док се накнадни издаци, према општем принципу признавања, дефинисаном у параграфу 7. МРС 16, накнадна улагања у ставку некретнина, постројења и опреме, могу капитализовати, односно укључити у књиговодствену вриједност средстава, ако и само ако:

- је вјероватно да ће будуће економске користи повезане са накнадним улагањима притицати у правно лице; и
- се набавна вриједност/цијена коштања накнадних улагања може поуздано одмјерити.

Трошкови свакодневног одржавања некретнина, постројења и опреме се не капитализују, већ представљају расход периода.

Изузетно, новоуграђени резервни дијелови и улагање у средство се може капитализовати уколико ће такво улагање:

- продужити корисни вијек употребе средства,
- повећати његов капацитет,
- доградња дијелова значајно побољшати квалитет услуга, и
- значити усвајање нових пословних услуга које омогућује значајно смањење претходно процијењених трошкова.

С обзиром да замјена резервног дијела доводи до промјене књиговодствене (садашње) вриједности средства, потребно је преиспитати процјењени корисни вијек употребе средства, јер од њега зависи обрачун амортизације.

Накнадно вредновање средства се врши према моделу ревалоризације.

Према моделу ревалоризације, након почетног признавања по набавној вриједности, некретнине, постројења и опреме чија се фер вриједност може поуздано одмјерити, обухватају се по ревалоризованом износу, који представља њихову фер вриједност на датум ревалоризације, умањену за накнадну акумулирану амортизацију и накнадне акумулиране губитке због умањења вриједности.

Основни принципи приликом примјене политике ревалоризације су:

- фер вриједност земљишта и зграда утврђује се процјеном, коју врше стручно оспособљени процјењивачи, на бази тржишних доказа;
- фер вриједност постројења и опреме врше стручно оспособљени процјењивачи или запослена стручна лица у Друштву, која именује директор одлуком;
- учесталост ревалоризовања зависи од промјена фер вриједности некретнина, постројења и опреме које се процјењују;
- када се књиговодствена вриједност повећава, као резултат ревалоризације, то повећање се евидентира као ревалоризациона резерва;
- када се књиговодствена вриједност средства смањи услед ревалоризације, то смањење треба признати као расход. Међутим, смањење треба директно књижити на терет ревалоризационих резерви, до износа постојеће ревалоризационе резерве који се односи на то средство;
- позитивни и негативни ефекти процјене различитих ставки средства не могу се међусобно пребијати, већ се одвојено евидентирају;
- у оквиру рачуна ревалоризационих резерви предузеће је дужно да обезбиједи аналитику ревалоризационих резерви.

Цјелокупна ревалоризациона резерва, формирана за конкретно средство се може пренијети на нераспоређену добит приликом продаје, расходања или отуђења тог средства.

Кориштењем средства у предузећу, износ реализоване ревалоризационе резерве која може да се пренесе на нераспоређену добит, чини разлика између амортизације засноване на исказаном ревалоризованом износу средства и амортизације засноване на првобитној набавној вриједности/цијени коштања средства.

Амортизација се обрачунава за ставке некретнине, постројења и опреме који су признати као стално средство и који имају ограничен вијек употребе.

Амортизација се не обрачунава за средство, које је класификовано као средство које се држи за продају или док чини дио расположиве групе класификоване као група која се држи за продају.

Амортизациони период почиње од момента када је средство расположиво за коришћење, што значи да обрачун амортизације не подлијежу некретнине, постројења и опрема у припреми.

За дан почетка обрачуна амортизације примјењује се слиједеће правило:

- ако је средство стављено у употребу од 01. до 15. у мјесецу, обрачун амортизације почиње од првог дана тог мјесеца;
- ако је средство стављено у употребу у периоду од 16. до краја мјесеца, обрачун амортизације почиње од првог дана наредног мјесеца.

Амортизација се врши све до искњижавања, чак иако се у неком периоду средство не користи, осим ако није потпуно амортизовано.

Обрачун амортизације престаје када је средство отуђено на било који начин, када је у потпуности отписано и када је рекласификовано као стално средство намјењено продаји, у складу са МСФИ 5.

Корисни вијек употребе утврђује се процјеном. Процјена корисног вијека употребе средства врши се на основу професионалног просуђивања на основу искуства предузећа са сличним средствима у претходном периоду и искључиво зависи од пословне политике предузећа са набавком и трошењем конкретних средстава.

Приликом обрачуна амортизације примјењује се пропорционални (линеарни) метод обрачуна амортизације, што значи да се користи једна утврђена стопа током цијелог процијењеног корисног вијека употребе средства.

Стопа амортизације израчунава се на основу процијењеног вијека употребе који је изражен бројем година, на следећи начин:

$$\text{Годишња стопа амортизације} = \frac{100(\%)}{\text{број година}}$$

Трошкови амортизације нематеријалних улагања и некретнина, постројења и опреме обрачунати према линеарном методу обухватају се на рачуну 540 - Трошкови амортизације, у корист оговарајућих аналитичких рачуна исправке вриједности нематеријалних улагања и основних средстава у оквиру групе рачуна 01 и 02.

3.3 Дугорочни финансијски пласмани

Дугорочне финансијске пласмане Друштва чини:

- учешће у капиталу других правних лица,
- дугорочне хартије од вриједности,
- дугорочни кредити, и
- остали дугорочни пласмани.

Почетна процјена се врши по њиховој набавној вриједности која представља поштену надокнаду која је дата за њих док се накнадно признавање врши по фер вриједности.

3.4 Залихе

У домену политике залиха материјала спада:

- утврђивање политике набавне вриједности залиха,
- дефинисање цијена по којима се воде залихе,
- метод обрачуна вриједности излаза залиха,
- елиминисање скривених губитака у залихама.

Залихе Друштва представљају средства која се троше у процесу производње или реализације услуга а то су залихе:

- основног и помоћног материјала,
- резервни дијелова,
- ауто-гума,
- ситног инвентара у употреби.

Залихе основног и помоћног материјала исказују се по набавној вриједности у складу са МРС 2-залихе.

Набавну вриједност материјала чини:

- фактурна вриједност добављача умањена за све попусте,
- царине и пореске дажбине,
- трошкови превоза, осигурања и шпедитерске услуге,

- други трошкови који су настали до довођења залиха на садашњу локацију и садашње стање.

Обрачун излаза утрошка залиха материјала врши се по методи просјечне пондерисане цијене која се стално и аутоматски израчунава.

Залихе резервних дијелова и ауто гума се исказују по набавној вриједности, која обухвата фактурну цијену добављача увећану за трошкове набавке. Издавање резервних дијелова се врши по просјечним пондерисаним цијенама и њихов отпис се врши одмах у истом обрачунском периоду.

На дан биланса такође се врши поређење цијена материјала на залихи са набавним цијенама на тржишту и ако се утврди да је цијена материјала на залихи по којој се води у књиговодству већа од тржишне цијене на дан биланса, врши се смањење вриједности материјала на терет расхода.

Стварима ситног инвентара сматрају се предмети чији је вијек употребе краћи од једне године.

Терећење трошкова приликом стављања ситног инвентара у употребу обавља се методом једнократног отписа.

Искњижавање ситног инвентара се врши када је средство расходовано.

3.5 Краткорочна потраживања и пласмани

Краткорочна потраживања Друштва обухватају потраживања од купаца у земљи и иностранству по основу продаје роба и услуга.

Краткорочна потраживања исказују се по вриједности из оригиналне фактуре. Ако се вриједност из фактуре исказује у иностранској валути врши се прерачунавање у извјештајну валуту по важећем курсу на дан трансакције, а на дан биланса прерачунава се према важећем курсу а курсне разлике признају се као приход или расход обрачунског периода.

Краткорочни пласмани обухватају кредите, хартије од вриједности и остале краткорочне пласмане са роком доспјећа односно продаје до године дана од дана чинидбе односно дана биланса.

Краткорочни пласмани који се не држе ради трговања исказују се по амортизованој вриједности не узимајући у обзир намјеру Друштва да их држи до доспјећа.

Потраживања се класификују према МСФИ 9 – Финансијски инструменти по амортизованој вриједности. Иницијално се потраживања вреднују по номиналној вриједности док се накнадно вреднују по амортизованој вриједности умањеној индиректно за очекиване кредитне губитке, а директно ако је немогућност наплате потраживања извјесна и документована.

Директан отпис ненаплаћених потраживања подразумијева да се врши коначан појединачан отпис вриједности потраживања на основу вјеродостојног документа (изгубљен судски спор, ликвидација дужника, корекција по записнику о усклађивању потраживања која су у корист дужника и сл.) на терет расхода.

Индиректно умањење вриједности ненаплаћених потраживања подразумијева исправку потраживања на терет расхода, онда када се на основу очекиваних кредитних губитака врши процјена ненаплативости потраживања.

Процјену ненаплативости потраживања врши Управа Друштва на крају године, на основу објективних информација произашлих из озбиљне анализе очекиваних кредитних губитака, засноване на подацима из претходних обрачунских периода, уз разматрање текуће привредне ситуације.

Индиректно умањење потраживања вршит ће се методом процјењивања крајњег салда рачуна исправке вриједности потраживања, који индиректно коригује рачун потраживања на процијењену фер вриједност.

На крају године израчунавају се очекивани кредитни губици и књиже као расход и исправка вриједности потраживања од купаца. Сва потраживања са материјално значајним салдима купаца се појединачно процјењују, док се остала потраживања групишу према сличним карактеристикама и групно процјењују, те се књиже као расход по основу обезвријеђења.

3.6 Грешке из претходног периода

Материјално значајна грешка откривена у текућем периоду, која се односи на претходни период и која, при том, има значајан утицај на финансијске извјештаје једног или више претходних периода, због које се ти, претходно објелодањени финансијски извјештаји не могу више сматрати поузданим, обухвата се као грешка из претходног периода у складу са МРС 8-*Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке*.

Грешка из претходног периода исправља се тако што се за износ грешке врши корекција почетног стања пренијетог резултата, односно одговарајућа позиција биланса стања, ако је грешка такве природе да не утиче на резултат.

У случају из претходног става, приликом састављања финансијских извјештаја упоредни подаци који се односе на годину у којој је грешка настала исказују се у преправљеним износима.

Материјално безначајне грешке признају се као приход или као расход текућег периода.

Материјалност грешке процјењује се у сваком конкретном случају када је грешка откривена.

3.7 Признавање прихода

Приходи Друштва обухватају сву фактурисану продају извршених услуга као и прихода од основних средстава, субвенција, донација и враћених дажбина по основу остварене продаје, приходе од активирања учинака, од доприноса и чланарина као и други приходи који су обрачунати у књиговодственој исправи независно од времена наплате.

Добици представљају приходе који нису проистекли из уобичајених активности и представљају повећање економске користи из продаје основних средстава и по основу ревалоризације.

Приходе представљају и остала примања по основу наплате отписаних потраживања, камата на депозит, курсне разлике и друге финансијске приходе.

3.8 Признавање расхода

Расходи Друштва обухватају трошкове који проистичу из уобичајених активности и губитке.

Признавање расхода се врши у зависности од појединих врста и представљају:

- трошкове материјала, горива и енергије који показују намјеру трошења,
- нето зараде и накнаде зарада, порези и доприноси на зараде признају се у висини обрачунатих износа за рад запослених заведено вријеме на послу и одсуствовање са посла на терет Друштва,

- трошкови амортизације се обрачунавају по пропорционалним стопама које се утврђују на основу корисног вијека основних средстава и њихове садашње вриједности,
 - трошкови производних услуга и нематеријалних трошкова обрачунавају се на основу фактура за извршене услуге и вјеродостојних докумената за поједине нематеријалне трошкове,
 - трошкови пореза и доприноса се признају на основу издатака у складу са обавезама утврђеним законом,
 - трошкови позајмљивања настају у вези позајмица финансијских средстава и обухватају камате на дозвољена прекорачења на жиро рачуну и краткорочне позајмице, трошкове финансијског лизинга и курсне разлике.
- Ови трошкови се признају као расход периода у коме су настали.

3.9 Финансијске обавезе

Финансијским обавезама Друштва сматрају се:

- дугорочне обавезе-кредити, хартије од вриједности и остале дугорочне обавезе,
- краткорочне обавезе-краткорочни кредити, обавезе према добављачима, обавезе за порезе

и доприносе, обавезе за плате и доприносе и порез на плате те остале краткорочне обавезе (доспјећа у року до годину дана, односно од дана чинидбе, односно од дана годишњег биланса).

Финансијска обавеза је свака обавеза која представља уговорну обавезу у циљу предаје готовине или другог финансијског средства другом правном лицу или размјене финансијских инструмената.

Обавезе се воде по амортизованој вриједности односно почетној вриједности умањеној за отплату.

3.10 Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања обухватају резервисања за трошкове у гарантном року, за трошкове обнављања природних богатстава, за задржане кауције и депозите, за трошкове реструктурирања Друштва, за покриће обавеза (правних или стварних) насталих као резултат прошлих догађаја за које је вјероватно да ће изазвати одлив ресурса који садрже економске користи ради њиховог измиривања и који се могу поуздано процјенити (нпр. спорови у току) као и резервисања за издате гаранције и друга јамства.

Дугорочна резервисања за трошкове и ризике прате се по врстама а њихово смањење односно укидање врши се у корист прихода.

Дугорочна резервисања се признају у случајевима:

- обавеза насталих као резултат ранијих обавеза;
- обавеза које се могу поуздано процјенити.

Уколико ови услови нису испуњени резервисање се не признаје а такође резервисање се не признаје ни за будуће пословне губитке.

Сви ови трошкови се прате аналитички по врстама и намјени и приликом сваког билансирања врши се њихово преиспитивање.

4. РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВАЊА ДРУШТВА

У сљедећем тексту приказан је резултат пословања Друштва у периоду 01.01.-31.12.2022. године по појединим службама, које послују у оквиру „Производно-технолошког сектора“ и „Сектора економско - финансијских, правних и општих послова“.

ПРОИЗВОДНО - ТЕХНОЛОШКИ СЕКТОР

У оквиру „Производно - технолошког сектора“ послују сљедеће службе:

1. Служба комуналних услуга;
2. Служба одржавања градског зеленила;
3. Служба пијачних услуга.

Извјештај о пословању појединих служби у 2022. години:

1. Служба комуналних услуга

У служби комуналних услуга обављају се сљедеће врсте послова:

- одвоз комуналног отпада,
- прикупљање амбалажног отпада (папир, картон, транспарентни најлон, мјешани или шарени најлон, стаклену амбалажу, алуминијумске лименке и пет амбалажа),
- одржавање јавно - прометних површина и
- услуге специјалним комуналним возилима.

1.1 Прикупљање и одвожење отпада

Положај Бијељине

Бијељина је смјештена у сјеверо-источном дијелу Босне и Херцеговине. Налази се при самом југо-западном завршетку Семберије, гдје ова равница почиње да прелази у благо заталасани брежуљкасти предео почевши од брда Обријеж.

Простор града Бијељина захвата 734 км². Бијељина је најзначајнији центар регије Семберије, Мајевице и Посавине. Са југа и запада граничи се са општинама Брчко, Лопаре, Угљевик, Зворник, Теочак, са сјевера ријеком Савом и са истока ријеком Дрином, те заузима крајњи сјеверо-исток Босне и Херцеговине. Кроз сам град протиче канал Дашница који је спојен са ријекама Савом и Дрином.

Територија града Бијељина је претежно равничарски крај и развијена је путна инфраструктура. Такође у брдовитим крајевима путна инфраструктура је развијена, већим дијелом је проходна и у зимском периоду, тако да је пружање услуга доступно током цијеле године. То уједно значи да постоје минималне препреке за проширење терене за услуге сакупљања отпада.

Становништво

Број становника и домаћинстава по мјесним заједницама је дат у наредној табели. Процјена је да у руралном дијелу града живи око 60% становништва док око 40% живи на простору градских мјесних заједница.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2022. ГОДИНУ

Р/б	Назив мјесне заједнице	Број становника	Број домаћинстава	Просјечан број становника	Да ли насеље има урбан облик или је расуто на великој површини	Постоји ли приступни пут до насеља добар за камионе зими
СЕОСКЕ МЈЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ (СМЗ)						
1.	Амајлије	1.112	311	3,58	Расуто	ДА
2.	Батковић	2.515	825	3,05	Расуто	ДА
3.	Балатун	1.245	420	2,96	Расуто	ДА
4.	Бањица	265	90	2,94	Расуто	ДА
5.	Батар	225	86	2,62	Расуто	ДА
6.	Бјелошевац	442	165	2,68	Расуто	ДА
7.	Буковица Доња	568	195	2,91	Расуто	ДА
8.	Буковица Горња	324	121	2,68	Расуто	ДА
9.	Бродац Горњи	767	262	2,93	Расуто	ДА
10.	Бродац Доњи	668	227	2,94	Расуто	ДА
11.	Бријесница	173	53	3,26	Расуто	ДА
12.	Велика Обарска	3.902	1.088	3,59	Расуто	ДА
13.	Вршани	614	197	3,12	Расуто	ДА
14.	Велино Село	342	131	2,61	Расуто	ДА
15.	Голо Брдо	377	104	3,63	Расуто	ДА
16.	Градац	509	171	2,98	Расуто	ДА
17.	Глоговац	402	127	3,17	Расуто	ДА
18.	Гојсовац	683	236	2,89	Расуто	ДА
19.	Главичице	1.070	339	3,16	Расуто	ДА
20.	Главичорак	169	68	2,49	Расуто	ДА
21.	Дворови	4.716	1.504	3,14	Урбано	ДА
22.	Дијелови	669	219	3,05	Расуто	ДА
23.	Драгањевац Доњи	339	107	3,17	Расуто	ДА
24.	Драгањевац Средњи	741	235	3,15	Расуто	ДА
25.	Драгањевац Горњи	418	131	3,19	Расуто	ДА
26.	Даздарево	522	149	3,50	Расуто	ДА
27.	Загони	619	205	3,02	Расуто	ДА
28.	Загони Доњи	305	96	3,18	Расуто	ДА
29.	Јања	10.542	3.087	3,41	Урбано	ДА
30.	Јоховац	284	85	3,34	Расуто	ДА
31.	Кацевац	268	83	3,23	Расуто	ДА
32.	Кованлук	508	174	2,92	Расуто	ДА
33.	Крива Бара	345	112	3,08	Расуто	ДА
34.	Којчиновац	794	247	3,21	Расуто	ДА
35.	Ковачићи	383	123	3,11	Расуто	ДА
36.	Љесковац	969	289	3,35	Расуто	ДА
37.	Љељенча	913	273	3,34	Расуто	ДА
38.	Магнојевић Средњи	318	101	3,15	Расуто	ДА
39.	Магнојевић Горњи	333	99	3,36	Расуто	ДА
40.	Магнојевић Доњи	419	122	3,43	Расуто	ДА
41.	Модран	963	339	2,84	Расуто	ДА

Р/б	Назив мјесне заједнице	Број становника	Број домаћинстава	Просјечан број становника	Да ли насеље има урбан облик или је расуто на великој површини	Постоји ли приступни пут до насеља добар за камионе зими
42.	Мала Обарска	305	95	3,21	Расуто	ДА
43.	Међаши	858	304	2,82	Расуто	ДА
44.	Нови	183	61	3,00	Расуто	ДА
45.	Ново Насеље	832	268	3,10	Расуто	ДА
46.	Ново Село	1.153	381	3,03	Расуто	ДА
47.	Обријеж	180	54	3,33	Расуто	ДА
48.	Остојићево	440	162	2,72	Расуто	ДА
49.	Пучиле	2.090	639	3,27	Расуто	ДА
50.	Пиперци	193	83	2,33	Расуто	ДА
51.	Патковача	2.569	769	3,34	Урбано	ДА
52.	Попови	1.238	410	3,02	Расуто	ДА
53.	Рухотина	276	90	3,07	Расуто	ДА
54.	Сухо Поље	1.154	377	3,06	Расуто	ДА
55.	Тријешница	502	166	3,02	Расуто	ДА
56.	Трњаци	1.074	312	3,44	Расуто	ДА
57.	Хасе	938	282	3,33	Урбано	ДА
58.	Ћипировине	622	195	3,19	Расуто	ДА
59.	Црњелово Доње	2.011	647	3,11	Расуто	ДА
60.	Црњелово Горње	1.279	399	3,21	Расуто	ДА
61.	Чађавица Доња	577	164	3,52	Расуто	ДА
62.	Чађавица Средња	533	180	2,96	Расуто	ДА
63.	Чађавица Горња	676	225	3,00	Расуто	ДА
64.	Ченгић	859	274	3,14	Расуто	ДА
65.	Чардачине	471	135	3,49	Расуто	ДА
УКУПНО СМЗ		62.753	19.668	3,19		
ГРАДСКЕ МЈЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ (ГМЗ)						
66.	Богдановићи	3.125	1.105	2,83	Урбано	ДА
67.	Вељко Лукић	4.986	1.681	2,97	Урбано	ДА
68.	Вук Караџић	3.297	1.236	2,67	Урбано	ДА
69.	Галац	2.187	879	2,49	Урбано	ДА
70.	Дашница	1.241	451	2,75	Урбано	ДА
71.	Дашница 1	2.053	753	2,73	Урбано	ДА
72.	Лединци	6.958	2.347	2,96	Урбано	ДА
73.	Ново Насеље	1.256	420	2,99	Урбано	ДА
74.	15. мајевичка	2.758	966	2,86	Урбано	ДА
75.	Стари Град	5.085	1.798	2,83	Урбано	ДА
76.	Соколски Дом	2.552	975	2,62	Урбано	ДА
77.	Филип Вишњић	3.167	1.128	2,81	Урбано	ДА
78.	Центар	2.456	902	2,72	Урбано	ДА
УКУПНО ГМЗ		41.121	14.641	2,81		
УКУПНО МЗ		103.874	34.309	3,02		

Спецификација проблема

a) Институционални проблеми

- Непостојање службе нити службеника који је директно задужен за рјешавање проблема и праћења стања из области прикупљања, одвожења, одлагања и депоновања комуналног отпада.
- Недовољна сарадња свих релевантних фактора на рјешавању проблема збрињавања комуналног отпада.

b) Правни проблеми

- Законски прописи како Републике Српске тако и градски нису у потпуности доречени и врло често контролни органи не могу примјенити поједине одредбе.
- Донијети нову Одлуку или ревидирати стару која ће регулисати обавезу раздвајања комуналног отпада на мјесту настанка и евентуално обавезу компостирања и слично.
- Неуређени односи између корисника и даваоца услуге.
- Неуређени односи између Града Бијељина и даваоца комуналних услуга који тренутно пружају услуге.

c) Инфраструктурни проблеми

- Застарјела опрема којом се тренутно обављају услуге сакупљања и превоз отпада.
- У појединим дијеловима града улице су уске и треба набавити мања возила прикладна таквим улицама.
- Присутност дивљих депонија.
- Не постоји систем одвојеног прикупљања специјалног отпада тако да се опасни отпад из домаћинства, кабасти отпад и електронички отпад заједно са осталим комуналним отпадом одвози на санитарну депонију. Није реално очекивати да ће се у скоријем периоду увести систем издвајања, посебног прикупљања и третмана опасног отпада из домаћинства.
- Недовољан број зелених острва за амбалажни отпад.
- Непостојање посебног возила за прикупљање одвојено прикупљеног отпада.
- Непосједовање опреме за претходну обраду одвојено прикупљеног отпада.

d) Финансијски проблеми

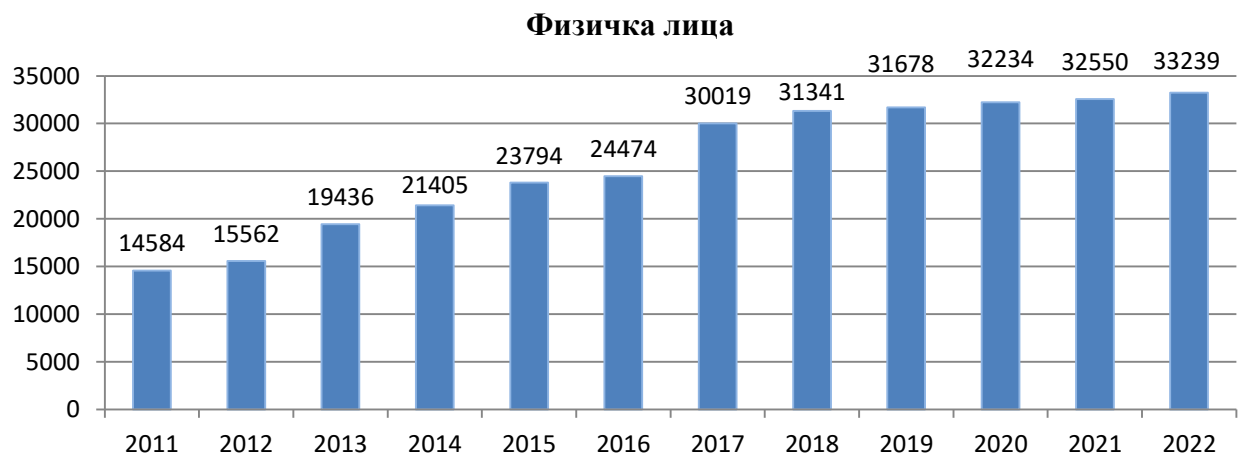
- Слаба наплата потраживања која се додатно смањује повећањем броја корисника, што представља неминовност због високих трошкова одлагања.
- Цијена услуге у односу на стварне трошкове још један је проблем који утиче на нормално функционисање система. Значајан проблем је и велико учешће цијене одлагања у укупној цијени.
- Плаћање ПДВ-а на фактурисану а не на наплаћену услугу.
- Ниска платежна моћ грађана као и самих привредних субјеката.
- Недостатак финансијских средстава за занављање дотрајале опреме.
- Локална управа би требала изнаћи могућности за суфинансирање система прикупљања док систем не постане самоодржив у смислу да финансира пројекте везане за издвајање корисних састојака отпада.

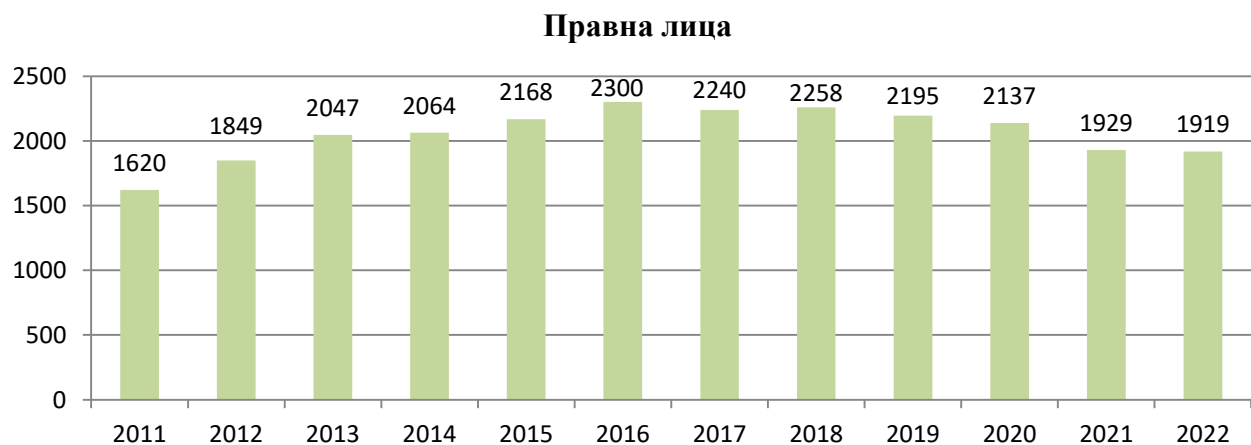
e) Јавна свијест

- Јавна свијест грађана није на завидном нивоу што се тиче самог управљања отпадом. Опад се не одлаже на одговарајући начин. Отпад се и даље одлаже по ријекама, потоцима, јавним површинама, дуж путне мреже, оснивајући тако велики број малих дивљих депонија.
- Грађани врло често нису свјесни колико неадекватно одлагање отпада утиче на здравље њих самих и здравље свих других грађана уопште.
- Потребно је стално радити на питању подизања јавне свијести грађана и обухватити сва домаћинства услугама одвоза отпада.
- Комунална предузећа треба активније да се укључе у подизање свијести и комуникацију са грађанима.

Прикупљањем и одвозом чврстог комуналног отпада обухваћени су сви корисници услуга – физичка и правна лица на подручју града Бијељине, дијелу приградских насеља и мјесних заједница. Прикупљање и одвоз чврстог комуналног отпада се врши за 33.239 корисника из категорије физичка лица и 1.919 корисника – правна лица (подаци од 31.12.2022. године).

Графикон 1-1 – Преглед корисника од којих се врши прикупљање и одвоз чврстог комуналног отпада – физичка лица

Графикон 1-2 – Преглед корисника од којих се врши прикупљање и одвоз чврстог комуналног отпада – правна лица

Циљ Програма прикупљања и одвожења чврстог комуналног отпада, је да се обезбиједи и осигурају услови за:

- благовремени одвоз отпада из стамбених и пословних објеката са територије Града.¹
- одвоз крупног отпада, најмање два пута годишње, о чему се корисници услуга обавјештавају на подобан начин.
- селекцију комуналног отпада приликом сакупљања отпада у посуде за отпад које имају посебне ознаке.
- забрану стварања дивљих одлагалишта на цијелој територији Града Бијељина, која представљају отпадне материје одложене на јавној или другој површини, супротно закону, Одлуци о прикупљању, одвожењу и депоновању комуналног отпада и другим прописима.
- управљање отпадом на начин којим се не угрожава здравље људи и животна средина.
- превенцију настајања отпада, посебно развојем чистијих технологија и рационалним коришћењем природних богатстава, као и отклањање опасности од његовог штетног дејства на здравље људи и животну средину.
- дезинфекцију возила и контејнера, који се користе за одвоз и прикупљање отпада, најмање једном седмично а у складу са усвојеним „Програмом“.

Прикупљање и одвожење комуналног отпада се врши пет дана у недељи (понедељак-петак).

Контрола рада екипа за прикупљање и одвожење комуналног отпада се врши непосредно од стране реонских пословођа.

У већи број возила за превоз отпада инсталиран је ГПС уређај, који омогућава бољи систем контроле и минималне рекламације корисника на квалитет извршених услуга.

Од 01.07.2007. године газдовање над депонијом преузело је ЈП „ЕКО-ДЕП“. Стални раст трошкова депоновања директно је утицао на пословне резултате Друштва. Почетна цијена депоновања износила је 6,84 КМ без ПДВ-а по једној тони чврстог отпада, док је од 01.01.2010. године цијена повећана и износила је 20,00 КМ без ПДВ-а по једној тони чврстог отпада. Од 16. априла 2011. године цијена депоновања износила је 25,00 КМ без ПДВ-а по једној тони чврстог отпада. Од 01. јануара 2013. године цијене депоновања отпада су знатно повећане и износиле су за:

- чврсти комунални отпад 30,00 КМ (без ПДВ-а)
- клаонички отпад 50,00 КМ (без ПДВ-а)
- фекални отпад 20,00 КМ (без ПДВ-а)

Цијена депоновања чврстог комуналног отпада, у периоду од 01.02.2014. до 28.02.2019. године, износила је 34,19 КМ без ПДВ-а. Од 01.03.2019. године цијена депоновања чврстог комуналног отпада износи 42,74 КМ без ПДВ-а

Од 15.02.2019. године у примјени је нови Цјеновник услуга депоновања чврстог комуналног отпада, по основу ког је цијена депоновања чврстог комуналног отпада увећана за 25% у односу на претходни период и износи 42,735 КМ без ПДВ-а.

¹ Члан 15. став (1) Одлуке о прикупљању, одвожењу и депоновању комуналног отпада („Службени гласник Града Бијељина“, број: 05/2013, 22/13, 5/14, 19/15, 16/17 и 12/18).

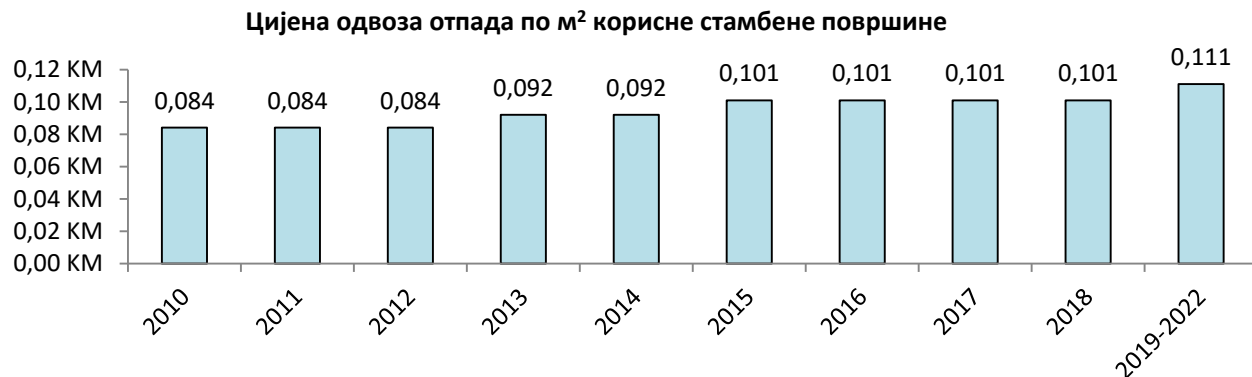
Значајан дио средстава се издваја за трошкове депоновања чврстог комуналног отпада, који имају велико учешће у укупним трошковима Друштва. Раст цијене услуга депоновања чврстог комуналног отпада приказан је на графикону број 2-1.

Графикон број 2-1 - Кретање цијене депоновања чврстог комуналног отпада

Цијене услуга прикупљања и одвожења комуналног отпада утврђене су у „Цјеновнику комуналних услуга прикупљања и одвожења комуналног отпада за власнике и кориснике стамбених простора“, број: 9085/2018 од 19.12.2018. године, и „Цјеновнику комуналних услуга прикупљања и одвожења комуналног отпада за предузетнике и правна лица“, број: 9086/2018 од 19.12.2018. године, на које је Скупштина Града Бијељина дала сагласност 05.02.2019. године. Цјеновници су у примјени од 15.02.2019. године. Цијене услуга прикупљања и одвожења комуналног отпада од 15.02.2019. године повећане су за 10%, али су и даље недовољне да покрију високе трошкове у оквиру пословања Друштва.

Стални раст цијена услуга и робе, који се користе за обављање редовних радних задатака и имају значајно учешће у структури трошкова, озбиљно угрожава редовно пословање Друштва. АД „Комуналац“ Бијељина, поднио је Одјељењу за стамбено-комуналне послове Града Бијељине „Захтјев за давање сагласности на цијене комуналних услуга прикупљања и одвожења комуналног отпада“, у новембру 2022. године, којим је тражена сагласност на повећање цијена комуналних услуга за 19,26%. Повећањем цијена за 19,26%, само би се обезбједила неопходна средства за покриће укупних расхода Друштва за услуге прикупљања и одвожења комуналног отпада и унапређивање постојећих комуналних објеката и опреме, те и даље задржала нижа цијена у односу на друга комунална предузећа исте дјелатности у Босни и Херцеговини. До дана састављања овог Извјештаја, иако је упућена још једна ургенција у децембру 2022. године, није стигао никакав одговор од Одјељења за стамбено-комуналне послове Града Бијељине.

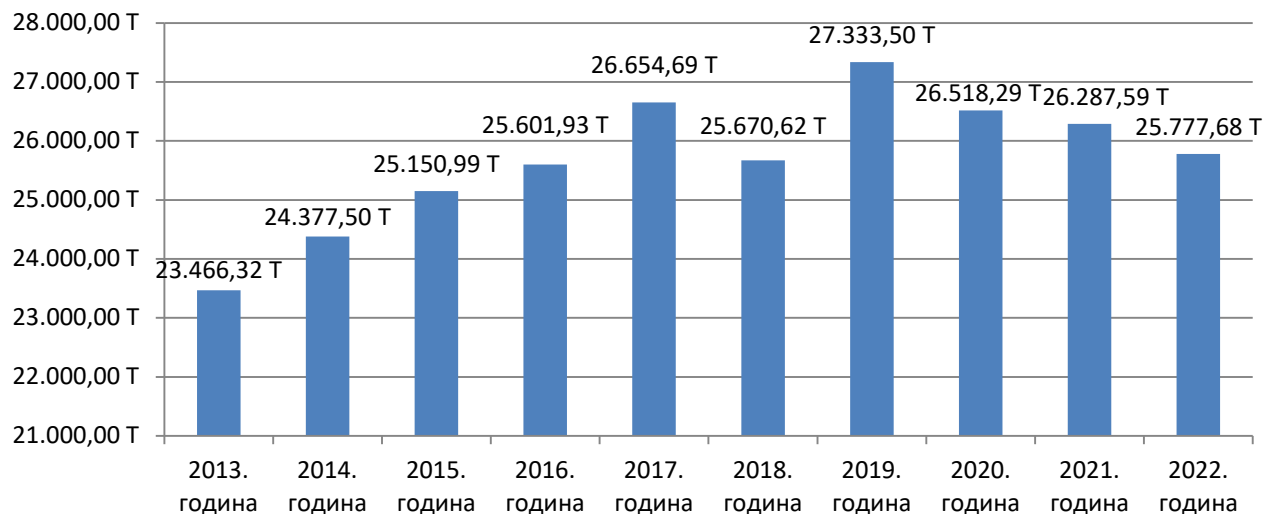

Графикон број 2-2 – Кретање цијене услуга прикупљања и одвоза чврстог комуналног отпада

У 2022. години, закључно са 31.12.2022. године, на Регионалну депонију укупно је депоновано 25.777,68 т отпада, док је у 2021. години, за исти период депоновано 26.287,59 т отпада. На графикаону 3 приказане су количине депонованог отпада по годинама.

Чврсти комунални отпад

Графикон 3 - Количине депонованог чврстог комуналног отпада

На одвожењу чврстог комуналног отпада свакодневно је ангажована сљедећа механизација:

РБ	Марка возила	Регистарска ознака	Тип возила
1	Ивеко подизач	J69-T-781	МЛ 150Е18К
2	Ивеко смећар	Е30-А-603	50Ц13
3	Ивеко смећар	Т34-О-201	180-25
4	Ивеко смећар	Т18-А-848	170Е18
5	Мерцедес смећар	071-J-504	1213/36
6	МАН	Е56-Т-218	М39
7	QAF	J90-E-610	Е63
8	Мерцедес смећар	Т90-М-562	957.65
9	Мерцедес смећар	К59-Т-024	2227
10	Волво смећар	О26-М-670	ФС 10
11	Мерцедес смећар	Т26-М-023	950.60
12	Мерцедес смећар	О91-К-199	950.53
13	Ивеко смећар	М19-А-029	2Ц3Ц
14	Ман смећар	J12-К-433	Е63
15	Ман смећар	К80-А-537	Х05
16	Мерцедес смећар	М04-Ј-803	950.53
17	Рено смећар	087-Ј-578	20ДЈ086

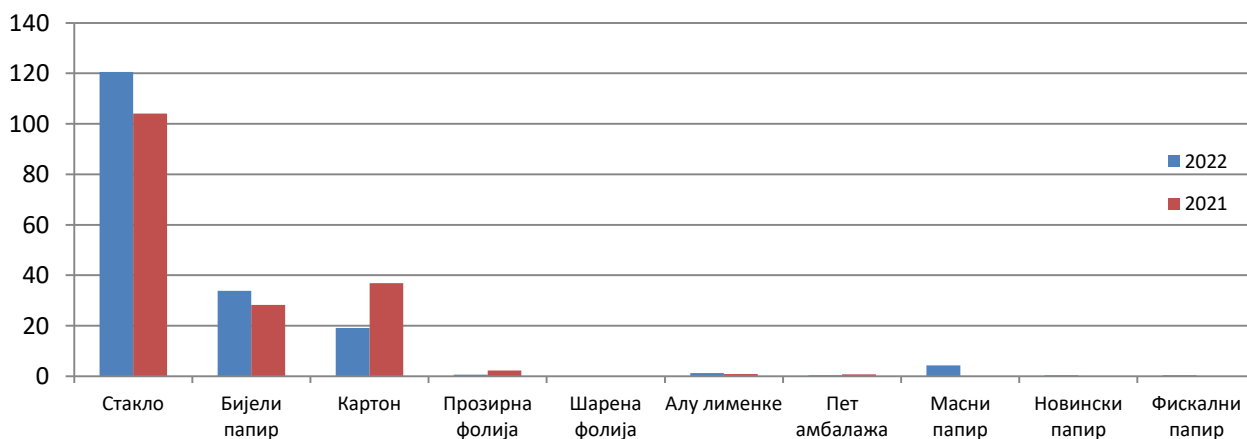
Прикупљање амбалажног отпада

АД „Комуналац“ Бијељина врши прикупљање амбалажног отпада, и то: стакла, бијелог папира, фолије, картона, ПЕТ амбалаже и алу лименки и од истог остварује одређени приход по основу продаје.

Врста амбалажног отпада	31.12.2022. године		31.12.2021. године	
	Количина (Т)	Приход (КМ)	Количина (Т)	Приход (КМ)
Стакло	120,52	6.124,09	122,81	7.368,24
Бијели папир	33,86	10.155,99	33,58	9.712,10
Картон	19,19	5.759,10	40,95	9.692,59
Прозирна фолија	0,62	155,00	2,28	569,50
Новински папир	0,00	0,00	5,49	791,71
Алу лименке	1,26	1.806,00	0,91	1.135,00
Пет амбалажа	0,42	129,00	0,70	209,10
Масни папир	4,36	349,20	0,00	0,00
Новински папир	0,32	38,20	0,00	0,00
Фискални папир	0,42	21,05	0,00	0,00
УКУПНО	180,97	24.537,63	206,72	29.478,24

Укупно остварени приход од продаје амбалажног отпада за извјештајни период 2022. године износи 24.537,63 КМ, док је у 2021. години остварен приход од 29.478,24 КМ.

На графикону број 4 приказани су упоредни подаци количина прикупљеног амбалажног отпада.

Графикон број 4-Прикупљени амбалажни отпад

1.2 Одржавање јавно-прометних површина

Одржавање јавно-прометних површина се обавља на подручју града Бијељине и Мјесне заједнице Јања.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2022. ГОДИНУ

На расписани тендер од стране Градске управе Града Бијељина, добили смо посао и закључили уговор за чишћење јавно-прометних површина. По приказаним евиденцијама, овјереним од стране контролних служби Градске управе Града Бијељина и према утврђеном Програму рада за ЛОТ бр.1, у периоду 01.01. - 31.12.2022. године, реализовано је следеће:

БИЈЕЉИНА								
РБ	Опис услуге	МЈ	2022. година		2021. година		2020. година	
			Количина	Износ без ПДВ-а	Количина	Износ без ПДВ-а	Количина	Износ без ПДВ-а
1.	Ручно или машинско чишћење тротоара	м ²	8.263.967	161.973,75	8.212.492	159.322,34	8.725.068	169.266,32
2.	Ручно или машинско чишћење ригола	м ²	2.320.813	92.832,52	2.359.378	94.375,12	2.455.784	98.231,36
3.	Ручно стругање ригола	м ²	-	-	-	-	-	-
4.	Прочишћавање тротоара и ригола	н/ч	3.850	29.799,00	3.700	28.490,00	3.107	23.923,90
5.	Рад паука	сат	2	105,00	2	105,00	-	-
6.	Машинско прскање макадамских ул	тура	-	-	-	-	-	-
7.	Машинско прање улица и тротоара	м ²	-	-	-	-	-	-
8.	Рад ТМВ за ванр. потребе н-2т	тура	16	1.280,00	7	560,00	2	160,00
9.	Рад спец.возила за одвоз смећа	тура	-	-	-	-	-	-
10.	Рад спец.воз.за одв.см.са руч.ут.	тура	3	1.036,50	6	2.073,00	4	1.382,00
11.	Рад КВ бравара на разн.брав.посл	н/ч	28	288,12	47	483,63	11	113,19
12.	Спец.возило.фекална цистерна	тура	-	-	-	-	-	-
13.	Рад ауто-под.контејнера 5м ³	тура	5	612,50	4	490,00	1	122,50
14.	Рад специјалних машина	сат	-	-	20	440,00	-	-
15.	Рад камиона на одвозу снијега	м ³	-	-	-	-	-	-
16.	Рад радника на утов.снијега	сат	-	-	280	1.822,80	-	-
17.	Чишћење снијега и посипање соли	кг	-	-	-	-	-	-
18.	Ручно чишћење отпада са обале кан.	сат	-	-	-	-	-	-
19.	Набавка и утрошак соли	кг	-	-	1.700	493,00	-	-
Укупно				287.927,40		288.654,89		293.199,27

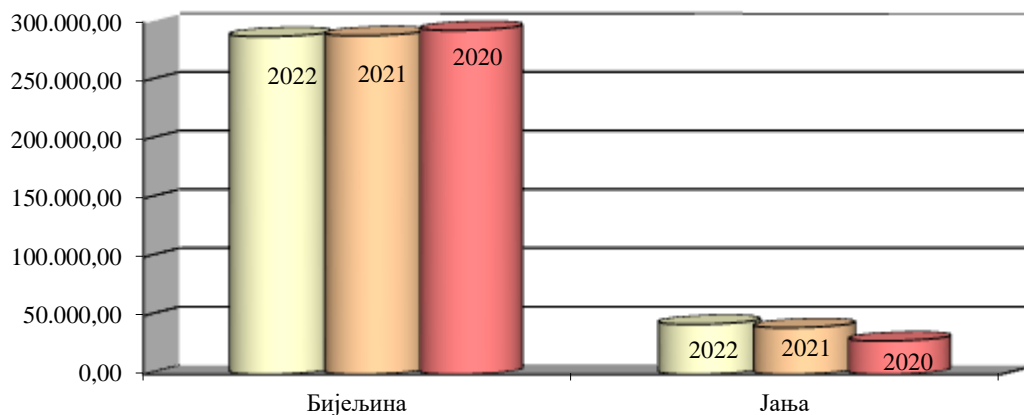
Табела број 4 – Одржавање јавно – прометних површина на подручју града Бијељине

ЈАЊА								
РБ	Опис услуге	МЈ	2022. година		2021. година		2020. година	
			Количина	Износ без ПДВ-а	Количина	Износ без ПДВ-а	Количина	Износ без ПДВ-а
1.	Ручно чишћење тротоара	м ²	1.201.320	23.545,87	1.130.760	21.936,74	764.400	14.829,36
2.	Ручно или маш.чишћење ригола	м ²	462.520	18.500,80	435.970	17.438,80	294.160	11.766,40
3.	Ручно стругање ригола	м ²	-	-	-	-	-	-
4.	Прочишћавање тротоара и ригола	н/ч	60	464,40	45	346,50	237	1.824,90
5.	Машинско прање улица и тротоара	м ²	-	-	-	-	-	-
6.	Рад ТМВ за ванр. потребе н-2т	тура	1	83,90	-	-	-	-
Укупно				42.594,97		39.722,04		28.420,66

Табела број 5 – Одржавање јавно – прометних површина на подручју Мјесне заједнице Јања

У 2022. години, у оквиру ЛОТ-а број 1, реализован је одвоз отпада из мјесних заједница Доња Љељенча и Бријесница. По том основу остварен је приход од 11.356,00 КМ, као и у претходној години.

Програм рада и одржавања јавно-прометних површина реализује се у шестодневној радној седмици, по налозима Одјелења за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине Града Бијељине.

Графикон број 5-Остварени приходи по основу реализације по ЛОТ-у бр.1 у последње три године

1.3 Услуге специјалним комуналним возилима

Специјално возило за превоз непрописно паркираних возила („паук“) ангажовано је за потребе Центра јавне безбједности Бијељина - Одјељење саобраћајне полиције, за уклањање непрописно паркираних возила, а повремено се користи и за пружање услуга другим физичким и правним лицима. Рад овог возила регулисан је посебним Упутством, које је донијело МУП Републике Српске.

Приход од услуга специјалног возила за превоз непрописно паркираних возила, остварен у текућој години, износи 35.471,50 КМ.

У Цјеновнику осталих некомуналних услуга, број 4963/2018 од 27.06.2018. године, који је у примјени од 18.07.2018. године, утврђене су сљедеће цијене услуга:

- Накнада за премјештање возила по налогу полиције до 2 км специјалним возилом „Паук“ износи 34,18 КМ по тури;
- Накнада за премјештање возила по налогу полиције од 2 до 10 км специјалним возилом „Паук“ износи 51,28 КМ по тури;
- Накнада за премјештање возила по налогу полиције преко 2 км специјалним возилом „Паук“ износи 76,92 КМ по тури;
- Накнада за пређене километре, приликом премјештања возила специјалним возилом „Паук“ износи 1,28 КМ по пређеном километру;
- Накнада за чување возила на депоу по једном започетом дану износи 8,54 КМ;
- Накнада за започето премјештање возила специјалним возилом „Паук“ по налогу полиције износи 25,64 КМ по возилу;
- Накнада за рад специјалног возила „Паук“ за услужно премјештање возила до 2 (двје) тоне износи 51,28 КМ по тури и
- Накнада за рад специјалног возила „Паук“ за услужно премјештање возила преко 2 (двје) тоне износи 76,92 КМ по тури.

За период од 01.01.-31.12.2022. године, „паук“ је превезао ~762 возила, што је за 127 возила мање у односу на исти период претходне године у ком је „паук“ превезао ~830 возила и остварио приход од 40.777,73 КМ.

ОСТВ. МЈЕСЕЦ	ПРИХОДИ					БРОЈ ПРЕВЕЗЕНИХ ВОЗИЛА				
	2022.	2021.	2020.	ИНД	ИНД	2022.	2021.	2020.	ИНД	ИНД
	1	2	3	1/2	2/3	1	2	3	1/2	2/3
Јануар	2.547,01	2.948,72	3.085,47	86	96	51	65	74	78	88
Фебруар	3.606,84	3.641,03	3.880,34	99	94	75	74	93	101	80
Март	4.042,73	2.692,30	2.512,82	150	107	81	63	54	129	117
Април	2.572,65	2.854,70	0	90	0	55	60	0	92	0
Мај	3.854,70	2.179,48	0	177	0	83	50	0	166	0
Јун	3.837,61	3.777,78	3.615,39	102	104	76	82	87	93	94
Јул	2.632,48	3.598,29	4.873,50	73	74	64	82	93	78	88
Август	4.008,55	3.760,68	3.230,77	107	116	90	81	77	111	105
Септембар	1.025,64	3.623,92	4.428,37	28	82	20	79	99	25	80
Октобар	3.018,73	4.008,54	3.863,25	75	104	73	81	84	90	96
Новембар	2.034,18	3.905,97	3.709,40	52	105	46	85	81	54	105
Децембар	2.290,38	3.786,32	3.743,59	60	101	48	87	88	55	99
УКУПНО	35.471,50	40.777,73	36.942,90	87	110	762	889	830	86	107

Остварени приход од услуга „паука“ у текућој години мањи је за 13%, односно за 5.306,23 КМ у односу на приход остварен у претходној години. Број превезених возила у периоду од 01.01.- 31.12.2022. године мањи је за 127 возила у односу на исти период 2021. године.

Остварени расходи текуће године већи су од остварених прихода текуће године за 25.039,07 КМ, односно за 70,59%. Потребно је приходе додатно повећати да би се омогућио излазак из зоне губитка пословања, односно остварио неутралан пословни резултат.

Број превезених возила у одређеном временском периоду зависи искључиво од броја упућених „налога за превоз непрописно паркираних возила“ од стране саобраћајне полиције, те по основу наведеног АД „Комуналац“ Бијељина није у могућност да утиче на повећање прихода преко броја превезених возила у одређеном временском периоду.

Тренутна цијена превоза непрописно паркираних возила је економски оправдана, јер је калкулацијом утврђено да би уз постојеће расположиве капацитете опреме и радне снаге, уз остварене расходе текуће године, који би незнатно порасли са бројем реализованих услуга, било потребно извршити ~1.407 услуга премјештања возила по налогу полиције, како би се остварио неутрални пословни резултат, што је за 645 услуга више у односу на остварен резултат текуће године.

Уколико се анализа рада врши на основу дневног броја извршених услуга, долази се до податка да је просјечан број дневних услуга у текућој години 2,89, те да би се повећањем броја дневних услуга за 2,44, односно на 5,33, остварио неутралан пословни резултат.

Узимајући у обзир да је дневно радно вријеме специјалног возила за превоз непрописно паркираних возила 8 сати, долази се до податка да би на сваких 1 сат и 30 минута било довољно извршити по једну услугу по налогу полиције, што је виште него реалан циљ, те је потреба предузети одређене мјере за остварење заданог циља.

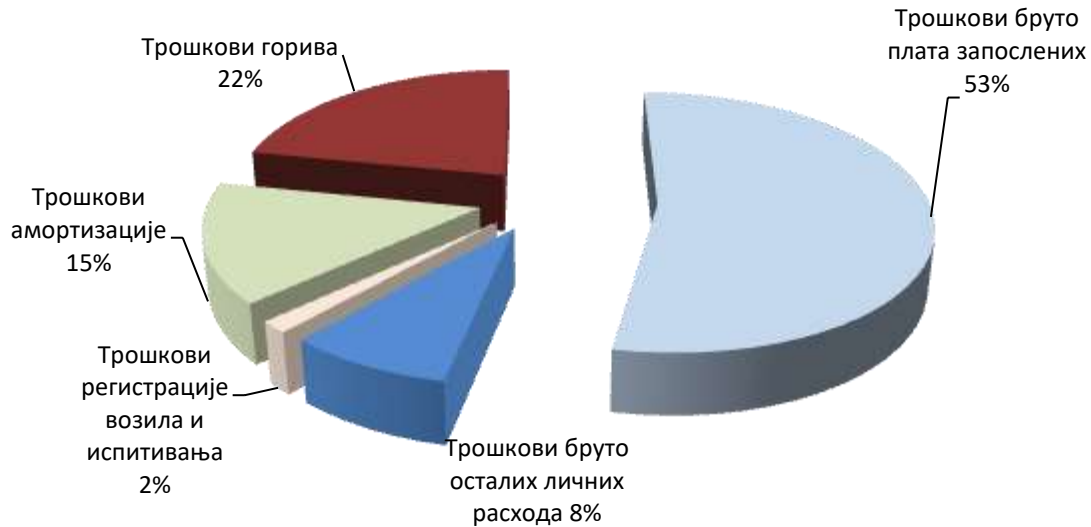
Анализа расхода своди се на анализу укупних и појединачних расхода.

Анализу расхода треба почети са извођењем констатације о обиму остварених расхода у текућој години и тренду њихове динамике у односу на остварене расходе у претходној години.

Врста расхода	Износ			Структура (%)			Индекс 2:3
	2022.	2021.	2020.	2022.	2021.	2020.	
1	2	3	4	5	6	7	8
Трошкови бруто плата- (2 радника)	32.197,69	28.640,01	28.507,26	53,21	52,93	53,96	112
Трошкови бруто осталих личних расхода (регрес, топли оброк и сл.)	5.110,82	4.823,63	4.098,26	8,45	8,91	7,76	106
Трошкови регистрације и испит.	916,15	916,15	1.026,34	1,51	1,69	1,94	100
Трошкови амортизације	9.069,00	9.069,00	9.069,00	14,99	16,76	17,16	100
Трошкови горива	13.216,91	10.662,80	10.132,54	21,84	19,71	19,18	124
УКУПНИ РАСХОДИ	60.510,57	54.111,59	52.833,40	100,00	100,00	100,00	112

Трошкови бруто плата, бруто осталих личних расхода, као и трошкови регистрације и амортизације, представљају фиксне трошкове, који се не мијењају са бројем реализованих услуга специјалног возила „паук“ и за које не постоји могућност уштеде, односно смањења.

Трошкови горива, представљају варијабилне трошкове, који искључиво зависе од броја извршених услуга и на којима се могу постићи значајне уштеде. У 2022. години, са специјалним возилом за превоз непрописно паркираних возила („паук“), пређено је 15.138 км и утрошено 4.391 литар дизел горива, те је за свако превезено возило пређено 19,87 км (15.138:762) и утрошено 5,76 литара горива (4.391:762). Просјечна цијена горива у 2022. години је 3,01 КМ, тако да је за трошкове горива укупно утрошено 13.216,91 КМ, односно ~17,35 КМ по једном превезеном возилом.

Укупни расходи „паука“ за период 01.01.-31.12.2022. године, износе 60.510,57 КМ, док су за исти период претходне године остварени у износу од 54.111,59 КМ.

Потребно је истаћи да у наведене расходе нису укључени трошкови одржавања возила (ауто-гуме, резервни дијелови, уље, прање возила и сл.), јер се наведени подаци нису могли идентификовати у евиденцији укупних трошкова одржавања сталних средстава.

Специјалним комуналним возилом „фекална цистерна“ пружају се услуге физичким и правним лицима, која наруче вршење услуге путем налога, односно наруџбенице.

У току 2022. године, фекална цистерна имала је 23 интервентне услуге, по основу којих је остварен приход од 2.279,31 КМ, што је за 6 услуга више него у 2021. години, у којој је било 17 интервентних услуга, по основу којих је остварен приход од 1.684,70 КМ.

Специјално комунално возило „**цистерна за воду**“ је у периоду 01.01.-31.12.2022. године имала 12 интервентних услуга, по основу којих је остварен приход од 1.280,52 КМ, што је за 3 мање него у 2021. години, у којој је било 15 интервентних услуга, по основу којих је остварен приход од 1.602,08 КМ.

Све припреме сервисирања и гаражирања возила, као и комплетна Служба комуналних услуга, смјештени су у уређеном простору површине 5.000 м² и објектима пословно - техничког садржаја (гараже, сервисне радионице, магацински простор и др.) у Мачванској улици у Бијељини.

2. Служба одржавања градског зеленила

За потребе Службе одржавања градског зеленила кориштена је постојећа савремена механизација, и то: машинске косачице, трактори, самоходне машинске косачице, машинске тестере, возило Застава носивости до 2 тоне, корпа, доставно возило типа Кеди и цистерна за осоку капацитета 3.200 литара.

Служба одржавања градског зеленила радила је по плану и програму, на основу добијеног посла на тендеру, који је расписала Градска управа Града Бијељине.

Служба одржавања градског зеленила је у 2022. години имала сљедећу реализацију:

Мјесец	Износ реализације радова на јавним зеленим површинама са ПДВ-ом			Износ реализације од продаје садног материјала у производном сектору са ПДВ-ом		
	Текућа година	Претходна година	Индекс 2/3	Текућа година	Претходна година	Индекс 5/6
1	2	3	4	5	6	7
Јануар	Нема реализације	Нема реализације	/	287,00 КМ	62,92 КМ	456
Фебруар	Нема реализације	Нема реализације	/	1.247,50 КМ	1.199,09 КМ	104
Март	Нема реализације	Нема реализације	/	4.414,00 КМ	4.283,84 КМ	103
Април	Нема реализације	Нема реализације	/	5.776,44 КМ	4.062,39 КМ	142
Мај	29.632,29 КМ	23.029,90 КМ	129	6.980,78 КМ	5.848,50 КМ	119
Јун	46.593,34 КМ	33.695,27 КМ	138	2.947,09 КМ	3.259,00 КМ	90
Јул	42.064,56 КМ	39.030,93 КМ	108	671,10 КМ	1.610,50 КМ	42
Август	39.265,70 КМ	39.014,02 КМ	101	1.204,59 КМ	1.640,50 КМ	73
Септембар	34.551,94 КМ	37.870,71 КМ	91	1.894,50 КМ	1.786,00 КМ	106
Октобар	43.343,72 КМ	37.011,94 КМ	117	1.743,50 КМ	1.877,50 КМ	93
Новембар	42.442,61 КМ	47.905,04 КМ	89	2.666,00 КМ	1.140,00 КМ	234
Децембар	34.734,79 КМ	25.415,61 КМ	137	3.104,00 КМ	280,39 КМ	1.107
УКУПНО	312.628,95 КМ	282.973,42 КМ	110	32.936,50 КМ	27.050,63 КМ	122

У оквиру износа реализације радова на јавним зеленим површинама, износ од 299.990,05 КМ се односи на услуге одржавања градског зеленила по налогу Одјељења за стамбено-комуналне послове Града Бијељина, а износ од 12.638,90 КМ се односи на услуге извршене за Комуналну полицију Града Бијељина. Поред наведених услуга пружане су услуге трећим лицима у укупном износу од 3.733,09 КМ.

С обзиром на тренутни капацитет постојећих стакленика, пластеника, леја, обрадивог земљишта, машина за обраду и броја запослених радника, могуће је и увећати обим производње, али је највећи проблем пласман производа на тржиште.

3. Служба за организацију пијачних услуга

Пијаца је организовано и уређено мјесто на коме се на уобичајен начин обавља трговина на мало пољопривредним, прехранбеним и другим производима између продавца и купца. На пијаци се трговина обавља на продајним столовима. Спровођење пијачног реда је обавеза свих запослених, посебно радника на радном мјесту – редари пијаце. У спровођењу реда дужни су сарађивати са надлежним инспекцијским службама и радницима ЦЈБ Бијељина, везано за евентуалне проблеме око рада и унутрашњег реда у пијацама. Предузеће је дужно да пијачне тезге постави и распореди на начин којим се обезбијеђује функционалност и естетски изглед пијаце и омогућује купцима несметана куповина.

Зелена пијаца располаже са 300 пијачних столова, а од тог броја се у централној улици налази 48 столова. Располаже и са три велике и двије мале расхладне витрине те са пет тезги без надстрешнице, дужине од 2 до 6 метара. Модернизација и реформа пијаце неопходна је да би она опстала у савременим условима и сачувала своју традиционалну улогу.

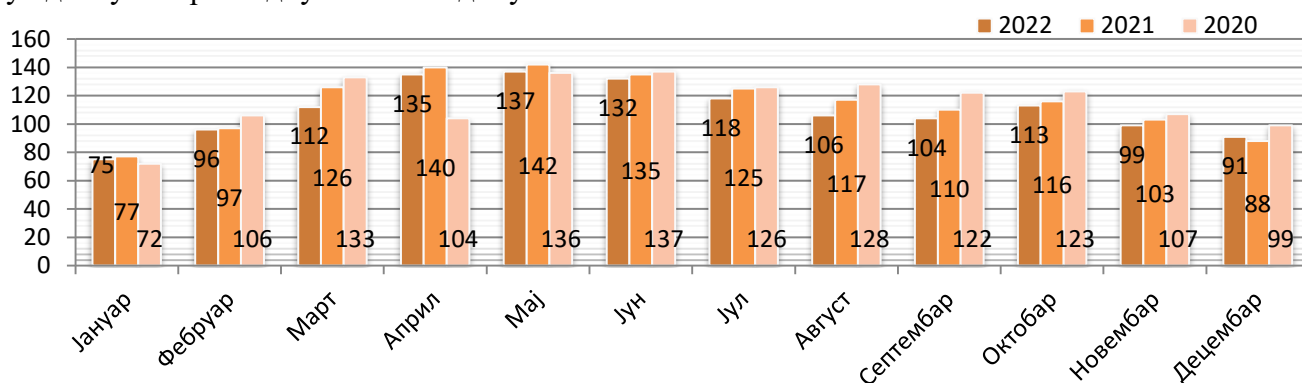
Служба за организацију пијачних услуга успјешно је спровела у дијелу низ манифестација, са циљем привлачења што више купаца, а то су караван зимнице, базар рукотворина и сајам цвијећа.

Караван зимнице је одржан од 07.10.2022. до 08.10.2022.године. Учествовало је 23 излагача. Караван зимнице је био продајног карактера, али и прилика да се учесници представе са својим производима, вјештинама и традицијом.

Сајам цвијећа, други по реду, одржан је 28.05.2022.године на тргу Краља Петра I Карађорђевића, у организацији А.д. „Комуналац” Бијељина, Града Бијељина и Аграрног фонда Града Бијељина. За потребе сајма кориштени су столови из Зелене пијаце, који су претходно рестаурирани. Учествовало је око 20 излагача, произвођача цвијећа и украсног биља, од којих су неки и закупци у Зеленој пијаци. АД „Комуналац” Бијељина је на поменутом сајму имао и свој штанд на ком је вршена продаја садног материјала из Расадника. Зелена пијаца је промовисана и на међународном сајму пољопривреде, лова, риболова и екологије „Интерагро”, који је одржан у периоду од 20.09.2022. до 22.09.2022. године.

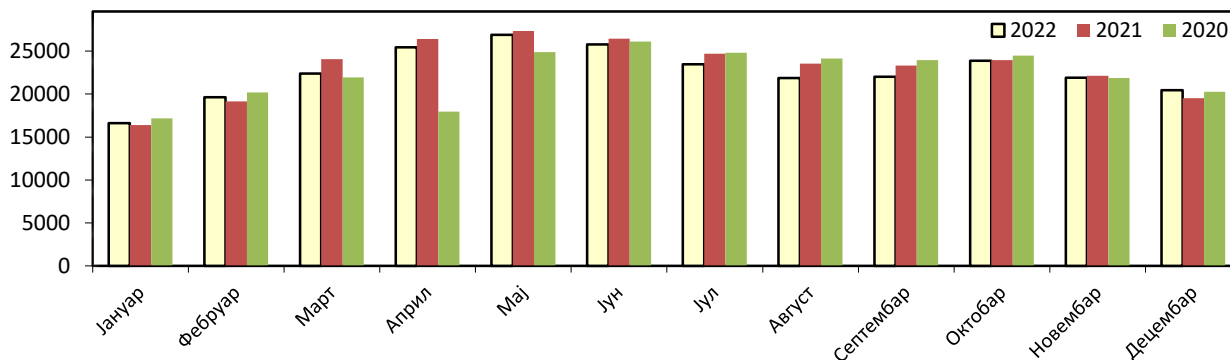
На графикону број 6, упоредно је приказан број закупљених столова у текућој години у односу на претходну и 2020. годину.

Графикон број 6-Преглед закупљених столова по основу Уговора о закупу

У 2022. години, приходи Службе за организацију пијачних услуга, који се остварују по основу дневног и мјесечног закупа столова у зеленој пијаци, остварени су у износу од 270.418,33 КМ и исти су нижи за 6.589,82 КМ од остварења из претходне године, у којој је остварен приход од 277.008,15 КМ.

На графикону број 7 приказана је реализација прихода од мјесечног и дневног закупа столова у зеленој пијаци у 2022. години у односу на 2021. и 2020. годину.

	Јануар	Фебруар	Март	Април	Мај	Јун	Јул	Август	Септембар	Октобар	Новембар	Децембар
2022	16636,75	19652,48	22.378,63	25453,85	26896,58	25765,81	23486,32	21877,78	22007,69	23895,73	21921,37	20445,3
2021	16393,15	19164	24.067,39	26401,59	27355,86	26439,32	24708,2	23558,12	23321,37	23943,59	22117,09	19538,47
2020	17170,94	20196,14	21.936,53	17958,76	24902,57	26103	24828,21	24141,89	23948,72	24482,06	21872,65	20265,81

Графикон број 7-Остварење прихода од закупа столова у зеленој пијаци

СЕКТОР ЕКОНОМСКО - ФИНАНСИЈСКИХ, ПРАВНИХ И ОПШТИХ ПОСЛОВА

1. Служба за правне, кадровске и опште послове

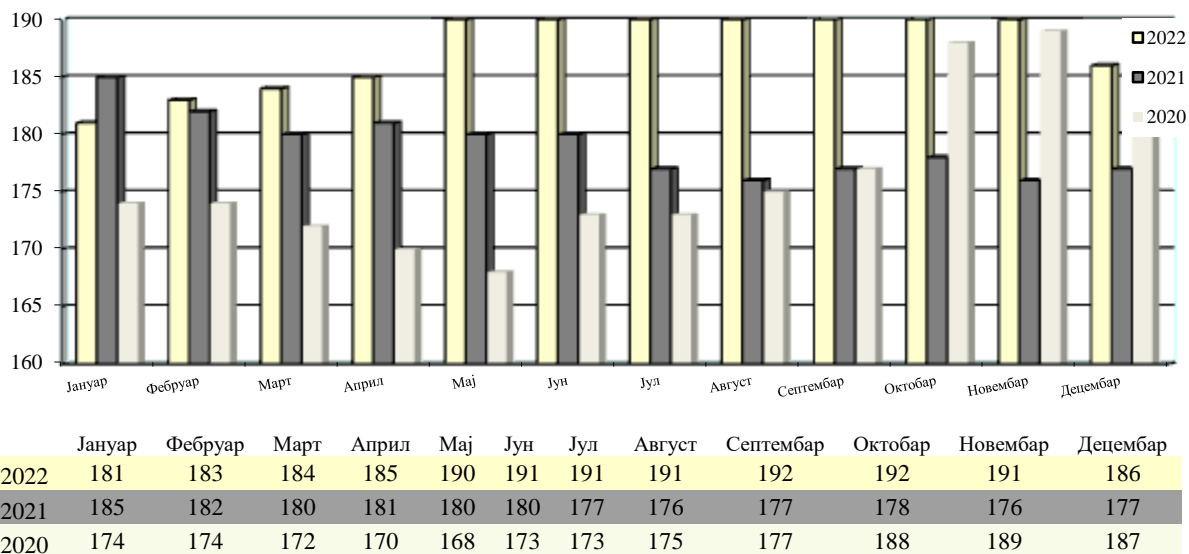
На дан 31.12.2022. године у Служби за правне, кадровске и опште послове запослено је 9 радника.

У сарадњи са Службом за финансијске и рачуноводствене послове, Служба за правне, кадровске и опште послове интензивно ради на побољшању наплате потраживања, како од физичких тако и од правних лица.

Ова Служба свакодневно је поступала по судским предметима, израђивала поднеске, заступала Друштво пред судовима на рочиштима у парничним, извршним и прекршајним поступцима.

Као стручна Служба Друштва, обављала је и послове стручне помоћи органима Друштва (Скупштина, Надзорни одбор, Одбор за ревизију, Управа), пратећи записнички њихов рад и израђујући донесене одлуке наведених органа.

Акционарско друштво „Комуналац“ Бијељина је у протеклом периоду обављало регистровану дјелатност комуналних услуга са просјечно 188 запослених радника, док је просјек у 2021. години био 179 радника. На почетку 2022. године у радном односу се налазио 181 радник. У току године, у складу са указаним потребама, повремено су ангажовани одређени радници, тако да је на крају године у радном односу евидентирано 186 радника.

Графикон број 8-Запослени радници у 2022., 2021. и 2020. години

У табели број 7 приказана је структура запослених са потребном стручном спремом, на дан 31.12.2022. године.

Стручна спрема	НК	ПК	КВ	ВКВ	ССС	ВШС	ВСС	Укупно
Број запослених	79	2	52	0	16	15	22	186

Табела број 7- Структура запослених на дан 31.12.2022. године

2. Служба исхране радника

У оквиру Службе исхране радника запослена су четири радника (главна куварица, помоћник главне куварице, помоћни радник у кухињи и економ), који су вршили спремање топлих оброка за све раднике. За период од 01.01.-31.12.2022. године припремљено је укупно 39.455 оброка, са мјесечним просјеком од 3.288 оброка. Од просјечно 188 запослених радника за дванаест мјесеци 2022. године, просјечно 152 радника, односно 80,85% од укупног броја радника је користило услуге ресторана, док је осталих 36 радника, односно 19,15% било одсутно из оправданих разлога, као што су: годишњи одмори, вјерски празници, боловања, изостанци и слично. Укупан трошак спремања топлог оброка, укључујући све директне и индиректне трошкове за дванаест мјесеци 2022. године износи 165.917,33 КМ, односно просјечно за мјесец дана 13.826,44 КМ, тако да је просјечна цијена једног топлог оброка по запосленом, утврђена на основу просјека за дванаест мјесеци 4,20 КМ. Просјечна цијена једног топлог оброка за 2021. годину износила је 4,13 КМ. Рекапитулација директних и индиректних трошкова топлог оброка сачињава се на посебном обрасцу, који је сачињен у складу са одредбама члана 8. став 1. тачка 11. Закона о порезу на доходак (Службени гласник Републике Српске, број: 60/15, 5/16, 66/18, 105/19, 123/20, 49/21 и 119/21).

3. Служба за финансијске и рачуноводствене послове

3.1 Приходи

У периоду од 01.01. - 31.12.2022. године, АД „Комуналац“ Бијељина остварио је укупан приход од 6.006.864 КМ, који је приказан у Билансу успјеха на АОП-у 305.

У оквиру **пословних прихода** текуће године, који су остварени у укупном износу од 5.881.556 КМ, евидентирани су сљедећи приходи:

- Приходи од продаје робе у износу од 7.816 КМ;
- Приходи од продаје производа у износу од 29.135 КМ;
- Приходи од пружених услуга повезаним лицима у износу од 677.552 КМ;
- Приходи од пружених услуга на домаћем тржишту у износу од 3.956.946 КМ;
- Повећање вриједности залиха учинака у износу од 8.296 КМ и
- Остали пословни приходи у износу од 1.201.811 КМ.

У оквиру **финансијских прихода** текуће године, који су остварени у укупном износу од 54.774 КМ, евидентирани су приходи:

- Приходи од камата од повезаних правних лица у износу од 706 КМ и
- Приходи од камата од неповезаних правних лица износу од 54.068 КМ.

У оквиру **осталих прихода и добитака** текуће године, који су остварени у укупном износу од 45.087 КМ, евидентирани су приходи од смањења обавеза, укидања неискоришћених дугорочних резервисања и остали непоменути приходи.

Приходи од усклађивања вриједности имовине, остварени су у укупном износу од 25.447 КМ.

Укупно остварени приход, исказан у **брuto билансу за 2022. годину** износи 6.081.293,16 КМ и образложен је након табеларног приказа остварених прихода.

Преглед остварених прихода

РБ	Конто	Назив конта	Остварење 31.12.2021.	План за 2022. годину	Остварење 31.12.2022.	Индекс	Индекс	% учешћа (6)	Разлика остварења (6-4)
						(6/4)	(6/5)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	60150	Приход од продаје сталних средстава намијењених продаји-контејнери и пластичне канте	7.521,36	10.000,00	7.816,24	103,92%	78,16%	0,13%	294,88
2	60151	Приход од продаје сталних средстава (отписана средства) – поступак лицитације	21.996,80	20.000,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	-21.996,80
3	601	Приход од продаје робе у Републици Српској	29.518,16	30.000,00	7.816,24	26,48%	26,05%	0,13%	-21.701,92
4	61106	Приход од продаје производа купцима из Републике Српске-расадник	23.106,45	25.000,00	26.796,16	115,97%	107,18%	0,44%	3.689,71
5	61115	Приход од продаје производа купцима из Републике Српске-услуге ресторана	750,00	1.000,00	984,00	131,20%	98,40%	0,02%	234,00
6	611	Приход од продаје производа у Републици Српској	23.856,45	26.000,00	27.780,16	116,45%	106,85%	0,46%	3.923,71
7	61211	Приход од продаје производа купцима из ФБиХ-расадник	170,94	200,00	1.354,70	792,50%	677,35%	0,02%	1.183,76
8	612	Приход од продаје производа у Федерацији БиХ	170,94	200,00	1.354,70	792,50%	677,35%	0,02%	1.183,76
9	62000	Приход од пружених услуга повезаним правним лицима из РС-јавна хигијена Бијељина	285.899,09	290.000,00	287.927,34	100,71%	99,29%	4,73%	2.028,25
10	62001	Приход од пружених услуга повезаним правним лицима из РС-одвоз отпада физ.лицима	11.356,00	12.000,00	11.356,00	100,00%	94,63%	0,19%	0,00
11	62002	Приход од пружених услуга повезаним правним лицима из РС-правна лица	43.002,10	45.000,00	42.828,12	99,60%	95,17%	0,70%	-173,98
12	62003	Приход од пружених услуга повезаним правним лицима из РС-зимска служба	2.755,80	17.000,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	-2.755,80
13	62004	Приход од пружених услуга повезаним правним лицима из РС-градско зеленило	203.024,18	210.000,00	256.401,75	126,29%	122,10%	4,22%	53.377,57
14	62005	Приход од пружених услуга повезаним правним лицима из РС-мјесне заједнице	25.577,24	25.000,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	-25.577,24
15	62006	Приход од пружених услуга повезаним правним лицима из РС-комунална полиција	0,00	0,00	10.802,47	-	-	0,18%	10.802,47
16	62008	Приход од пружених услуга повезаним правним лицима из РС-прање улица	25.639,72	25.000,00	25.640,73	100,00%	102,56%	0,42%	1,01
17	62009	Приход од пружених услуга повезаним правним лицима из РС-јавна хигијена Јања	39.722,04	40.000,00	42.594,96	107,23%	106,49%	0,70%	2.872,92
18	620	Приход од пружених услуга повезаним правним лицима	636.976,17	664.000,00	677.551,37	106,37%	102,04%	11,14%	40.575,20
19	62100	Приход од пружених услуга купцима из Републике	2.711.027,89	2.780.000,00	2.771.388,20	102,23%	99,69%	45,57%	60.360,31

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2022. ГОДИНУ

РБ	Конто	Назив конта	Остварење 31.12.2021.	План за 2022. годину	Остварење 31.12.2022.	Индекс	Индекс	% учешћа (6)	Разлика остварења (6-4)
						(6/4)	(6/5)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Српске-одвоз отпа.физ.лицима							
20	62110	Приход од пружених услуга купцима из Републике Српске-гријање	90,74	200,00	83,16	91,65%	41,58%	0,00%	-7,58
21	62111	Приход од пружених услуга купцима из Републике Српске-одвоз отпада правним лицима	990.068,66	1.030.000,00	1.022.770,04	103,30%	99,30%	16,82%	32.701,38
22	62112	Приход од пружених услуга купцима из Републике Српске-трошкови депоновања	45.549,72	48.000,00	43.233,42	94,91%	90,07%	0,71%	-2.316,30
23	62113	Приход од пружених услуга купцима из Републике Српске-зеленило	852,81	1.000,00	379,28	44,47%	37,93%	0,01%	-473,53
24	62114	Приход од пружених услуга купцима из Републике Српске-паук (без МУП-а)	0,00	1.000,00	2.727,92	-	272,79%	0,04%	2.727,92
25	62115	Приход од пружених услуга купцима из Републике Српске-паук (за МУП)	40.777,73	45.000,00	32.743,58	80,30%	72,76%	0,54%	-8.034,15
26	62116	Приход од пружених услуга купцима из Републике Српске-фекална цистерна	1.189,20	1.500,00	1.585,60	133,33%	105,71%	0,03%	396,40
27	62117	Приход од пружених услуга купцима из Републике Српске-цистерна за воду	1.602,08	2.000,00	1.280,52	79,93%	64,03%	0,02%	-321,56
28	621	Приход од пружених услуга у Републици Српској	3.791.158,83	3.908.700,00	3.876.191,72	102,24%	99,17%	63,74%	85.032,89
29	62210	Приход од пружених услуга купцима из ФБиХ-одвоз отпада правним лицима	52.816,08	53.000,00	54.360,75	102,92%	102,57%	0,89%	1.544,67
30	62211	Приход од пружених услуга купцима из ФБиХ-трошкови депоновања	9.328,27	10.000,00	7.289,74	78,15%	72,90%	7,30%	-2.038,53
31	62212	Приход од пружених услуга купцима из ФБиХ-зеленило	0,00	0,00	2.200,00	-	-	0,04%	2.200,00
32	62214	Приход од пружених услуга купцима из ФБиХ-фекална цистерна	495,50	1.000,00	693,71	140,00%	69,37%	0,01%	198,21
33	622	Приход од пружених услуга у Федерацији БиХ	62.639,85	64.000,00	64.544,20	103,04%	100,85%	1,06%	1.904,35
34	62310	Приход од пружених услуга купцима из БД БиХ-одвоз отпада правним лицима	11.572,76	12.000,00	16.210,22	140,07%	135,09%	0,27%	4.637,46
35	62311	Приход од пружених услуга купцима из БД БиХ-трошкови депоновања	0,00	200,00	0,00	-	0,00%	0,00%	0,00
36	62314	Приход од пружених услуга купцима из БД БиХ-фекална цистерна	0,00	200,00	0,00	-	0,00%	0,00%	0,00
37	623	Приход од пружених услуга у Брчко Дистрикту БиХ	11.572,76	12.400,00	16.210,22	140,07%	130,73%	0,27%	4.637,46
38	63000	Повећање вриједности залихе производа	9.168,70	5.000,00	8.296,24	90,48%	165,92%	0,14%	-872,46

РБ	Конто	Назив конта	Остварење 31.12.2021.	План за 2022. годину	Остварење 31.12.2022.	Индекс	Индекс	% учешћа (6)	Разлика остварења (6-4)
						(6/4)	(6/5)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
39	630	Повећање вриједности залихе учинака	9.168,70	5.000,00	8.296,24	90,48%	165,92%	0,14%	-872,46
40	65000	Приходи од премија	0,00	5.000,00	0,00	-	0,00%	0,00%	0,00
41	650	Приходи од премија, субвенција, дотација, регреса, подстицаја и слично	0,00	5.000,00	0,00	-	0,00%	0,00%	0,00
42	65100	Приход од закупнина земљишта	17.515,20	20.000,00	18.420,00	105,17%	92,10%	0,30%	904,80
43	65110	Приход од закупнина	243.980,03	250.000,00	241.558,85	99,01%	96,62%	3,97%	-2.421,18
44	65130	Приход од закупа столова у пијаци-по уговору	215.881,64	230.000,00	205.663,63	95,27%	89,42%	3,38%	-10.218,01
45	65131	Приход од закупа-дневни закуп столова у пијаци	58.066,68	60.000,00	61.242,74	105,47%	102,07%	1,01%	3.176,06
46	65132	Приход од закупа столова-27. март	3.059,83	4.000,00	3.511,96	114,78%	87,80%	0,06%	452,13
47	651	Приходи од закупа	538.503,38	564.000,00	530.397,18	98,49%	94,04%	8,72%	-8.106,20
48	65200	Приходи од донација примљених од државних органа	40.146,46	40.000,00	22.959,02	57,19%	57,40%	0,38%	-17.187,44
49	65210	Приходи од донација од повезаних правних лица	27.739,13	28.000,00	27.551,95	99,33%	98,40%	0,45%	-187,18
50	65220	Приходи од донација од других лица	14.167,81	10.000,00	5.975,98	42,18%	59,76%	0,10%	-8.191,83
51	65290	Приходи од осталих донација	141.014,80	50.000,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	-141.014,80
52	652	Приходи од донација	223.068,20	128.000,00	56.486,95	25,32%	44,13%	0,93%	-166.581,25
53	65510	Приходи из фондова-ФЗО (боловање)	31.775,86	30.000,00	27.340,50	86,04%	91,14%	0,45%	-4.435,36
54	65511	Приходи из фондова-породиљско боловање	25.618,90	10.000,00	9.164,67	35,77%	91,65%	0,15%	-16.454,23
55	65520	Приходи од завода	26.859,73	5.000,00	3.300,00	12,29%	66,00%	0,05%	-23.559,73
56	65540	Приходи од поклона и помоћи	0,00	0,00	100,00	-	-	0,00%	100,00
57	655	Приходи из намјенских извора финансирања	84.254,49	45.000,00	39.905,17	47,36%	88,68%	0,66%	-44.349,32
58	65900	Остали пословни приходи за које није прописан посебан рачун	0,00	0,00	550.484,10	-	-	9,05%	550.484,10
59	65901	Остали пословни приходи од продаје амбалажног отпада-стакло	7.368,24	10.000,00	6.124,09	83,11%	61,24%	0,10%	-1.244,15
60	65902	Остали пословни приходи од продаје амбалажног отпада-бијели папир	10.503,81	12.000,00	10.564,44	100,58%	88,04%	0,17%	60,63
61	65903	Остали пословни приходи од продаје амбалажног отпада-картон	9.692,59	12.000,00	5.759,10	59,42%	47,99%	0,09%	-3.933,49
62	65904	Остали пословни приходи од продаје амбалажног отпада-прозирна фолија	569,50	1.000,00	155,00	27,22%	15,50%	0,00%	-414,50

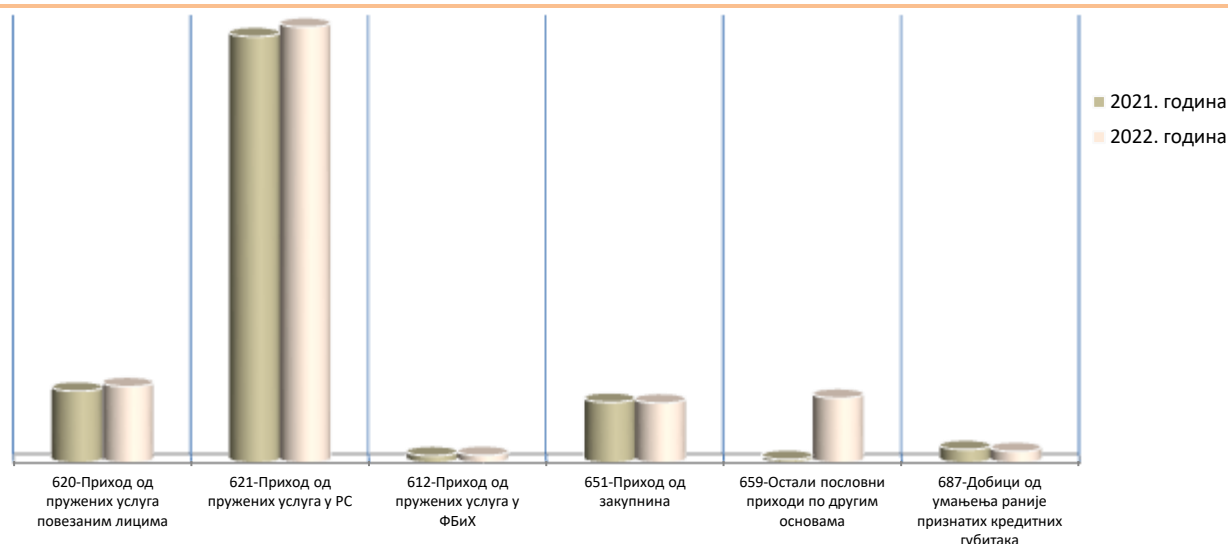

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2022. ГОДИНУ

РБ	Конто	Назив конта	Остварење 31.12.2021.	План за 2022. годину	Остварење 31.12.2022.	Индекс	Индекс	% учешћа (6)	Разлика остварења (6-4)
						(6/4)	(6/5)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
63	65906	Остали пословни приходи од продаје амбалажног отпада-лименке	1.135,00	1.500,00	1.806,00	159,12%	120,40%	0,03%	671,00
64	65907	Остали пословни приходи од продаје амбалажног отпада-шарена фолија	0,00	1.000,00	0,00	-	0,00%	0,00%	0,00
65	65908	Остали пословни приходи за које није прописан посебан рачун-ПЕТ амбалажа	209,10	500,00	129,00	61,69%	25,80%	0,00%	-80,10
66	659	Остали пословни приходи по другим основама	29.478,24	38.000,00	575.021,73	1950,67%	1513,22%	9,46%	545.543,49
67	66050	Приходи од затезних камата од повезаних правних лица	2.184,08	2.000,00	705,63	32,31%	35,28%	0,01%	-1.478,45
68	660	Приходи од камата од повезаних правних лица	2.184,08	2.000,00	705,63	32,31%	35,28%	0,01%	-1.478,45
69	66170	Затезне камате у земљи-правна лица	12.938,20	15.000,00	8.740,53	67,56%	58,27%	0,14%	-4.197,67
70	66171	Затезне камате у земљи-физичка лица	42.468,39	45.000,00	37.203,24	87,60%	82,67%	0,61%	-5.265,15
71	66190	Остале камате	4.849,90	5.000,00	8.124,17	167,51%	162,48%	0,13%	3.274,27
72	661	Приходи од камата од неповезаних лица	60.256,49	65.000,00	54.067,94	89,73%	83,18%	0,89%	-6.188,55
73	67520	Добици од продаје ситног алата и инвентара – лицитација	2.880,00	2.000,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	-2.880,00
74	675	Добици по основу продаје материјала	2.880,00	2.000,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	-2.880,00
75	67910	Приходи од отписа обавеза из купопродајних односа	353,56	500,00	86,45	24,45%	17,29%	0,00%	-267,11
76	67990	Остали непоменути приходи	48.696,43	50.000,00	45.000,89	92,41%	90,00%	0,74%	-3.695,54
77	679	Приходи од отписа обавеза, укидања неискоришћених резервисања, добити од престанка признавања средстава узетих у закуп и остали непоменути приходи	49.049,99	50.500,00	45.087,34	91,92%	89,28%	0,74%	-3.962,65
78	68700	Приходи од усклађивања раније признатих кредитних губитака услјед обезвријеђења потраживања од купаца повезаних лица	0,00	0,00	0,00	-	-	0,00%	0,00
79	68710	Приходи од усклађивања раније признатих кредитних губитака услјед обезвријеђења потраживања од купаца	117.648,29	95.000,00	99.876,37	84,89%	105,13%	1,64%	-17.771,92
80	687	Добици од умањења раније признатих кредитних губитака услјед обезвријеђења потраживања од купаца	117.648,29	95.000,00	99.876,37	84,89%	105,13%	1,64%	-17.771,92
		УКУПНО	5.672.385,02	5.704.800,00	6.081.293,16	107,21%	106,60%	100,00%	408.908,14

Табела 21. Остварени приходи АД „Комуналац“ Бијељина на дан 31.12.2021. и 31.12.2022. године.

Упоредни приказ остварених прихода текуће године и остварених прихода претходне године, чије је појединачно учешће у укупним приходима текуће године веће од 1%, дат је на графикаону број 1.

Графикон 1 – Остварени приходи у 2022. години у односу на остварење 2021. године

Остварени приходи текуће године већи су од остварења претходне године за 408.908,14 КМ, док су у односу на планиране приходе већи за 376.493,16 КМ.

Анализа остварених прихода, као и поређење прихода текуће године са претходном годином, врши се преко следећих синтетичких конта:

601 – Приходи од продаје робе у Републици Српској (0,13% учешћа)

Приходи од продаје робе у Републици Српској, остварују се по основу прихода од продаје контејнера запремине 1,1 м³, који се продају по цијени од 683,76 КМ без ПДВ-а и прихода од продаје пластичних канти запремине 120 и 240 л, које се продају по цијенама од 47,01 КМ без ПДВ-а за канту запремине од 120 л и 59,83 КМ без ПДВ-а за канту запремине од 240 л. Приходи од продаје робе у Републици Српској, који су остварени у текућој години, су мањи за 21.701,92 КМ у односу на остварење прихода из 2021. године, првенствено због неостварених прихода од продаје отписаних сталних средстава путем лицитације, који су у претходној години остварени у износу од 21.996,80 КМ, док у текућој години није било остварења наведених прихода.

611 – Приходи од продаје производа у Републици Српској (0,46% учешћа)

Приходи од продаје производа у Републици Српској, се највећим дијелом остварују продајом готових производа из расадника. У текућој години, приходи од продаје производа у Републици Српској су повећани за 16,45% у односу на претходну годину, док су у односу на план повећани за 6,85%.

612 – Приходи од продаје производа у Федерацији БиХ (0,02% учешћа)

Приходи од продаје производа у Федерацији Босне и Херцеговине, се највећим дијелом остварују продајом готових производа из расадника. У текућој години, приходи од продаје производа у Федерацији Босне и Херцеговине су повећани за 692,50% у односу на претходну годину, док су у односу на план повећани за 577,35%.

620 – Приходи од пружених услуга повезаним правним лицима (11,14% учешћа)

Приходи од пружених услуга повезаним правним лицима се остварују пружањем услуга повезаним правним лицима у Републици Српској. Сви приходи у оквиру конта 620 се највећим дијелом остварују по основу вршења услуга за Град Бијељину. Оквирни споразум за чишћење јавних површина у прољетном, љетном, јесењем и зимском периоду у Граду Бијељина и насељеном мјесту Јања и Оквирни споразум за одржавање јавних зелених површина, са Градом Бијељина су потписани 26.04.2022. године, док су појединачни уговори закључени 16.05.2022. године.

У текућој години, остварен је приход од 677.551,37 КМ, који је за 40.575,20 КМ, односно за 6,37% већи од остварених прихода из претходне године. Остварени приходи у односу на планиране приходе, већи су за 2,04%.

621, 622 и 623 – Приходи од пружених услуга у Републици Српској, Федерацији БиХ и Брчко Дистрикту БиХ (65,07% учешћа у укупним приходима)

Приходи од пружених услуга у Босни и Херцеговини, се највећим дијелом остварују по основу вршења услуга одвоза отпада од физичких и правних лица, услуга превоза непрописно паркираних возила специјалним возилом (паук) и услуга извршених специјалним возилом за превоз отпадних вода.

Укупни приходи текуће године, евидентирани у оквиру синтетичких конта 621, 622 и 623, су остварени у износу од 3.956.946,14 КМ. Остварени приходи су мањи од планираних за 0,71%, док су у односу на остварење претходне године повећани за 2,37%, односно за 91.574,70 КМ.

Значајно повећање прихода од пружених услуга у текућој години у односу на претходну годину, примјетно је на приходима од услуга прикупљања и одвожења комуналног отпада од физичких лица, који су већи за 2,23%, односно за 60.360,31 КМ у односу на претходну годину, првенствено због повећаног броја нових корисника услуга и извршене контроле евидентираних корисне стамбене површине у односу на стварно стање на терену код већег броја корисника. У току је поступак контроле корисне стамбене површине за све кориснике прикупљања и одвожења комуналног отпада.

Приходи од услуга прикупљања и одвожења комуналног отпада од предузетника и правних лица из Републике Српске, су већи за 32.701,38 КМ у текућој у односу на претходну годину, првенствено због отклоњених грешака у задужењу корисника приликом извршених контрола на терену, по основу којих је утврђено да поједини корисници нису у потпуности задужени у складу са „Цјеновником комуналних услуга прикупљања и одвожења комуналног отпада за предузетнике и правна лица“, број: 9086/2018 од 19.12.2018. године, на који је Скупштина Града Бијељина дала сагласност 05.02.2019. године. Цјеновник је у примјени од 15.02.2019. године.

Приходи од услуга прикупљања и одвожења комуналног отпада од предузетника и правних лица из Федерације БиХ су већи за 1.544,67 КМ у односу на остварење из претходне године, док су приходи од услуга прикупљања и одвожења комуналног отпада од

предузетника и правних лица из Брчко Дистрикта БиХ већи за 4.637,46 КМ, односно за 40,07% у односу на остварење претходне године.

Приходи остварени од услуга специјалног возила за уклањање непрописно паркираних возила - „паук“ (конта: 62114 и 62115), су у текућој години мањи за 5.306,23 КМ, односно за 13,01% у односу на претходну годину.

630 – Повећање вриједности залиха учинака (0,14% учешћа у укупним приходима)

Приходи од повећања вриједности залиха учинака се остварују повећањем вриједности недовршене производње, полупроизвода и готових производа.

Приходи од повећања вриједности залиха учинака у текућој години су у односу на претходну годину мањи за 9,52%, односно за 872,46 КМ. Остварење наведених прихода текуће године је веће од планираних прихода за 65,92%.

651 – Приходи од закупа (8,72% учешћа у укупним приходима)

Приходи од закупнина се остварују по основу прихода од закупнина земљишта, прихода од закупнина објеката и прихода од закупнина осталих средстава, односно закупнина столова у пијаци.

Приходи од закупнина у текућој години остварени су у укупном износу од 530.397,18 КМ, док су у претходној години остварени у износу од 538.503,38 КМ. Наведени приходи у текућој години су мањи за 8.106,20 КМ, односно за 1,51% у односу на остварење претходне године, првенствено због смањеног прихода од закупнина столова у пијаци по основу закључених уговора, који су мањи за 10.218,01 КМ и смањеног прихода од закупа пословних простора (локала), који су мањи за 2.421,18 КМ.

Цијена мјесечног закупа локала, промијењена је од 15.04.2021. године на основу „Одлуке о утврђивању мјесечне закупнине пословних простора“, број: 2852/2021 од 06.04.2021. године (у даљем тексту: Одлука), коју је донијела Скупштина акционара а.д. „Комуналац“ Бијељина, на поновљеној тринаестој ванредној сједници. Наведеном Одлуком утврђене су слједеће цијене закупа локала:

а) закупнина у износу од 17,00 КМ/м² за пословне просторе од почетка улице Милоша Црњанског, све до улаза у „Зелену пијацу“, од броја 1 до броја 143,

б) закупнина у износу од 12,00 КМ/м² за пословне просторе у улици Милоша Црњанског, од улаза у „Зелену пијацу“ до угла улице Саве Ковачевића, од броја 145 до броја 157 и

в) закупнина у износу од 10,00 КМ/м², за све пословне просторе у улици Саве Ковачевића.

Приходи од закупнина земљишта, већи су за 5,17% у текућој години у односу на претходну годину, односно за 904,80 КМ.

Приходи од дневног закупа столова у пијаци, већи су за 3.176,06 КМ, односно за 5,47% у односу на претходну годину.

Значајан број столова у пијаци није издат под закуп, те је уз детаљну анализу постојећег стања потребно предузети све неопходне мјере, као што су реконструкција и модернизација пијаце, како би се што већи број столова издао под закуп и омогућило остварење већих прихода.

652 – Приходи од донација (0,93% учешћа у укупним приходима)

Приходи од донација се остварују по основу прихода од донација повезаних правних лица, донација примљених од државних органа и осталих донација.

Приходи од донација примљених од државних органа у износу од 22.959,02 КМ, се односе на дио разграничених средстава за износ обрачунате амортизације на набавну вриједност средстава, набављених по основу реализације Уговора о суфинансирању пројекта „Примарно раздвајање и сакупљање амбалажног отпада у Бијељини“, који је закључен са Фондом за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске.

Приходи од донација од повезаних правних лица, у износу од 27.551,95 КМ, је остварен по основу обрачунате годишње амортизације на набавну вриједност специјалног комуналног возила Ивецо Стралис, регистарске ознаке М19-А-029, са процјењеним вијеком трајања од седам година. Камион је уступљен на кориштење од стране Града Бијељина, по основу Уговора о уступању на кориштење опреме за прикупљање комуналног отпада, склопљеног између Града Бијељина (број: 02-370-1913/14 од 01.12.2014. године) и АД „Комуналац“ Бијељина (број:7807/14 од 02.12.2014. године), којим су регулисана права и обавезе двије стране.

Приходи од донација од других лица, евидентирани су у износу од 5.975,98 КМ и односе се на обрачунату амортизацију половних донираних 758 контејнера, запремине 400, 600 и 800 литара, од стране данске фирме „Оденсе Waste Манагемент Цомпану“, а по основу Споразума о донацији, који је закључен 07.05.2020. године.

655 – Приходи из намјенских извора финансирања (0,66% учешћа)

Приходи из намјенских извора финансирања су остварени од прихода из фондова и завода, и то од Фонда здравственог осигурања Републике Српске, Фонда дјечије заштите и Завода за запошљавање Републике Српске.

Приходи из намјенских извора финансирања, у текућој години остварени су у износу од 39.905,17 КМ, док су у претходној години остварени у износу од 84.254,49 КМ. Значајно смањење прихода из намјенских извора финансирања у текућој години у односу на претходну реализовано је по основу прихода из фондова за породилско боловање, који су мањи за 16.454,23 КМ и прихода од завода, који су мањи за 23.559,73 КМ. Приходи из фондова за боловање, у текућој години су мањи за 4.435,36 КМ.

659 – Остали пословни приходи по другим основама (9,46% учешћа)

У оквиру осталих пословних прихода по другим основама евидентирани су приходи за које није прописан посебан рачун.

Остали пословни приходи по другим основама у текућој години су увећани за 545.543,49 КМ у односу на претходну годину, првенствено због прихода на **конту 65900** у оквиру којих је евидентиран износ од 550.484,10 КМ, а који се односи на процјену вриједности земљишта. Земљиште је наведено у Листу непокретности број 386/0, издат 27.01.2023. године од стране Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове Бања Лука - Подручна јединица Бијељина, а које се састоји од укупно три парцеле. Процјена земљишта је извршена на начин како слиједи:

- Парцела број 882/1, потес шљункаре, површина 25.571 м², у износу од 51.142,00 КМ,
- Парцела број 915/2, потес шљункаре, површина 842 м², у износу од 5.304,60 КМ и
- Парцела број 917/1, потес шљункаре, површина 89.825 м², у износу од 494.037,50 КМ.

Признавање прихода по основу процјене, на конту 65900, извршено је по основу слjedeћег:

- Рјешењем Комисије за излагање на јавни увид података о непокретностима и утврђивање права на непокретностима, број: 21.12/951-007-378/14 од 25.05.2016. године, утврђено је право својине у корист А.д. „Комуналац“ Бијељина;
- Град Бијељина, заступан по Правобранилаштву Републике Српске - Сједиште замјеника у Бијељини, дана 25.04.2019. године, поднио је тужбу ради утврђивања права својине на парцелама 882/1, 915/2 и 917/1 против туженог А.д. „Комуналац“ Бијељина;
- Рјешењем Окружног привредног суда у Бијељини, број: 59 0 Пс 033096 18 Пс од 12.12.2019. године, на које је стављен печат правоснажности дана 18.04.2022. године, тужба у овој правној ствари је повучена.

Узимајући у обзир да су се у 2022. години стекли услови за брисање терета уписа забиљежбе покретања судског поступка на основу тужбе ПРС сједиште замјеника у Бијељини, као законског заступника Града Бијељина ради поништења Рјешења број: 21.12/951-007-378/14 од 25.05.2016. године, која је уписана 23.11.2018. године, поднесен је захтјев за брисање терета. Извршена је процјена предметних парцела, које ће се користити за потребе постојеће дјелатности Друштва и у складу са МРС извршено евидентирање у пословним књигама Друштва, јер исте парцеле никада нису биле у власништву Друштва.

Остали пословни приходи (конта: **65901-65908**) у текућој години у односу на претходну годину мањи су за 4.940,61 КМ, односно за 16,76%, првенствено због мањих прихода од продаје амбалажног отпада, у оквиру којих је најзначајније смањење евидентирано на слjedeћим приходима:

- приходи од продаје картона, који су мањи за 3.933,49 КМ,
- приходи од продаје стакла, који су мањи за 1.244,15 КМ и
- приходи од продаје прозирне фолије, који су мањи за 414,50 КМ.

План осталих пословних прихода, изузев прихода на конту 65900, није у цијелости реализован, те су остварени приходи мањи за 35,43% у односу на планиране приходе, односно за 13.462,37 КМ.

660 и 661 – Приходи од камата од повезаних и неповезаних лица (1,10% учешћа)

У оквиру прихода од камата евидентирају се приходи од обрачунатих законских затезних камата за дане кашњења по основу редовних потраживања од повезаних правних лица, правних лица и физичких лица и обрачунатих законских затезних камата по извршењима и извршним поступцима.

Приходи од камата у текућој години су остварени у укупном износу од 54.773,57 КМ, од чега је приход од затезних камата обрачунатих повезаним правним лицима остварен у износу од 705,63 КМ, затим приход од обрачунатих камата физичким и правним лицима у износу од 45.943,77 КМ и приход од осталих камата, у оквиру којих се евидентирају затезне камате по тужбама и извршним поступцима у износу од 8.124,17 КМ.

675 – Добици по основу продаје материјала (0,00% учешћа)

У оквиру добитака по основу продаје материјала, у претходној години евидентирани су добитци по основу продаје ситног алата и инвентара у износу од 2.880,00 КМ, који су остварени продајом отписаног ситног инвентара путем лицитације, док у текућој години нису остварени наведени добитци.

679 – Приходи од отписа обавеза, укидања неискоришћених резервисања, добици од престанка признавања средстава узетих у закуп и остали непоменути приходи (0,74% учешћа)

У оквиру прихода од отписа обавеза, укидања неискоришћених резервисања, добитак од престанка признавања средстава узетих у закуп и осталих непоменутих прихода, евидентирани су приходи од отписа обавеза из купопродајних односа и остали непоменути приходи. У оквиру осталих непоменутих прихода су приходи од наплаћених потраживања по основу трошкова извршења и трошкова парничног поступка.

У текућој години, у оквиру синтетичког конта 679, остварен је приход од 45.087,34 КМ, који је мањи од остварења претходне године за 8,08% односно за 3.962,65 КМ, док је у односу на планиране приходе мањи за 10,72%.

687 – Добици од умањења раније признатих кредитних губитака услијед обезвријеђења потраживања од купаца (1,45% учешћа)

Добици од умањења раније признатих кредитних губитака услијед обезвријеђења потраживања од купаца, се остварују од прихода од усклађивања раније признатих кредитних губитака услијед обезвријеђења потраживања од купаца повезаних и неповезаних лица.

Приходи од усклађивања раније признатих кредитних губитака услијед обезвријеђења потраживања од купаца неповезаних лица, у текућој години су знатно мањи у односу на претходну годину, док су у односу на план незнатно увећани. У односу на претходну годину мањи су за 15,11%, односно за 17.771,92 КМ, док су у односу на планиране приходе већи за 5,13%, односно за 4.876,37 КМ.

Процент наплативости од утужених корисника у текућој години износи 24,57%, док је за исти период претходне године наплативост износила 22,65%. У 2020. години наплативост је износила 20,22%. Наведени показатељи показују да се наплативост од утужених корисника побољшала у текућој години у односу на претходне године.

3.2 Расходи

У периоду од 01.01. - 31.12.2022. године, АД „Комуналац“ Бијељина остварио је укупне расходе од 5.973.121 КМ, који су приказани у Билансу успјеха на АОП-у 306.

У оквиру **пословних расхода** текуће године, који су остварени у укупном износу од 5.946.235 КМ, евидентирани су сљедећи расходи:

- Набавна вриједност продате робе у износу од 15.917 КМ;
- Трошкови материјала у износу од 177.579 КМ;
- Трошкови горива и енергије у износу од 429.030 КМ;
- Трошкови плата, накнада плата и осталих личних примања у износу од 3.602.805 КМ;
- Трошкови производних услуга у износу од 1.218.103 КМ;
- Трошкови амортизације и резервисања у износу од 315.625 КМ;
- Нематеријални трошкови (без пореза и доприноса) у износу од 156.572 КМ;
- Трошкови пореза у износу од 23.543 КМ и
- Трошкови доприноса у износу од 7.061 КМ.

У оквиру **финансијских расхода** текуће године, који су остварени у укупном износу од 3 КМ, евидентирани су расходи на име камата из дужничко повјерљачких односа.

У оквиру **осталих расхода и губитака** текуће године, који су остварени у укупном износу од 20.865 КМ, евидентирани су нето губици по основу отуђења нематеријалних средстава, некретнина, постројења и опреме у износу од 764 КМ и остали расходи и губици у износу од 20.101 КМ.

Расходи од усклађивања вриједности имовине, остварени су у укупном износу од 4.752 КМ.

Расходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година, остварени су у износу од 1.266 КМ.

Укупно остварени расход, исказан у **брutto билансу за 2022. годину** износи 6.047.550,22 КМ.

Расходи текуће године су у односу на расходе претходне године већи за 565.899,10 КМ, односно за 10 индексних поена, док су у односу на планиране расходе већи за 421.780,22 КМ.

Преглед расхода, који су настали у обрачунском периоду, а који се пореде са остварењем претходне године и са планом за 2022. годину, приказан је у сљедећем табеларном прегледу, док је детаљно образложење за одређене расходе обрачунског периода дато послије табеларног прегледа расхода.

Преглед остварених расхода

РБ	Конто	Назив конта	Остварење 31.12.2021.	План за 2022. годину	Остварење 31.12.2022.	Индекс (6/4)	Индекс (6/5)	% учешћа (6)	Разлика остварења (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	50100	Набавна вриједност продате робе на мало-расадник	5.105,62	6.000,00	5.522,73	108,17%	92,05%	0,09%	417,11
2	50101	Набавна вриједност продате робе на мало-готовинска	1.353,40	1.000,00	2.639,65	195,04%	263,97%	0,04%	1.286,25
3	50102	Набавна вриједност продате робе на мало-жирална	296,98	1.000,00	1.033,26	347,92%	103,33%	0,02%	736,28
4	501	Набавна вриједност продате робе	6.756,00	8.000,00	9.195,64	136,11%	114,95%	0,15%	2.439,64
5	50230	Набавна вриједност продатих постројења и опреме намијењених продаји	6.545,00	7.000,00	6.721,80	102,70%	96,03%	0,11%	176,80
6	502	Набавна вриједност продатих сталних средстава прибављених ради продаје	6.545,00	7.000,00	6.721,80	102,70%	96,03%	0,11%	176,80
7	51100	Трошкови сировина и материјала	51.502,91	50.000,00	63.843,95	123,96%	127,69%	1,06%	12.341,04
8	511	Трошкови материјала за израду учинака	51.502,91	50.000,00	63.843,95	123,96%	127,69%	1,06%	12.341,04
9	51210	Отпис ауто-гума (нове)	5.639,90	15.000,00	17.008,53	301,58%	113,39%	0,28%	11.368,63
10	51211	Отпис ауто-гума-(протект)	8.400,00	15.000,00	13.120,00	156,19%	87,47%	0,22%	4.720,00
11	51220	Отпис ХТЗ опреме која се у цјелини отписује	25.555,46	25.000,00	18.876,69	73,87%	75,51%	0,31%	-6.678,77
12	51240	Материјал и дијелови утрошени за текуће одржавање сталних средстава-нови	52.283,25	60.000,00	50.802,00	97,17%	84,67%	0,84%	-1.481,25
13	51241	Материјал и дијелови утрошени за текуће одржавање сталних средстава-половни	200,00	5.000,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	-200,00
14	51250	Трошкови канцеларијског материјала	12.589,35	12.000,00	13.927,92	110,63%	116,07%	0,23%	1.338,57
15	512	Трошкови осталог материјала	104.667,96	132.000,00	113.735,14	108,66%	86,16%	1,88%	9.067,18
16	51301	Трошкови нафтних деривата-дизел Е5	253.287,74	250.000,00	368.937,63	145,66%	147,58%	6,10%	115.649,89
17	51302	Трошкови нафтних деривата -бензин	3.174,33	4.000,00	4.467,01	140,72%	111,68%	0,07%	1.292,68
18	51303	Трошкови нафтних деривата -аутогас	1.197,55	1.500,00	703,60	58,75%	46,91%	0,01%	-493,95
19	51304	Трошкови нафтних деривата (мазива)	9.263,28	12.000,00	17.773,14	191,87%	148,11%	0,29%	8.509,86
20	51330	Трошкови електричне енергије	29.807,53	28.000,00	28.803,57	96,63%	102,87%	0,48%	-1.003,96
21	51390	Трошкови воде	10.593,61	12.000,00	8.345,32	78,78%	69,54%	0,14%	-2.248,29
22	513	Трошкови горива и енергије	307.324,04	307.500,00	429.030,27	139,60%	139,52%	7,09%	121.706,23
23	52000	Трошкови бруто зараде	2.652.394,08	2.680.000,00	3.071.991,37	115,82%	114,63%	50,80%	419.597,29
24	520	Трошкови бруто зарада	2.652.394,08	2.680.000,00	3.071.991,37	115,82%	114,63%	50,80%	419.597,29

РБ	Конто	Назив конта	Остварење 31.12.2021.	План за 2022. годину	Остварење 31.12.2022.	Индекс (6/4)	Индекс (6/5)	% учешћа (6)	Разлика остварења (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
25	52210	Трошкови бруто накнада члановима Надзорног одбора	27.806,08	30.000,00	30.042,47	108,04%	100,14%	0,50%	2.236,39
26	522	Трошкови бруто накнада члановима Надзорног одбора	27.806,08	30.000,00	30.042,47	108,04%	100,14%	0,50%	2.236,39
27	52300	Трошкови бруто накнада члановима Одбора за ревизију	29.761,92	30.000,00	30.042,47	100,94%	100,14%	0,50%	280,55
28	52320	Трошкови бруто накнада члановима комисије	0,00	1.000,00	0,00	-	0,00%	0,00%	0,00
29	523	Трошкови бруто накнада члановима Одбора за ревизију, других одбора и комисија	29.761,92	31.000,00	30.042,47	100,94%	96,91%	0,50%	280,55
30	52430	Помоћ запосленим у складу са прописима о раду	23.953,00	22.000,00	18.651,08	77,87%	84,78%	0,31%	-5.301,92
31	524	Трошкови отпремнина, награда и помоћи у складу са прописима о раду	23.953,00	22.000,00	18.651,08	77,87%	84,78%	0,31%	-5.301,92
32	52500	Трошкови дневница на службеном путу	2.177,55	3.000,00	3.805,90	174,78%	126,86%	0,06%	1.628,35
33	52510	Трошкови смјештаја и исхране на службеном путу	1.367,10	3.000,00	3.620,19	264,81%	120,67%	0,06%	2.253,09
34	52520	Трошкови превоза на службеном путу	381,38	2.000,00	1.262,12	330,94%	63,11%	0,02%	880,74
35	525	Трошкови запослених на службеном путу	3.926,03	8.000,00	8.688,21	221,30%	108,60%	0,14%	4.762,18
36	52900	Накнада трошкова превоза запосленим	83.150,30	85.000,00	105.387,46	126,74%	123,99%	1,74%	22.237,16
37	52990	Остале накнаде трошкова запосленим (регрес, 8.март,васкрс...)	236.259,41	240.000,00	254.758,51	107,83%	106,15%	4,21%	18.499,10
38	52992	Остале накнаде трошкова (топли оброк)	79.451,38	80.000,00	83.243,22	104,77%	104,05%	1,38%	3.791,84
39	529	Трошкови бруто осталих личних расхода	398.861,09	405.000,00	443.389,19	111,16%	109,48%	7,33%	44.528,10
40	53100	Трошкови превоза	0,00	1.000,00	0,00	-	0,00%	0,00%	0,00
41	53130	Трошкови ПТТ услуга	17.919,66	20.000,00	17.088,65	95,36%	85,44%	0,28%	-831,01
42	53131	Трошкови ПТТ услуга-пошиљке	4.222,78	4.000,00	5.187,92	122,86%	129,70%	0,09%	965,14
43	53150	Трошкови интернет услуга и бежичног преноса података	1.816,92	2.000,00	1.939,05	106,72%	96,95%	0,03%	122,13
44	531	Трошкови транспортних услуга	23.959,36	27.000,00	24.215,62	101,07%	89,69%	0,40%	256,26
45	53200	Трошкови услуга на текућем одржавању сталних средстава	23.938,99	30.000,00	27.259,75	113,87%	90,87%	0,45%	3.320,76
46	53210	Трошкови услуга на инвестиционом одржавању сталних средстава	0,00	2.000,00	0,00	-	0,00%	0,00%	0,00
47	532	Трошкови услуга одржавања	23.938,99	32.000,00	27.259,75	113,87%	85,19%	0,45%	3.320,76
48	53320	Закупнина опреме	15.514,79	18.000,00	26.470,24	170,61%	147,06%	0,44%	10.955,45

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2022. ГОДИНУ

РБ	Конто	Назив конта	Остварење 31.12.2021.	План за 2022. годину	Остварење 31.12.2022.	Индекс (6/4)	Индекс (6/5)	% учешћа (6)	Разлика оствађења (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
49	53390	Трошкови осталих закупа	3.042,00	3.000,00	2.749,50	90,38%	91,65%	0,05%	-292,50
50	533	Трошкови закупа	18.556,79	21.000,00	29.219,74	157,46%	139,14%	0,48%	10.662,95
51	53400	Трошкови закупа сајамског простора	0,00	0,00	1.010,00	-	-	0,02%	1.010,00
52	534	Трошкови сајмова	0,00	0,00	1.010,00	-	-	0,02%	1.010,00
53	53500	Трошкови огласа у новинама, ТВ	2.975,25	15.000,00	5.268,09	177,06%	35,12%	0,09%	2.292,84
54	53520	Трошкови улагања у предмете на пропагандним порукама	5.844,15	5.000,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	-5.844,15
55	53590	Остали трошкови за рекламу и пропаганду	935,03	1.000,00	790,52	84,54%	79,05%	0,01%	-144,51
56	535	Трошкови рекламе и пропаганде	9.754,43	21.000,00	6.058,61	62,11%	28,85%	0,10%	-3.695,82
57	53900	Трошкови за услуге у промету	10.965,00	10.000,00	8.882,50	81,01%	88,83%	0,15%	-2.082,50
58	53920	Трошкови за услуге заштите на раду	5.844,28	8.000,00	8.015,73	137,16%	100,20%	0,13%	2.171,45
59	53980	Привремени и повремени послови	11.854,37	11.000,00	10.455,61	88,20%	95,05%	0,17%	-1.398,76
60	53990	Трошкови осталих производних услуга	2.087,78	2.000,00	330,94	15,85%	16,55%	0,01%	-1.756,84
61	53991	Трошкови депоновања-отпадне воде	404,95	1.000,00	1.045,85	258,27%	104,59%	0,02%	640,90
62	53993	Трошкови депоновања-чврсти отпад	1.123.400,37	1.140.000,00	1.101.608,96	98,06%	96,63%	18,22%	-21.791,41
63	539	Трошкови осталих услуга	1.154.556,75	1.172.000,00	1.130.339,59	97,90%	96,45%	18,69%	-24.217,16
64	54000	Трошкови амортизације	309.443,76	310.000,00	285.665,19	92,32%	92,15%	4,72%	-23.778,57
65	540	Трошкови амортизације	309.443,76	310.000,00	285.665,19	92,32%	92,15%	4,72%	-23.778,57
66	54140	Трошкови резервисања за отпремнине	6.417,24	5.000,00	29.959,43	466,86%	599,19%	0,50%	23.542,19
67	541	Трошкови резервисања	6.417,24	5.000,00	29.959,43	466,86%	599,19%	0,50%	23.542,19
68	55010	Трошкови ревизије финансијских извјештаја	5.000,00	5.000,00	5.000,00	100,00%	100,00%	0,08%	0,00
69	55020	Трошкови адвокатских услуга	16.053,00	15.000,00	8.112,50	50,54%	54,08%	0,13%	-7.940,50
70	55030	Трошкови здравствених услуга	1.137,60	8.000,00	6.439,77	566,08%	80,50%	0,11%	5.302,17
71	55040	Трошкови стручног образовања запослених	0,00	2.000,00	0,00	-	0,00%	0,00%	0,00
72	55050	Трошкови стручног усавршања-семинари	1.783,23	5.000,00	3.495,61	196,03%	69,91%	0,06%	1.712,38
73	55060	Трошкови измјена на постојећим програмима	3.600,00	5.000,00	3.800,00	105,56%	76,00%	0,06%	200,00
74	55090	Остале непроизводне услуге	16.351,28	20.000,00	15.043,39	92,00%	75,22%	0,25%	-1.307,89
75	550	Трошкови осталих услуга	43.925,11	60.000,00	41.891,27	95,37%	69,82%	0,69%	-2.033,84

РБ	Конто	Назив конта	Остварење 31.12.2021.	План за 2022. годину	Остварење 31.12.2022.	Индекс (6/4)	Индекс (6/5)	% учешћа (6)	Разлика остварења (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
76	55100	Трошкови репрезентације у пословним просторијама	4.052,26	6.000,00	9.563,96	236,02%	159,40%	0,16%	5.511,70
77	55110	Трошкови репрезентације на сајамским и другим манифестацијама	3.646,75	5.000,00	0,00	0,00%	0,00%	-	-3.646,75
78	55120	Трошкови угоститељских услуга у ужем смислу (храна и пиће)	1.864,80	5.000,00	1.961,48	105,18%	39,23%	0,03%	96,68
79	55140	Трошкови угоститељских услуга приликом прослава	0,00	2.000,00	10.960,00	-	548,00%	0,18%	10.960,00
80	55150	Трошкови за поклоне	0,00	2.000,00	0,00	-	0,00%	0,00%	0,00
81	55190	Остали трошкови репрезентације	0,00	3.000,00	0,00	-	0,00%	0,00%	0,00
82	551	Трошкови репрезентације	9.563,81	23.000,00	22.485,44	235,11%	97,76%	0,37%	12.921,63
83	55200	Премија осигурања некретнина, постројења и опреме	3.927,19	4.500,00	3.137,96	79,90%	69,73%	0,05%	-789,23
84	55240	Премија осигурања од одговорности према трећим лицима	0,00	2.000,00	0,00	-	0,00%	0,00%	0,00
85	55260	Премија за обавезно осигурање лица	8.889,15	9.000,00	7.493,33	84,30%	83,26%	0,12%	-1.395,82
86	552	Трошкови премија осигурања	12.816,34	15.500,00	10.631,29	82,95%	68,59%	0,18%	-2.185,05
87	55300	Трошкови платног промета-Наша банка	1.128,29	1.200,00	955,83	84,71%	79,65%	0,02%	-172,46
88	55301	Трошкови платног промета-Атос банка	168,00	200,00	400,64	238,48%	200,32%	0,01%	232,64
89	55302	Трошкови платног промета-Нова банка	212,80	250,00	412,60	193,89%	165,04%	0,01%	199,80
90	55303	Трошкови платног промета-БПШ банка	66,95	120,00	166,80	249,14%	139,00%	0,00%	99,85
91	55304	Трошкови платног промета-девизни рачун	10,50	100,00	52,96	504,38%	52,96%	0,00%	42,46
92	55305	Трошкови платног промета-Аддико банка	7.127,72	7.300,00	6.994,14	98,13%	95,81%	0,12%	-133,58
93	55306	Трошкови платног промета -НЛБ банка	271,70	300,00	245,20	90,25%	81,73%	0,00%	-26,50
94	55310	Трошкови платног промета-гаранције	1.344,84	2.000,00	1.300,94	96,74%	65,05%	0,02%	-43,90
95	553	Трошкови платног промета	10.330,80	11.470,00	10.529,11	101,92%	91,80%	0,17%	198,31
96	55400	Чланарине привредним коморама	180,00	500,00	3.494,79	1941,55%	698,96%	0,06%	3.314,79
97	55420	Чланарине пословним удружењима	500,00	500,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	-500,00
98	554	Трошкови чланарина	680,00	1.000,00	3.494,79	513,94%	349,48%	0,06%	2.814,79
99	55500	Порез на имовину	8.276,13	8.000,00	8.446,50	102,06%	105,58%	0,14%	170,37
100	55510	Накнада за општекорисна дејства шума	3.970,67	3.700,00	4.256,90	107,21%	115,05%	0,07%	286,23

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2022. ГОДИНУ

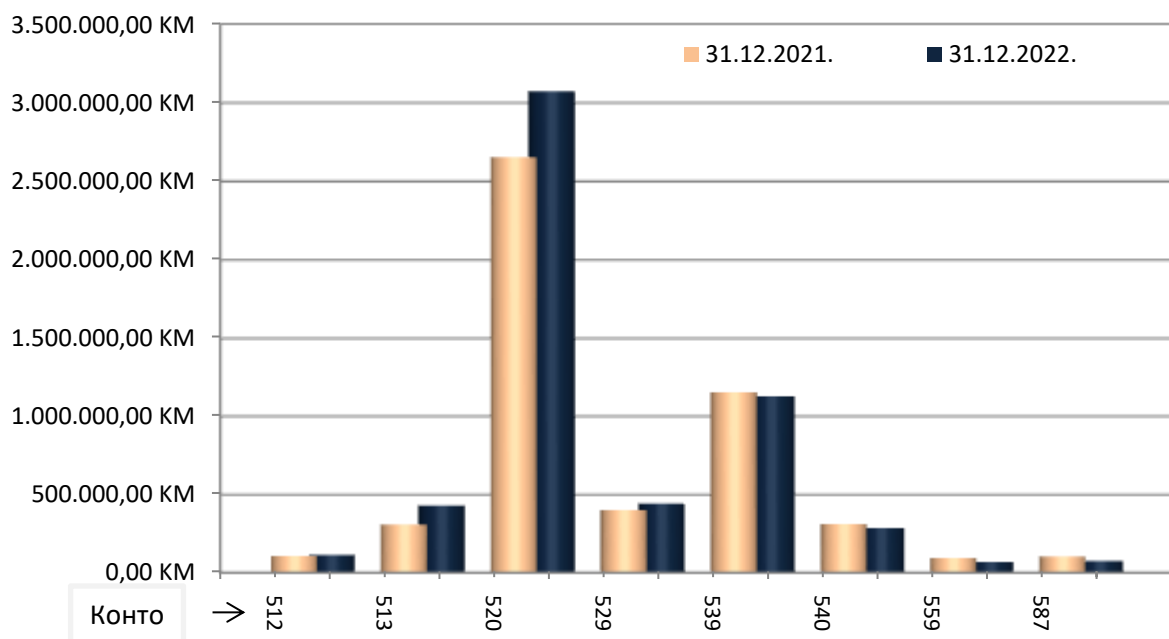
РБ	Конто	Назив конта	Остварење 31.12.2021.	План за 2022. годину	Остварење 31.12.2022.	Индекс (6/4)	Индекс (6/5)	% учешћа (6)	Разлика остварења (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
101	55520	Накнада за противпожарну заштиту	1.632,11	1.600,00	1.764,47	108,11%	110,28%	0,03%	132,36
102	55540	Накнада за коришћење и загађење вода	2.720,26	2.600,00	2.747,52	101,00%	105,67%	0,05%	27,26
103	55570	Комунална и републичка такса на фирму	1.030,00	1.300,00	160,00	15,53%	12,31%	0,00%	-870,00
104	55571	Комунална накнада-општинска	6.168,36	6.500,00	6.168,36	100,00%	94,90%	0,10%	0,00
105	555	Трошкови пореза	23.797,53	23.700,00	23.543,75	98,93%	99,34%	0,39%	-253,78
106	55600	Доприноси за професионалну рехабилитацију инвалида	5.775,99	6.000,00	6.654,03	115,20%	110,90%	0,11%	878,04
107	55691	Остали доприноси на терет трошкова-волонтери	2.388,94	3.000,00	407,14	17,04%	13,57%	0,01%	-1.981,80
108	556	Трошкови доприноса	8.164,93	9.000,00	7.061,17	86,48%	78,46%	0,12%	-1.103,76
109	55900	Трошкови огласа у штампи	1.974,52	2.500,00	2.828,88	143,27%	113,16%	0,05%	854,36
110	55911	РТВ такса-порез на посједовање тв апарата	90,00	100,00	90,00	100,00%	90,00%	0,00%	0,00
111	55913	Судске таксе по извршним поступцима	61.987,66	60.000,00	39.491,44	63,71%	65,82%	0,65%	-22.496,22
112	55915	Судске таксе-остале	1.916,50	5.000,00	370,40	19,33%	7,41%	0,01%	-1.546,10
113	55920	Судски трошкови и трошкови вјештачења	100,00	1.000,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	-100,00
114	55930	Трошкови претплате на часописе и стручне публикације	1.229,42	2.000,00	1.346,42	109,52%	67,32%	0,02%	117,00
115	55950	Трошкови за регистрацију возила	27.380,83	30.000,00	23.411,97	85,50%	78,04%	0,39%	-3.968,86
116	55990	Остали нематеријални трошкови	0,00	10.000,00	0,00	-	0,00%	0,00%	0,00
117	559	Остали нематеријални трошкови	94.678,93	110.600,00	67.539,11	71,33%	61,07%	1,12%	-27.139,82
118	56010	Расходи по основу камата из дужничко-повјерилачких односа са повезаним лицима	332,05	500,00	0,55	0,17%	0,11%	0,00%	-331,50
119	560	Расходи камата од повезаних лица	332,05	500,00	0,55	0,17%	0,11%	0,00%	-331,50
120	56110	Расходи камата из дужничко-повјерилачких односа	9,86	1.000,00	2,32	23,53%	0,23%	0,00%	-7,54
121	561	Расходи камата од неповезаних лица	9,86	1.000,00	2,32	23,53%	0,23%	0,00%	-7,54
122	57000	Неотписана вриједност и додатни трошкови расходовања нематеријалних средстава	0,00	0,00	40,00	-	-	0,00%	40,00
123	57020	Неотписана вриједност и додатни трошкови расходовања постројења и опреме	340,01	5.000,00	724,42	213,06%	14,49%	0,01%	384,41
124	570	Губици по основу отуђења нематеријалних средстава, некретнина, постројења и опреме	340,01	5.000,00	764,42	224,82%	15,29%	0,01%	424,41
125	57800	Расходи по основу директног отписа потраживања од	7.812,74	10.000,00	11.355,63	145,35%	113,56%	0,19%	3.542,89

РБ	Конто	Назив конта	Остварење 31.12.2021.	План за 2022. годину	Остварење 31.12.2022.	Индекс (6/4)	Индекс (6/5)	% учешћа (6)	Разлика остварења (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		купаца, осим повезаних лица							
126	578	Расходи по основу директног отписа потраживања од купаца	7.812,74	10.000,00	11.355,63	145,35%	113,56%	0,19%	3.542,89
127	57900	Кало, растур, квар и лом залиха материјала	0,00	0,00	9,30	-	-	0,00%	9,30
128	57910	Кало, растур, квар и лом залиха робе	0,00	0,00	246,00	-	-	0,00%	246,00
129	57920	Трошкови судских и других спорова	0,00	0,00	7.202,40	-	-	0,12%	7.202,40
130	57940	Казне за привредне преступе и прекршаје	0,00	0,00	1.250,00	-	-	0,02%	1.250,00
131	57970	Порез на додатну вриједност на прекомјерни кало, растур, квар и лом	13,00	500,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	-13,00
132	57990	Непоменути остали расходи	2,29	1.000,00	37,32	1629,69%	3,73%	0,00%	35,03
133	579	Расходовање на залихама материјала и робе и остали расходи	15,29	1.500,00	8.745,02	57.194,38%	583,00%	0,14%	8.729,73
134	58530	Обезвријеђење робе у складишту	0,00	0,00	4.752,02	-	-	0,08%	4.752,02
135	585	Губици од усклађивања вриједности залиха материјала и робе	0,00	0,00	4.752,02	-	-	0,08%	4.752,02
136	58710	Кредитни губици потраживања од купаца неповезаних лица	102.504,19	80.000,00	74.429,26	72,61%	93,04%	1,23%	-28.074,93
137	587	Губици од усклађивања вриједности потраживања од купаца	102.504,19	80.000,00	74.429,26	72,61%	93,04%	1,23%	-28.074,93
138	59100	Расходи по основу исправке грешака из ранијих година који нису материјално значајни	6.554,10	5.000,00	1.265,55	19,31%	25,31%	0,02%	-5.288,55
139	591	Расходи по основу исправке грешака из ранијих година	6.554,10	5.000,00	1.265,55	19,31%	25,31%	0,02%	-5.288,55
		УКУПНО	5.481.651,12	5.625.770,00	6.047.550,22	110,32%	107,50%	100,00%	565.899,10

Табела 22. Остварени расходи АД „Комуналац“ Бијељина на дан 31.12.2021. и 31.12.2022. године

Упоредни приказ остварених расхода текуће и претходне године приказан је на графикану 2.

Слика 2. Остварени расходи на дан 31.12.2021. и 31.12.2022. године.

Анализа остварених расхода, као и поређење расхода текуће године са претходном годином, врши се преко синтетичких конта.

501 – Набавна вриједност продате робе (0,15% учешћа у укупним расходима (УР))

Расходи евидентирани у оквиру конта 501, остварени су по основу набавне вриједности продате робе на мало.

Наведени расходи у текућој години, већи су за 2.439,64 КМ у односу на остварење претходне године, док су у односу на планиране расходе већи за 14,95%, односно за 1.195,64 КМ.

502 – Набавна вриједност продатих сталних средстава прибављених ради продаје (0,11% учешћа у УР)

У оквиру трошкова набавне вриједности продатих сталних средстава прибављених ради продаје евидентира се набавна вриједност продате опреме, односно контејнера, који су набављени ради даље продаје.

У текућој години, расходи су остварени у износу од 6.721,80 КМ и исти су већи за 2,70% у односу на расходе из претходне године, који су евидентирани у износу од 6.545,00 КМ.

511 – Трошкови материјала за израду учинака (1,06% учешћа у УР)

Трошкови материјала за израду учинака остварују се евидентирањем основног материјала и сировина за израду учинака.

Наведени трошкови, остварени у текућој години, већи су за 23,96%, односно за 12.341,04 КМ од остварења претходне године, док су у односу на планиране трошкове већи за 27,69%, односно за 13.843,95 КМ.

512 – Трошкови осталог материјала (1,88% учешћа у УР)

У оквиру трошкова осталог материјала евидентирају се утрошене ауто-гуме, које се у цјелини отписују у периоду набавке, утрошена ХТЗ опрема, која се у цјелини отписује у периоду набавке, материјал и дијелови утрошени за текуће одржавање основних средстава и утрошени остали режијски материјал, односно канцеларијски материјал.

Трошкови осталог материјала, остварени у текућој години, већи су за 8,66%, односно за 9.067,18 КМ у односу на трошкове остварене у претходној години, првенствено због:

- трошкова отписа нових ауто-гума, који су већи за 11.368,63 КМ,
- трошкова отписа протектираних ауто-гума, који су већи за 4.720,00 КМ и
- трошкова канцеларијског материјала, који су већи за 1.338,57 КМ.

Трошкови отписа ХТЗ опреме су мањи у текућој години у односу на претходну годину за 6,678,77 КМ, првенствено због набавке зимских јакни у претходној години, које се набављају сваке двије године.

Трошкови материјала и дијелова утрошених за одржавање сталних средстава, у текућој години су незнатно мањи од остварења претходне године. Наведене трошкове тешко је прецизно планирати због застарјелог возног парка и изненадних кварова на возилима.

513 – Трошкови горива и енергије (7,09% учешћа у УР)

У оквиру синтетичког конта 513 аналитички се евидентирају трошкови горива и мазива, трошкови електричне енергије и трошкови воде.

Трошкови горива и енергије у текућој години су већи за 39,60%, односно за 121.706,23 КМ у односу на остварење претходне године, док су у односу на планиране трошкове већи за 39,52%.

Значајно повећање трошкова текуће године примјетно је на трошковима нафте и нафтних деривата (конта: 51301-51304), који су повећани за 124.958,48 КМ, због сталног раста цијена на тржишту, док су утрошене количине на нивоу остварења претходне године.

Трошкови електричне енергије и воде незнатно мањи у односу на трошкове из претходне године.

520 – Трошкови бруто зарада (50,80% учешћа у укупним расходима)

Трошкови бруто зарада, остварени у 2022. години, већи су за 15,82%, односно за 419.597,29 КМ у односу на трошкове остварене у истом периоду прошле године, док су у односу на планиране трошкове већи за 14,63%, првенствено по основу повећања бруто плата² и повећања броја запослених радника. Просјечан број запослених у 2021. години износио је 179 радника, а у 2022. години 188 радника, тако да је просјечан број запослених у текућој години повећан за 9 радника.

² Влада Републике Српске је два пута у току 2022. године повећала најнижу плату. Првобитно повећање је извршено од 01.01.2022. године са 540 на 590 КМ, док је друго повећање извршено са 590 на 650 КМ, почевши од 01.05.2022. године. Одлуком Надзорног одбора АД „Комуналац“ Бијељина, извршена је промјена цијене рада са 220 на 245 КМ, почевши од 01.05.2022. године.

На дан 31.12.2022. године, по основу уговора о раду на одређено и неодређено, у Друштву је запослено 185 радника, док је у претходној години на исти дан евидентирано 177 радника.

522 и 523 – Трошкови бруто накнада члановима управног и надзорног одбора, члановима одбора за ревизију, других одбора, комисија и сл. (1,00% учешћа у УР)

Трошкови евидентирани у оквиру синтетичких конта 522 и 523, су у текућој години остварени у укупном износу од 60.084,94 КМ, док су у претходној години остварени у износу од 57.568,00 КМ.

524 – Трошкови отпремнина, награда и помоћи у складу са прописима о раду (0,31% учешћа у УР)

Трошкови евидентирани у оквиру конта 524 се односе на трошкове помоћи запосленим у складу са прописима о раду.

Наведени трошкови, остварени у текућој години, мањи су од остварења претходне године за 22,13%, односно за 5.301,92 КМ, првенствено због мањег броја исплата на име помоћи запосленим радницима.

525 – Трошкови запослених на службеном путу (0,14% учешћа у УР)

У оквиру трошкова запослених на службеном путу евидентирају се трошкови дневница на службеном путу, трошкови смјештаја и исхране на службеном путу, трошкови превоза на службеном путу и накнаде за коришћење сопственог возила у пословне сврхе.

Трошкови запослених на службеном путу, у текућој години су већи за 121,30%, односно за 4.762,18 КМ од остварења претходне године, првенствено због повећаних трошкова смјештаја и исхране на службеном путу, који су у текућој години повећани за 2.253,09 КМ. Трошкови дневница на службеном путу, у 2022. години су већи за 1.628,35 КМ у односу на претходну годину, док су трошкови превоза на службеном путу повећани за 880,74 КМ.

529 – Трошкови бруто осталих личних расхода (7,33% учешћа у УР)

У оквиру трошкова бруто осталих личних расхода евидентирају се накнаде трошкова превоза на радно мјесто и са радног мјеста и остале накнаде трошкова запосленим, послодавцима и другим физичким лицима.

Наведени трошкови су у текућој години увећани за 11,16% у односу на трошкове претходне године, односно за 44.528,10 КМ, првенствено због повећаних накнада трошкова превоза радника, који су већи за 22.237,16 КМ и осталих накнада трошкова запосленим, који су већи за 18.499,10 КМ.

У оквиру осталих накнада трошкова запосленим, евидентирају се накнаде за регрес, Божић, 8. март и Васкрс. Накнада за регрес је повећана у текућој години у односу на претходну, због повећања најниже плате у Републици Српској.

Трошкови топлог оброка у текућој години, су већи за 3.791,84 КМ у односу на трошкове из претходне године, због сталног раста цијена прехранбених производа.

531 – Трошкови транспортних услуга (0,40% учешћа у УР)

Трошкове транспортних услуга чине трошкови превоза, трошкови ПТТ услуга и трошкови интернет услуга и бежичног преноса података.

Трошкови транспортних услуга, остварени у текућој години, су у односу на трошкове претходне године већи за 1,07%, односно за 252,26 КМ, док су у односу на планиране трошкове мањи за 10,31%, првенствено због смањених трошкова ПТТ услуга.

532 – Трошкови услуга одржавања (0,45% учешћа у УР)

У оквиру трошкова услуга одржавања, евидентирани су трошкови за услуге на текућем одржавању сталних материјалних средстава.

Трошкови услуга одржавања у текућој години су већи за 13,87%, односно за 3.320,76 КМ у односу на трошкове услуга одржавања из претходне године, првенствено због застарјеле опреме која захтјева додатна улагања.

533 – Трошкови закупа (0,48% учешћа у УР)

У оквиру трошкова закупа евидентирају се трошкови закупнина опреме и трошкови осталих закупнина, који су у текућој години већи за 57,46%, односно за 10.662,95 КМ. На конту 53320-Закупнина опреме, евидентирани су трошкови закупа приватног аутомобила у пословне сврхе у износу од 26.470,24 КМ.

534 – Трошкови сајмова (0,02% учешћа у УР)

У оквиру трошкова сајмова евидентирају се трошкови закупа сајамског простора, трошкови закупа изложбеног простора, трошкови услуга за уређивање штандова и остали трошкови сајмова. У текућој години остварени су трошкови у износу од 1.010,00 КМ.

535 – Трошкови рекламе и пропаганде (0,10% учешћа у УР)

Трошкови рекламе и пропаганде остварени су евидентирањем трошкова огласа у новинама, часописима, на радију, телевизији и сл. и трошкова улагања у предмете на којима се налазе пропагандне поруке, а који се дијеле бесплатно (оловке, привјесци, кесе, роковници и сл.)

Трошкови рекламе и пропаганде, у текућој години су мањи за 37,89%, односно за 3.695,82 КМ у односу на исти период претходне године, док су у односу на планиране мањи за 71,15%.

539 – Трошкови осталих услуга (18,69% учешћа у УР)

У оквиру трошкова осталих услуга евидентирани су трошкови за услуге заштите на раду, трошкови накнаде за коришћење ауто-пута, трошкови накнаде по основу повремених и привремених послова, трошкови услуга депоновања отпада (чврсти комунални отпад и отпадне воде) и трошкови осталих производних услуга.

Трошкови осталих услуга, у текућој години су мањи за 2,10%, односно за 24.217,16 КМ у односу на претходну годину, првенствено због смањених трошкова услуга депоновања чврстог комуналног отпада, који су мањи за 21.791,41 КМ. Трошкови услуга депоновања чврстог комуналног отпада су умањени због мање количине депонованог отпада у текућој години у односу на претходну. У текућој години је депоновано 25.777,68 тона отпада, док је у претходној депоновано 26.287,59 тона отпада.

У оквиру трошкова осталих услуга, значајна смањења у текућој години у односу на претходну, евидентирана су на трошковима услуга у промету, трошковима за услуге заштите на раду, трошковима привремених и повремених послова.

540 – Трошкови амортизације (4,72% учешћа у УР)

Трошкови амортизације, који су остварени у текућој години, су мањи за 7,68%, односно за 23.778,57 КМ у односу на трошкове амортизације из претходне године. Смањење трошкова амортизације узроковано је истеком амортизационог периода опреме која се и даље користи и доноси економске користи Друштву. Потребно је у 2023. години извршити процјену сталних средстава, јер је посљедња вршена са стањем на дан 01.01.2019. године.

541 – Трошкови резервисања (0,50% учешћа у УР)

У оквиру трошкова резервисања у текућој години евидентирани су трошкови резервисања за отпремнине приликом одласка у пензију у износу од 29.959,43 КМ, док су у претходној години евидентирани трошкови резервисања у износу од 6.417,24 КМ. Обрачун резервисања је извршен од стране овлашћеног актуара мр Панић Младена, број овлашћења: 05-529-2/09, а у складу са МРС 19-Примања запослених.

550 – Трошкови осталих услуга (0,69% учешћа у УР)

Трошкове осталих услуга чине трошкови ревизије финансијских извјештаја, трошкови адвокатских услуга, трошкови здравствених услуга, трошкови стручног усавршавања (семинари, симпозијуми и сл.), трошкови измјена које се врше на постојећим програмима за рачунаре и трошкови осталих непроизводних услуга.

Трошкови осталих услуга у текућој години остварени су у укупном износу од 41.891,27 КМ, док су у претходној години износили 43.925,11 КМ. Смањење трошкова евидентирано је на трошковима адвокатских услуга, који су мањи за 7.940,50 КМ и трошкови осталих непроизводних услуга, који су мањи за 1.307,89 КМ. Трошкови здравствених услуга, у текућој години су већи за 5.302,17 КМ, као и трошкови стручног усавршавања-семинари, који су већи за 1.712,38 КМ у текућој години у односу на исти период претходне године.

551 – Трошкови репрезентације (0,37% учешћа у УР)

У оквиру трошкова репрезентације, остварени су трошкови репрезентације у пословним просторијама, трошкови угоститељских услуга у ужем смислу, трошкови исхране и преноћишта пословних партнера, трошкови за поклоне и остали трошкови репрезентације.

Трошкови репрезентације у текућој години су већи за 135,11%, односно за 12.921,63 КМ од трошкова из претходне године, док су у односу на планиране трошкове мањи за 2,24%.

Значајно повећање трошкова репрезентације евидентно је на трошковима угоститељских услуга приликом прослава, који су већи за 10.960,00 КМ у текућој години у односу на претходну. Наведени трошкови се односе на организовану прославу „30 година од оснивања А.д. „Комуналац“ Бијељина“.

552 – Трошкови премија осигурања (0,18% учешћа у УР)

Трошкови премија осигурања се односе на трошкове премија осигурања некретнина, постројења и опреме, трошкове премије осигурања од одговорности према трећим лицима и трошкове премије за обавезно осигурање лица.

Трошкови премије осигурања су у текућој години мањи за 17,05% од трошкова из претходне године, док су у односу на планиране трошкове мањи за 21,41%.

553 – Трошкови платног промета (0,17% учешћа у укупним расходима)

Трошкови платног промета се састоје од трошкова платног промета у земљи и трошкова банкарских услуга (гаранције и слично).

Трошкови платног промета у 2022. години су већи за 1,92% у односу на трошкове из претходне године, због повећаних провизија банкарских услуга у текућој години.

554 – Трошкови чланарина (0,06% учешћа у укупним расходима)

У оквиру трошкова чланарина евидентирају се чланарине привредним коморама и чланарине пословним удружењима.

Трошкови чланарина текуће године су повећани за 2.814,79 КМ у односу на остварења трошкова из претходне године.

555 – Трошкови пореза (0,39% учешћа у укупним расходима)

Трошкови пореза се састоје од трошкова пореза на имовину, накнада за општекорисна дејства шума, накнада за противпожарну заштиту, накнада за коришћење и загађење вода и комуналне и републичке таксе на фирму.

Трошкови пореза текуће године су на нивоу остварења трошкова из претходне године.

556 – Трошкови доприноса (0,12% учешћа у УР)

У оквиру трошкова доприноса евидентирају се трошкови доприноса за професионалну рехабилитацију инвалида и остали доприноси на терет трошкова периода, који се односе на обрачунате доприносе волонтерима.

Трошкови доприноса у текућој години су у односу на претходну годину мањи за 13,52%, односно за 1.103,76 КМ, због мањих трошкова доприноса за волонтере.

559 – Остали нематеријални трошкови (1,12% учешћа у укупним расходима)

Остали нематеријални трошкови се састоје од трошкова огласа у штампи и другим медијима, такси (РТВ, судске и сл.), трошкова претплате на часописе и стручне публикације, трошкова регистрације возила и осталих нематеријалних трошкова.

Остали нематеријални трошкови, остварени у текућој години, су у односу на остварење претходне године мањи за 28,67%, односно за 27.139,82 КМ, док су у односу на план мањи за 38,93%.

Највеће смањење у оквиру осталих нематеријалних трошкова евидентно је на трошковима судских такси, због мањег броја покренутих приједлога за извршење у текућој у односу на претходну годину.

Трошкови за регистрацију возила, у текућој години су мањи за 3.968,86 КМ у односу на трошкове из претходне године.

560 – Расходи камата од повезаних лица (0,00% учешћа у УР)

Расходи по основу камата из дужничко-повјерљачких односа са повезаним правним лицима, у текућој години су остварени у износу од 0,55 КМ, док су у претходној години остварени у износу од 332,05 КМ.

561 – Расходи камата од неповезаних лица (0,00% учешћа у УР)

У оквиру расхода камата из дужничко-повјерљачких односа са неповезаним лицима, евидентирани су расходи камата у износу од 2,32 КМ, док су у претходној години остварени у износу од 9,86 КМ.

570 – Губици по основу отуђења нематеријалних средстава, некретнина, постројења и опреме (0,01% учешћа у УР)

У оквиру синтетичког конта 570, у текућој години евидентирана је неотписана вриједности и додатних трошкова расхоровања нематеријалних средстава и опреме по попису у износу од 764,42 КМ, док је у претходној години евидентиран износ од 340,01 КМ.

578 – Расходи по основу директног отписа потраживања од купаца (0,19% учешћа у УР)

Расходи по основу директног отписа потраживања од купаца у текућој години су повећани за 3.542,89 КМ у односу на остварење из претходне године.

579 – Расхоровање на залихама материјала и робе и остали расходи (0,14% учешћа у УР)

У оквиру расхоровања на залихама материјала и робе и осталим расхорима, евидентирају се: кало, растур, квар и лом залиха материјала и робе, трошкови судских и других спорова, казне за привредне преступе и прекршаје, ПДВ на прекомјерни кало, растур, квар и лом и непоменути остали расходи.

Наведени расходи у текућој години остварени су у износу од 8.745,02 КМ, док су у претходној години остварени у износу од 15,29 КМ. Од наведених расхорова из текуће године, потребно је истаћи трошкове судских и других спорова у износу од 7.202,40 КМ и расхорова за казне за привредне преступе и прекршаје у износу од 1.250,00 КМ.

585 – Губици од усклађивања вриједности залиха материјала и робе (0,08% учешћа у УР)

У оквиру губитака од усклађивања вриједности залиха материјала и робе, евидентирано је обезвријеђење робе у складишту у износу од 4.752,02 КМ. Наведени губици се односе на обезвријеђење заплијењене робе у складишту, која је продата путем лицитације по нижим цијенама од првобитно утврђених вриједности.

587 – Губици од усклађивања вриједности потраживања од купаца (1,23% учешћа у УР)

У оквиру губитака од усклађивања вриједности потраживања од купаца, евидентирани су кредитни губици, односно обезвријеђење потраживања од купаца неповезаних лица.

Наведени губици, остварени у текућој години, мањи су за 28.074,93 КМ, односно за 27,39% у односу на исте губитке из претходне године.

591 – Расходи по основу исправке грешака из ранијих година (0,02% учешћа у УР)

У оквиру расхорова по основу исправке грешака из ранијих година, у текућој години евидентирани су расходи по основу исправке грешака из ранијих година, који нису материјално значајни, у износу од 1.265,55 КМ, док су у претходној години евидентирани у износу од 6.554,10 КМ, а односе се на исправку погрешно утврђених одложених пореских прихода периода (грешка на електронском обрасцу Пореске управе Републике Српске).

3.3 Нето добитак

У Билансу успјеха на АОП-у 307, у колони “текућа година”, евидентиран је добитак прије опорезивања, као резултат разлике укупних прихода и укупних расхода текуће године, у износу од 33.743 КМ. У Билансу успјеха на АОП-у 309, нису евидентирани порески расходи периода, јер није утврђен порески добитак текуће године.

Укупан нето добитак текуће године, који је утврђен у главном обрасцу Биланса успјеха и исказан на АОП-у 316 у колони “текућа година”, износи 33.743 КМ, док је у претходној години остварен нето добитак у износу од 165.524 КМ.

У Билансу стања на АОП-у 126 исказан је нераспоређени добитак текуће године у износу од 100.752 КМ, који је настао као разлика добитка по основу смањења ревалоризационих резерви на сталним средствима у износу од 67.009 КМ и нето добитка текуће године у износу од 33.743 КМ.

Пренос формираних ревалоризационих резерви на сталним средствима у укупном износу од 67.009 КМ књижен је ставом 330/341, у складу са одредбама МРС-16.

Пренесени дио ревалоризационих резерви у износу од 66.967 КМ је разлика између трошкова амортизације обрачунате на ревалоризовану књиговодствену вриједност нематеријалних улагања, грађевинских објеката и опреме и трошкова амортизације обрачунате на почетну набавну вриједност нематеријалних улагања, грађевинских објеката и опреме прије ревалоризације.

Пренесени дио ревалоризационих резерви у износу од 42 КМ представља расположиве ревалоризационе резерве отписане опреме и нематеријалних средстава.

У „Извјештају о осталом резултату у периоду“ на АОП-у 416 исказан је укупан нето добитак у обрачунском периоду у износу од 33.743 КМ.

Нераспоређени добитак/губитак у периоду од 2010. до 2022. године

Графикон 3 – Остварени нераспоређени добитак/губитак кроз године

3.4 Нето добитак у Пореском билансу

У 2022. години исказан је добитак прије опорезивања у износу од **154.900** КМ.

Пореска основица за текућу годину увећава се за **147.842** КМ, због сљедећих расхода који се не признају у пореском билансу:

- камате због небаговремено плаћених обавеза у износу од 3 КМ;
- расходи који нису у вези са дјелатношћу коју порески обвезник обавља у износу од 35.691 КМ;
- расходи амортизације који се не признају у износу од 85.783 КМ;
- расходи резервисања у износу од 10.625 КМ;
- расходи репрезентације који се не признају у износу од 15.740 КМ и

Пореска основица за текућу годину смањује се за укупан износ од **26.685** КМ по основу признатих расхода сумњивих и спорних потраживања.

Порески добитак текуће године износи 154.900 КМ и исти се умањује за улагања у производњу у износу од 154.900 КМ.

У 2022. години нема обавеза за порез на добит.

За потребе исказивања трансакција између повезаних правних лица са пореског аспекта, израђена је Студија о трансферним цијенама на основу прописа који важе у години која се завршава на дан 31.12.2022. године.

Студија је резултат припремљене документације којом се доказују трансакције између повезаних друштава и израђена је са циљем одређивања тржишних цијена у складу с одредбама Закона о порезу на добит РС, Правилника о примјени Закона о порезу на добит РС и друге референтне законске и професионалне регулативе.

На основу члана 32 Закона о порезу на добит РС може се тврдити да трансакције са повезаним лицем које је имао обвезник АД “Комуналац” Бијељина јесу тржишне, јер је испуњен законом дефинисан услов принципа „ван дохвата руке“.

У складу са резултатима стандардизоване студије, може се закључити да приходи и расходи које је из односа са повезаним лицима остварио обвезник АД “Комуналац” Бијељина јесу у складу са *принципом ван дохвата руке* и да је трансакција између повезаних лица резултирала довољним плаћањем пореза од стране АД “Комуналац” Бијељина у РС.

Дакле, није потребно извршити корекцију пореске основице пореза на добит по основу трансферних цијена које се исказују у пореском билансу за 2022. годину.

3.5 Резултат пословања по службама Друштва

РБ	Конто	Назив конта	Служба за организацију пијачних услуга	Служба комуналних услуга	Заједнички послови	Служба одржавања градског зеленила	Укупно
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	50100	Набавна вриједност продате робе на мало-расадник	0,00	0,00	0,00	5.522,73	5.522,73
2.	50101	Набавна вриједност продате робе на мало-готовинска	0,00	0,00	0,00	2.639,65	2.639,65
3.	50102	Набавна вриједност продате робе на мало-жирална	0,00	0,00	0,00	1.033,26	1.033,26
4.	501	Набавна вриједност продате робе	0,00	0,00	0,00	9.195,64	9.195,64
5.	50230	Набавна вриједност продатих постр. и опреме намијењених продаји	0,00	6.721,80	0,00	0,00	6.721,80
6.	502	Набавна вриједност продатих сталних средстава прибављених ради продаје	0,00	6.721,80	0,00	0,00	6.721,80
7.	51100	Трошкови сировина и материјала	2.314,96	33.438,03	6.316,89	21.774,07	63.843,95
8.	511	Трошкови материјала за израду учинака	2.314,96	33.438,03	6.316,89	21.774,07	63.843,95
9.	51210	Отпис ауто-гума (нове)	0,00	16.371,93	0,00	636,60	17.008,53
10.	51211	Отпис ауто-гума-(протект)	0,00	13.120,00	0,00	0,00	13.120,00
11.	51220	Отпис ХТЗ опреме која се у цјелини отписује	2.174,24	15.145,67	705,37	851,41	18.876,69
12.	51240	Материјал и дијелови утрошени за текуће одржавање сталних средстава-нови	0,00	47.912,49	0,00	2.889,51	50.802,00
13.	51250	Трошкови канцеларијског материјала	973,24	1.084,29	8.617,31	3.253,08	13.927,92
14.	512	Трошкови осталог материјала	3.147,48	93.634,38	9.322,68	7.630,60	113.735,14
15.	51301	Трошкови нафтних деривата-дизел	0,00	356.840,11	11.036,13	1.061,39	368.937,63
16.	51302	Трошкови нафтних деривата -бензин	0,00	954,32	0,00	3.512,69	4.467,01
17.	51303	Трошкови нафтних деривата -аутогас	0,00	703,60	0,00	0,00	703,60
18.	51304	Трошкови нафтних деривата (мазива)	0,00	16.783,62	0,00	989,52	17.773,14
19.	51330	Трошкови електричне енергије	3.205,08	4.857,95	18.635,12	2.105,42	28.803,57
20.	51390	Трошкови воде	4.502,27	1.819,45	1.478,93	544,67	8.345,32
21.	513	Трошкови горива и енергије	7.707,35	381.959,05	31.150,18	8.213,69	429.030,27
22.	52000	Трошкови бруто зарада	231.201,51	1.437.558,79	1.082.069,57	321.161,50	3.071.991,37
23.	520	Трошкови бруто зарада	231.201,51	1.437.558,79	1.082.069,57	321.161,50	3.071.991,37
24.	52210	Трошкови бруто накнада члановима Надзорног одбора	0,00	0,00	30.042,47	0,00	30.042,47
25.	522	Трошкови бруто накнада члановима Надзорног одбора	0,00	0,00	30.042,47	0,00	30.042,47
26.	52300	Трошкови бруто накнада члановима Одбора за ревизију	0,00	0,00	30.042,47	0,00	30.042,47
27.	523	Трошкови бруто накнада члановима Одбора за ревизију, других одбора и комисија	0,00	0,00	30.042,47	0,00	30.042,47
28.	52430	Помоћ запосленим у складу са прописима о раду	1.091,00	12.891,08	4.669,00	0,00	18.651,08
29.	524	Трошкови отпремнина, награда и помоћи у складу са прописима о раду	1.091,00	12.891,08	4.669,00	0,00	18.651,08

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2022. ГОДИНУ

РБ	Конто	Назив конта	Служба за организацију пијачних услуга	Служба комуналних услуга	Заједнички послови	Служба одржавања градског зеленила	Укупно
1	2	3	4	5	6	7	8
30.	52500	Трошкови дневница на службеном путу	0,00	1.321,35	2.424,55	60,00	3.805,90
31.	52510	Трошкови смјештаја и исхране на службеном путу	0,00	398,19	3.222,00	0,00	3.620,19
32.	52520	Трошкови превоза на службеном путу	0,00	43,00	1.214,12	5,00	1.262,12
33.	525	Трошкови запослених на службеном путу	0,00	1.762,54	6.860,67	65,00	8.688,21
34.	52900	Накнада трошкова превоза запосленим	10.174,88	61.940,16	22.948,32	10.324,10	105.387,46
35.	52990	Остале накнаде трошкова запосленим (регрес, 8.март,васкрс...)	18.090,67	126.518,48	77.782,31	32.367,05	254.758,51
36.	52992	Остале накнаде трошкова (топли оброк)	5.911,19	41.340,35	25.415,64	10.576,04	83.243,22
37.	529	Трошкови бруто осталих личних расхода	34.176,74	229.798,99	126.146,27	53.267,19	443.389,19
38.	53130	Трошкови ПТТ услуга	587,57	869,21	15.156,96	474,91	17.088,65
39.	53131	Трошкови ПТТ услуга-пошиљке	0,00	0,00	5.187,92	0,00	5.187,92
40.	53150	Трошкови интернет услуга и бежичног преноса података	85,86	323,86	1.258,50	270,83	1.939,05
41.	531	Трошкови транспортних услуга	673,43	1.193,07	21.603,38	745,74	24.215,62
42.	53200	Трошкови услуга на текућем одржавању сталних средстава	1.397,78	23.022,79	1.750,73	1.088,45	27.259,75
43.	532	Трошкови услуга одржавања	1.397,78	23.022,79	1.750,73	1.088,45	27.259,75
44.	53320	Закупнина опреме	0,00	0,00	26.470,24	0,00	26.470,24
45.	53390	Трошкови осталих закупа	0,00	0,00	2.749,50	0,00	2.749,50
46.	533	Трошкови закупа	0,00	0,00	29.219,74	0,00	29.219,74
47.	53400	Трошкови закупа сајамског простора	0,00	0,00	0,00	1.010,00	1.010,00
48.	534	Трошкови сајмова	0,00	0,00	0,00	1.010,00	1.010,00
49.	53500	Трошкови огласа у новинама,ТВ	0,00	0,00	5.268,09	0,00	5.268,09
50.	53590	Остали трошкови за рекламу и пропаганду	0,00	0,00	790,52	0,00	790,52
51.	535	Трошкови рекламе и пропаганде	0,00	0,00	6.058,61	0,00	6.058,61
52.	53900	Трошкови за услуге у промету	0,00	8.882,50	0,00	0,00	8.882,50
53.	53920	Трошкови за услуге заштите на раду	1.325,00	4.040,73	1.325,00	1.325,00	8.015,73
54.	53980	Привремени и повремени послови	0,00	5.428,20	4.710,74	316,67	10.455,61
55.	53990	Трошкови осталих производних услуга	0,00	330,94	0,00	0,00	330,94
56.	53991	Трошкови депоновања-отпадне воде	207,00	838,85	0,00	0,00	1.045,85
57.	53993	Трошкови депоновања-чврсти отпад	0,00	1.101.608,96	0,00	0,00	1.101.608,96
58.	539	Трошкови осталих услуга	1.532,00	1.121.130,18	6.035,74	1.641,67	1.130.339,59
59.	54000	Трошкови амортизације	22.970,58	178.249,52	71.484,26	12.960,83	285.665,19
60.	540	Трошкови амортизације	22.970,58	178.249,52	71.484,26	12.960,83	285.665,19
61.	54140	Трошкови резервисања за отпремнине	2.255,95	14.021,01	10.551,71	3.130,76	29.959,43
62.	541	Трошкови резервисања	2.255,95	14.021,01	10.551,71	3.130,76	29.959,43
63.	55010	Трошкови ревизије финансијских извјештаја	0,00	0,00	5.000,00	0,00	5.000,00
64.	55020	Трошкови адвокатских услуга	0,00	0,00	8.112,50	0,00	8.112,50

РБ	Конто	Назив конта	Служба за организацију пијачних услуга	Служба комуналних услуга	Заједнички послови	Служба одржавања градског зеленила	Укупно
1	2	3	4	5	6	7	8
65.	55030	Трошкови здравствених услуга	0,00	5.582,20	638,77	218,80	6.439,77
66.	55050	Трошкови стручног усавршања-семинари	0,00	0,00	3.495,61	0,00	3.495,61
67.	55060	Трошкови измјена на постојећим програмима	0,00	0,00	3.800,00	0,00	3.800,00
68.	55090	Остале непроизводне услуге	10,00	5.904,00	9.069,39	60,00	15.043,39
69.	550	Трошкови осталих услуга	10,00	11.486,20	30.116,27	278,80	41.891,27
70.	55100	Трошкови репрезентације у пословним просторијама	0,00	0,00	9.563,96	0,00	9.563,96
71.	55120	Трошкови угоститељских услуга у ужем смислу (храна и пиће)	0,00	0,00	1.961,48	0,00	1.961,48
72.	55140	Трошкови угоститељских услуга приликом прослава	825,29	5.129,28	3.860,11	1.145,32	10.960,00
73.	551	Трошкови репрезентације	825,29	5.129,28	15.385,55	1.145,32	22.485,44
74.	55200	Премија осигурања некретнина, постројења и опреме	25,80	2.755,36	344,94	11,86	3.137,96
75.	55260	Премија за обавезно осигурање лица	564,25	3.506,88	2.639,15	783,05	7.493,33
76.	552	Трошкови премија осигурања	590,05	6.262,24	2.984,09	794,91	10.631,29
77.	55300	Трошкови платног промета-Наша банка	0,00	0,00	955,83	0,00	955,83
78.	55301	Трошкови платног промета-Атос банка	0,00	0,00	400,64	0,00	400,64
79.	55302	Трошкови платног промета-Нова банка	0,00	0,00	412,60	0,00	412,60
80.	55303	Трошкови платног промета-БПШ банка	0,00	0,00	166,80	0,00	166,80
81.	55304	Трошкови платног промета-девизни рачун	0,00	0,00	52,96	0,00	52,96
82.	55305	Трошкови платног промета-Аддико банка	0,00	0,00	6.994,14	0,00	6.994,14
83.	55306	Трошкови платног промета -НЛБ банка	0,00	0,00	245,20	0,00	245,20
84.	55310	Трошкови платног промета-гаранције	0,00	0,00	1.300,94	0,00	1.300,94
85.	553	Трошкови платног промета	0,00	0,00	10.529,11	0,00	10.529,11
86.	55400	Чланарине привредним коморама	0,00	0,00	3.494,79	0,00	3.494,79
87.	55420	Чланарине пословним удружењима	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
88.	554	Трошкови чланарина	0,00	0,00	3.494,79	0,00	3.494,79
89.	55500	Порез на имовину	0,00	0,00	8.446,50	0,00	8.446,50
90.	55510	Накнада за општекорисна дејства шума	0,00	0,00	4.256,90	0,00	4.256,90
91.	55520	Накнада за противпожарну заштиту	0,00	0,00	1.764,47	0,00	1.764,47
92.	55540	Накнада за коришћење и загађење вода	0,00	0,00	2.747,52	0,00	2.747,52
93.	55570	Комунална и републичка такса на фирму	0,00	0,00	160,00	0,00	160,00
94.	55571	Комунална накнада-општинска	0,00	0,00	6.168,36	0,00	6.168,36
95.	555	Трошкови пореза	0,00	0,00	23.543,75	0,00	23.543,75
96.	55600	Доприноси за професионалну рехабилитацију инвалида	501,05	3.114,08	2.343,55	695,35	6.654,03

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2022. ГОДИНУ

РБ	Конто	Назив конта	Служба за организацију пијачних услуга	Служба комуналних услуга	Заједнички послови	Служба одржавања градског зеленила	Укупно
1	2	3	4	5	6	7	8
97.	55691	Остали доприноси на терет трошкова-волонтери	0,00	0,00	0,00	407,14	407,14
98.	556	Трошкови доприноса	501,05	3.114,08	2.343,55	1.102,49	7.061,17
99.	55900	Трошкови огласа у штампи	0,00	0,00	2.828,88	0,00	2.828,88
100.	55911	РТВ такса-порез на посједовање тв апарата	0,00	0,00	90,00	0,00	90,00
101.	55913	Судске таксе по извршним поступцима	0,00	39.491,44	0,00	0,00	39.491,44
102.	55915	Судске таксе-остале	0,00	370,40	0,00	0,00	370,40
103.	55930	Трошкови претплате на часописе и стручне публикације	0,00	0,00	1.346,42	0,00	1.346,42
104.	55950	Трошкови за регистрацију возила	0,00	21.349,31	1.083,02	979,64	23.411,97
105.	55990	Остали нематеријални трошкови	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
106.	559	Остали нематеријални трошкови	0,00	61.211,15	5.348,32	979,64	67.539,11
107.	56010	Расходи по основу камата из дужничко-повјерилачких односа са повезаним лицима	0,00	0,00	0,55	0,00	0,55
108.	560	Расходи камата од повезаних лица	0,00	0,00	0,55	0,00	0,55
109.	56110	Расходи камата из дужничко-повјерилачких односа	0,00	0,00	2,32	0,00	2,32
110.	561	Расходи камата од неповезаних лица	0,00	0,00	2,32	0,00	2,32
111.	57000	Неотписана вриједност и додатни трошкови расходања нематеријалних средстава	0,00	0,00	40,00	0,00	40,00
112.	57020	Неотписана вриједност и додатни трошкови расходања постројења и опреме	0,00	724,42	0,00	0,00	724,42
113.	570	Губици по основу отуђења нематеријалних средстава, некретнина, постројења и опреме	0,00	724,42	40,00	0,00	764,42
114.	57800	Расходи по основу директног отписа потраживања од купаца, осим повезаних лица	0,00	11.355,63	0,00	0,00	11.355,63
115.	578	Расходи по основу директног отписа потраживања од купаца	0,00	11.355,63	0,00	0,00	11.355,63
116.	57900	Кало, растур, квар и лом залиха материјала	0,00	0,00	0,00	9,30	9,30
117.	57910	Кало, растур, квар и лом залиха робе	0,00	246,00	0,00	0,00	246,00
118.	57920	Трошкови судских и других спорова	0,00	3.960,00	3.242,40	0,00	7.202,40
119.	57940	Казне за привредне преступе и прекршаје	0,00	0,00	1.250,00	0,00	1.250,00
120.	57990	Непоменути остали расходи	0,00	0,00	37,32	0,00	37,32
121.	579	Расходовање на залихама материјала и робе и остали расходи	0,00	4.206,00	4.529,72	9,30	8.745,02
122.	58530	Обезвријеђење робе у складишту	0,00	4.752,02	0,00	0,00	4.752,02
123.	585	Губици од усклађивања вриједности залиха материјала и робе	0,00	4.752,02	0,00	0,00	4.752,02
124.	58710	Кредитни губици потраживања од	0,00	74.429,26	0,00	0,00	74.429,26

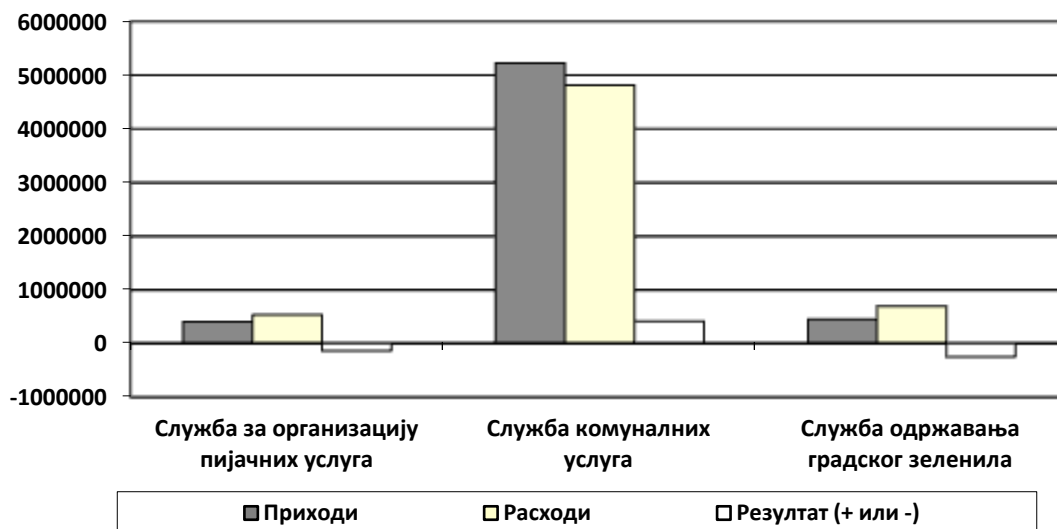

РБ	Конто	Назив конта	Служба за организацију пијачних услуга	Служба комуналних услуга	Заједнички послови	Служба одржавања градског зеленила	Укупно
1	2	3	4	5	6	7	8
		купаца неповезаних лица					
125.	587	Губици од усклађивања вриједности потраживања од купаца	0,00	74.429,26	0,00	0,00	74.429,26
126.	59100	Расходи по основу исправке грешака из ранијих година који нису материјално значајни	0,00	0,00	1.265,55	0,00	1.265,55
127.	591	Расходи по основу исправке грешака из ранијих година	0,00	0,00	1.265,55	0,00	1.265,55
А. Расходи по службама			310.395,17	3.718.051,51	1.572.907,94	446.195,60	6.047.550,22
Б. Заједнички расходи			227.599,78	1.096.946,00	-1.572.907,94	248.362,16	0,00
В. Укупни расходи (А+Б)			537.994,95	4.814.997,51	0,00	694.557,76	6.047.550,22
Г. Приходи по службама			270.418,33	4.596.722,00	907.922,23	306.230,60	6.081.293,16
Д. Заједнички приходи			131.376,35	633.184,96	-907.922,23	143.360,92	0,00
Ђ. Укупни приходи (Г+Д)			401.794,68	5.229.906,96	0,00	449.591,52	6.081.293,16
Е. Резултат пословања у 2022. години (Ђ-В)			-136.200,27	414.909,45	0,00	-244.966,24	33.742,94

Табела број 10 - Преглед оствареног резултата по службама

У табели број 10 приказана је структура расхода и прихода по појединим службама, као и остварени резултат, закључно са 31.12.2022. године. Служба за организацију пијачних услуга остварила је губитак у износу од 136.200,27 КМ, Служба комуналних услуга је остварила добитак у износу од 414.909,45 КМ, а Служба одржавања градског зеленила губитак у износу од 244.966,24 КМ. Укупно остварени резултат а.д. „Комуналац“ Бијељина у 2022. години је позитиван и износи 33.742,94 КМ.

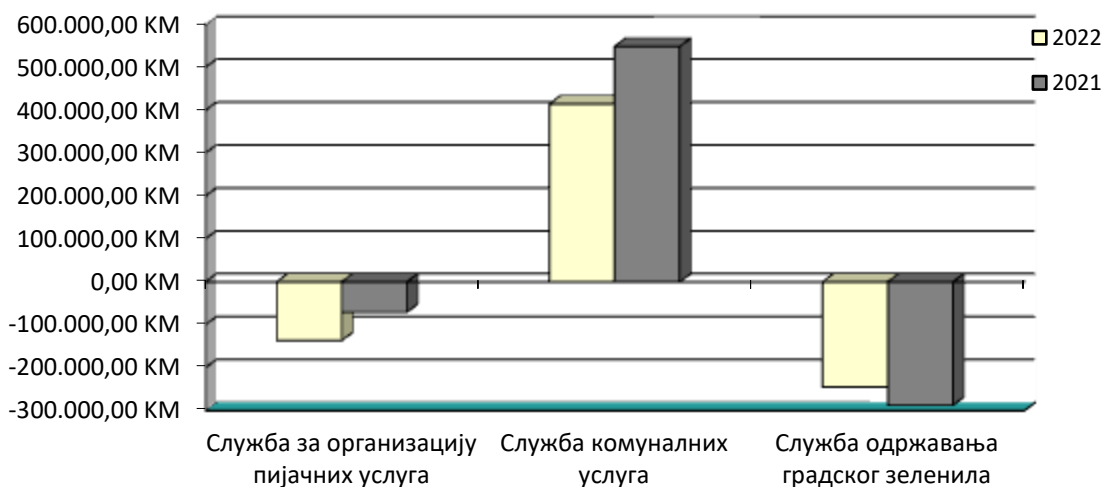
На графикону број 14, приказан је остварени резултат пословања по појединим службама у 2022. години.

Графикон број 14 – Остварени приходи и расходи по појединим службама

На графикону број 15 приказани су резултати пословања појединих служби у 2022. години са упоредним приказом резултата остварених у 2021. години.

Графикон број 15 – Резултат пословања појединих служби

3.6 Извјештај независног ревизора³

Мишљење

Обавили смо ревизију финансијских извјештаја Комуналац ад Бијељина (у даљем тексту: Друштво) који обухватају биланс стања на дан 31.12.2022. године, биланс успјеха, извјештај о промјенама на капиталу и извјештај о новчаним токовима за 2022. годину, те напомене уз финансијске извјештаје, укључујући и сажетак значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, приложени финансијски извјештаји Друштва у свим значајним аспектима приказују фер и истинито финансијски положај Друштва на дан 31.12.2022.године, његову финансијску успјешност те новчане токове за годину која се завршава на овај датум у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања/Међународним рачуноводственим стандардима.

Основа за мишљење

Обавили смо нашу ревизију у складу с Међународним ревизијским стандардима. Наше одговорности према тим стандардима су подробније описане у одјељку о ревизоровим одговорностима за ревизију финансијских извјештаја. Независни смо од Друштва у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију финансијских извјештаја и испунили смо наше остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима. Вјерујемо да су ревизијски докази које смо добили довољни и адекватни да осигурају основу за наше мишљење.

Кључна ревизијска питања

Кључна ревизијска питања су она питања која су била, по нашем професионалном расуђивању, од највеће важности за ревизију финансијских извјештаја текућег периода. Тим

³ Текст преузет из „Извјештај независног ревизора и финансијски извјештаји за годину која се завршава на дан 31.12.2022. године“, број: 2648/2023 од 03.04.2023. године

питањима смо се бавили у контексту ревизије финансијских извјештаја као цјелине и при формирању мишљења о њима, и не дајемо засебно мишљење о тим питањима.

Кључно ревизијско питања	Одговарајућа ревизијска процедура
<i>Адекватно признавање, вредновање и објелодањивање прихода од комуналних услуга, и других повезаних билансних позиција</i>	
<p>Друштво остварује пословне приходе по основу комуналних и некомуналних услуга. Приходи од комуналних услуга настају прикупљањем и одвозом отпада правним и физичким лицима. Потраживања од /физичких лица углавном се наплаћују у готовини док застара ненаплећених потраживања уколико нису утужена, наступа након годину дана. Велики број купаца указује на могући ризик неадекватног признавања прихода и њиховог процјењивања. Истовремено постоји висок ризик од настанка грешке приликом наплате у готову као и ризик застаре потраживања од физичких лица. Утврдили смо да је приход од комуналних услуга кључно питање ревизије због њиховог значајног износа, те ризика признавања и вредновања прихода и са њима повезаним потраживањима. Објелодањене информације које се односе на признавање прихода и са њима повезаним потраживањима извршено је у ноти број 1 и ноти број 8 у напоменама уз финансијске извјештаје.</p>	<p>Наше ревизијске процедуре су укључивале:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Разумијевање политика и процедура које се примјењују на признавање прихода као и анализу и тестирање ефикасности функционисања интерних контрола које се односе на процес признавања прихода и пројену потраживања; - Обављање аналитичких поступака кључних компоненти Друштва, анализирајући актуелне перформансе са истим перформансама претходне године; - Обављање цут-офф процедура на узорку трансакција прихода на крају године како би се закључило да ли је признавање обављено за одговарајући временски период; - Тестирање на бази узорка испостављених фактура и праћење до њихове наплате, те адекватност обухватања плаћања; - Провјера на бази узорка услова наведених у фактури; - Тестирање старосне структуре потраживања и адекватност извршеног отписа; - Преглед објелодањивања у нотама; <p>Закључак: <i>На основу извршених активности, нисмо утврдили материјалне грешке за признавање и вредновање прихода и потраживања.</i></p>
<i>Примјена МСФИ 9</i>	
<p>С обзиром да друштво има значајан износ потраживања од купаца, постоји ризик од неадекватне прве примјене наведеног Стандарда и посљедично неадекватног</p>	<p>Наше ревизијске процедуре су укључивале:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Утврђивање адекватности процјене почетног и крајњег стања

<p>признавања висине потраживања и очекиваних кредитних губитака. Утврдили смо да је евидентирање потраживања од купаца и процјена очекиваних кредитних губитака кључно питање ревизије због њиховог значајног износа, те ризика процјене потраживања и расхода.</p> <p>Објелодањивање информација које се односе на примјену МСФИ 9 извршено је у Ноти бр.1 -4.2.2. у напоменама уз финансијске извјештаје.</p>	<p>потраживања;</p> <ul style="list-style-type: none">- Процјена адекватности утврђених очекиваних кредитних губитака;- Преглед објелодањивања у нотама. <p>Закључак:</p> <p><i>На основу извршених активности, нисмо утврдили материјалне грешке при процјени потраживања и очекиваних кредитних губитака у складу са МСФИ 9.</i></p>
--	--

Скретање пажње

Скрећемо пажњу на Ноту број 1. (тачка 4.1.2.) - *Земљиште и грађевински објекти.* У вези с тим питањем наше мишљење није с резервом.

Одговорности менаџмента за финансијске извјештаје

Менаџмент је одговоран за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с пуним МСФИ и за оне интерне контроле за које менаџмент одреди да су потребне за омогућавање састављања финансијских извјештаја који су без значајног погрешног приказа усљед преваре или грешака. У састављању финансијских извјештаја, менаџмент је одговоран за процјењивање способности Друштва да настави с пословањем, објављивање, ако је примјењиво, питања повезаних с наставком пословања и кориштењем рачуноводствене основе засноване на сталности пословања, осим ако менаџмент или намјерава ликвидирати Друштво или прекинути пословање или нема реалне алтернативе него да то учини. Менаџмент је одговоран за надзирање процеса финансијског извјештавања којег је установило Друштво.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе јесу ли финансијски извјештаји као цјелина без значајног погрешног приказа усљед преваре или погрешке и издати извјештај ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу с МРС увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни искази могу настати усљед преваре или грешке и сматрају се значајни ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основи тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу с МРС, користимо професионална просуђивање и задржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такођер:

- идентификујемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања у финансијским извјештајима, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизијске поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизијске доказе који су довољни и одговарајући да осигурају основу за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног исказа насталог усљед преваре је већи од ризика насталог усљед грешке, јер превара може укључити тајне

споразуме, фалсификовање, намјерно испуштање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.

- сагледавамо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизијске поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о учинковитости интерних контрола Друштва.
- оцјењујемо адекватност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је извршио менаџмент.
- доносимо закључак о адекватности примјене начела сталности пословања од стране менаџмента и, на основу прибављених ревизијских доказа, закључујемо о томе постоји ли значајна неизвјесност у вези с догађајима или околностима који могу стварати значајну сумњу у способност друштва да настави с пословањем по временски неограниченом пословању. Ако закључимо да постоји значајна неизвјесност, од нас се захтијева да скренемо пажњу у нашем ревизорском мишљењу на објелодањивање у финансијским извјештајима или, ако такве објаве нису одговарајуће, да модификујемо наше мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прибављеним све до датума нашег ревизорског извјештаја. Међутим, будући догађаји или услови могу узроковати да Друштво престане да послује у складу са начелом сталности.
- оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објелодањивања, као и одражавају ли финансијски извјештаји трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

Ми комуницирамо с онима који су задужени за управљање у вези с, између осталих питања, планираном дјелокругу и временском распореду ревизије и важним ревизијским налазима, укључујући и у вези са значајним недостацима у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

Такођер дајемо изјаву онима који су задужени за управљање да смо поступили у складу с релевантним етичким захтјевима у вези с независношћу и да ћемо комуницирати с њима о свим односима и другим питањима за која се може разумно сматрати да утичу на нашу независност, као и, гдје је примјенимо, о повезаним мјерама заштите. Између питања о којима се комуницира с онима који су задужени за управљање, ми одређујемо она питања која су од највеће важности у ревизији финансијских извјештај текућег периода и стога су кључна ревизијска питања. Ми описујемо та питања у нашем ревизорском извјештају, осим ако закон или регулатива спречава јавно објављивање питања или када одлучимо, у веома ријетким околностима, да питање не треба саопштити у нашем извјештају јер се разумно може очекивати да би негативне посљедице саопштавања надмашиле добробити јавног интереса од таквог саопштавања.

АНАЛИЗА ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА ДРУШТВА

Финансијски положај предузећа примарно детерминише његове могућности финансирања.

Финансијски положај предузећа изражава се обимом и структуром средстава и капитала, као и њиховим међуодносима - који се исказују у билансу стања предузећа.

Финансијска политика, коју води финансијски менаџмент предузећа, креира стратегију и тактику финансијског управљања на бази начела и правила финансирања, како би се са пословно - финансијског аспекта обезбиједили: сталност, раст и развој друштва и максимално искористили позитивни коњукуртни трендови на финансијском тржишту.

Опстанак, раст и развој друштва, а самим тим и могућност финансирања друштва, одређени су прије свега финансијским угледом које оно ужива, као и његовим финансијским положајем.

Оцјена финансијског положаја предузећа заснива се на анализи финансијске равнотеже, анализи пасиве са аспекта власништва тј. анализи задужености, анализи могућности одржавања реалне вриједности сопственог капитала у условима инфлације и анализи репродуктивне способности.

Финансијски положај предузећа условљавају бројни чиниоци који међусобно могу бити контрадикторни, што додатно отежава коначно сагледавање финансијског положаја предузећа. Овај проблем се рјешава временским и просторним упоређивањем финансијског положаја предузећа.

Временско упоређивање омогућава сагледавање динамике, то јест кретања или развоја финансијског положаја предузећа.

Просторно упоређивање омогућава упоређивање финансијског положаја предузећа у односу на финансијски положај конкуренције, што пружа солидну основу за закључивање о изгледима предузећа за опстанак, раст и развој.

Финансијски положај предузећа, посматран са аспекта предметних анализа квалификује се као: добар, прихватљив и лош.

Добар је онај финансијски положај предузећа, ако његова финансијска равнотежа обезбјеђује ликвидност на дуги рок, ако је његова финансијска структура таква да обезбјеђује независност друштва у вођењу властите пословне политике и истовремено пружа сигурност повјериоцима и ако друштво може обезбиједити финансирање дијела проширене репродукције из сопствених извора финансирања.

Прихватљив је онај финансијски положај предузећа у ком постоји еквилибријум или апсолутна једнакост између дугорочно везаних средстава и квалитетних извора (сопствени капитал увећан за дугорочни дуг), чиме се само обезбјеђује ликвидност али се не гарантује и сигурност јер недостаје ликвидна резерва.

Лош финансијски положај предузећа проистиче из нарушене финансијске равнотеже која не обезбјеђује одржавање ликвидности на дуги рок, лоше финансијске структуре и немогућности да друштво финансира просту репродукцију из властитих извора финансирања.

1. АНАЛИЗА ФИНАНСИЈСКЕ РАВНОТЕЖЕ

Анализа финансијске равнотеже је најважнија карика у анализи финансијског положаја предузећа. Она је директно повезана са начелом стабилности финансијске политике, а кроз постојање или непостојање финансијске равнотеже, цијени се квалитет финансијског

управљања, посебно у домену усклађивања рокова између расположивости извора финансирања и рокова везивања или имобилизације средстава друштва.

Каже се, да предузеће има финансијску равнотежу, ако су његова средства по обиму и роковима везивања (неуновчivosti) једнака обиму и времену расположивости извора финансирања.

Дакле, да би се направила квалитетна анализа финансијске равнотеже предузећа није довољно имати само последњи биланс стања, већ је у циљу сагледавања динамике или развоја ове појаве, потребно обезбиједити везане билансне извјештаје за најмање три протекла периода.

На бази података из финансијских извјештаја за 2020, 2021. и 2022. годину, приказаних у сљедећој табели, врши се сљедећа анализа:

Финансијска равнотежа

Табела бр.11

ФИНАНСИЈСКА РАВНОТЕЖА						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2022	2021	2020
	22	21	20			
1. Краткорочна потраживања	045	040	040	847.700	959.313	1.060.610
2. Готовина и готовински еквиваленти	061	056	056	658.112	723.546	618.848
3. Порез на додату вриједност	064	059	059	3.788	0	0
4. Краткорочна разграничења	065	060	060	11.527	6.755	8.016
I. Краткорочно везана средства (1 до 4)				1.521.127	1.689.614	1.687.474
5. Краткорочне обавезе и краткорочна резервисања	147	144	144	1.129.435	656.281	854.565
II. Краткорочни извори финансирања (5)				1.129.435	656.281	854.565
КРАТКОРОЧНА ФИН. РАВНОТЕЖА (I/II)				1,347	2,575	1,975
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Краткор. фин. равнотежа (Веће од ..)				1,000	1,000	1,000
6. Уписани неуплаћени капитал	112	109	109	0	0	0
7. Стална средства	001	001	001	8.384.567	7.697.197	7.736.486
8. Залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намењена продаји	037	032	032	75.029	76.390	70.881
III. ДУГОРОЧНО ВЕЗАНА ИМОВИНА (6 до 8)				8.384.567	7.773.587	7.807.367
9. Капитал	101	101	101	8.801.483	8.767.740	8.602.216
10. Дугорочна резервисања	133	126	126	49.805	39.180	38.060
11. Дугорочне обавезе	137	136	136	0	0	0
IV. ТРАЈНИ И ДУГОРОЧНИ КАПИТАЛ (9 до 11)				8.851.288	8.806.920	8.640.276
ДУГОРОЧНА ФИНАНСИЈСКА РАВНОТЕЖА (III/IV)				0,947	0,883	0,903
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Дугор. фин. равнотежа (Мање од ...)				1,000	1,000	1,000
12. Трајни и дугорочни капитал	101 133 137	101 126 136	101 126 136	8.801.483 49.805 0	8.767.740 39.180 0	8.602.216 38.060 0
13. Стална имовина и уписани неуплаћени капитал	001 112	001 109	001 109	8.384.567 0	7.697.197 0	7.736.486 0
14. Него обртни капитал (12–13)				466.721	1.109.723	903.790
15. Залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намењена продаји	037	032	032	75.029	76.390	70.881
СТОПА ПОКРИВЕНОСТИ ЗАЛИХА (14/15)*100)%				622,05%	1.452,71%	1.275,08%
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ-Стопа покривености залиха (Веће од)				100,00%	100,00%	100,00%

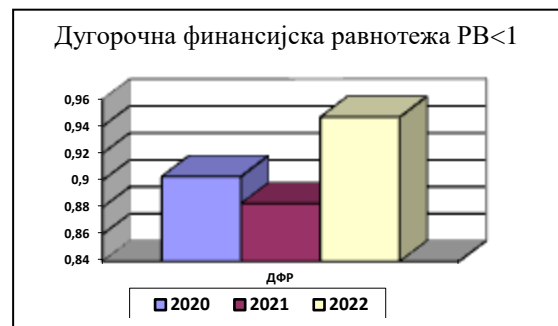
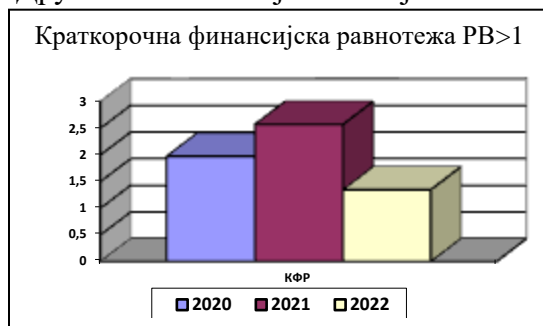

У табеларном прегледу (табела бр.11) су приказани коефицијенти краткорочне финансијске равнотеже, дугорочне финансијске равнотеже и коефицијент покривености залиха.

Коефицијент краткорочне финансијске равнотеже (КФР) у 2022. години износи 1,347, те је исти незнатно већи од референтне вриједности 1. Друштво има нестабилну краткорочну финансијску равнотежу, која је знатно погоршана у текућој години у односу на претходну и 2020. годину, због смањеног износа готовине и готовинских еквивалената, те повећаних краткорочних обавеза у текућој години у односу на претходни период.

Дугорочна финансијска равнотежа (ДФР) Друштва у 2022. години је погоршана у односу на претходну годину, првенствено због повећања износа сталних средстава у односу на капитал. Коефицијент ДФР у 2022. години износи 0,947, док је у 2021. години износио 0,883, а у 2020. години 0,903.

Стопа покривености залиха (СПЗ) у 2022. години износи 622,05%, док је у претходној години била знатно већа и износила је 1.452,71%. Нето обртни капитал у 2022. години је знатно мањи од нето обртног капитала приказаног у претходној години. Овако висока покривеност залиха са нето обртним капиталом је због услужне дјелатности којом се Друштво бави и која не захтјева висок ниво залиха.

Графикон број16 – Краткорочна и дугорочна финансијска равнотежа у последње три године

Узимајући у обзир наведене показатеље може се закључити да је тренутна финансијска равнотежа угрожена. Менаџмент је у претходном периоду предузео активности на обезбјеђењу недостајућих прихода, тако што је упутио захтјев за сагласност на повећање цијена услуга одвоза комуналног отпада. Постојеће цијене су економски неисплативе и не обезбјеђују довољно прихода и прилива готовине за покриће расхода и одлива готовине из пословања. Уколико се хитно не предузму одређене мјере, које би довеле до повећања прихода и смањења појединих расхода, пословање А.д. „Комуналац“ Бијељина у наредном периоду је озбиљно угрожено.

2. АНАЛИЗА ЗАДУЖЕНОСТИ

Задуженост предузећа испитује се анализом пасиве биланса стања, са аспекта власништва над изворима финансирања. Извори финансирања (пасива) предузећа са власничког аспекта дијеле се на сопствене и позајмљене изворе. Сопствене изворе чини сопствени капитал који представља гарантну супстанцу предузећа, јер штити повјериоце од губитка позајмљеног капитала и обезбјеђује сигурност у наплати потраживања. Каже се да је сопствени капитал гарант ликвидности пословања предузећа. Оваква тврдња је доста површна и више формална него што је прихватљива у пракси корпоративног управљања.

Ликвидност предузећа искључиво зависи од прилива и одлива готовине, дакле од cash flow тока. Нето сопствени капитал предузећа једнак је разлици између вриједности пословне имовине исказане у активи његовог биланса стања и укупних обавеза предузећа (пасива биланса стања). Нето сопствени капитал је формално посматрано гарантна супстанца акционарског друштва. Односно све док је нето сопствени капитал друштва позитиван, предузеће је солвентно. Солвентност предузећа може се посматрати као његова ликвидност на дуго рок и читава се способношћу друштва да плати све обавезе, било када (не о року њиховог доспјећа), па макар и из ликвидационе масе.

Ликвидност

Табела бр.12

ЛИКВИДНОСТ						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2022.	2021.	2020.
	22	21	20			
Текућа ликвидност:						
Текућа имовина / Краткорочне обавезе	036/ 147	031/ 144	031/ 144	1,413	2,691	2,058
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ Текућа ликвидност (Веће од ...)				2,000	2,000	2,000
Редукована ликвидност:						
готовина + краткорочна потраживања/краткорочне обавезе	(061+045) /147	(056+040) /144	(056+040) /144	1,333	2,564	1,965
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Редукована ликвидност (Веће од ...)				1,000	1,000	1,000
Тренутна ликвидност:						
готовина / краткорочне обавезе	061/147	056/144	056/144	0,583	1,102	0,724
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Тренутна ликвидност (Веће од ...)				1,000	1,000	1,000
Просечан број дана наплате потраживања:						
Просјечна потраживања ⁴ x 365 / Приходи од продаје	(045/2*365)/ (202+206+210)	(040/2*365) /(202+206)	(040/2*365) /(202+206)	71	81	82

Графикон број 17 – Текућа, редукована и тренутна ликвидност

⁴ Приликом израчунавања просјечног стања, у збир се узима књиговодствено стање на почетку и на крају обрачунског периода и дијели са 2.

Коефицијент текуће ликвидности Друштва (текућа имовина/краткорочне обавезе), на дан билансирања 31.12.2022. године износи $1.596.156/1.129.435 = 1,413$, док је у 2021. години био **2,691**, а у 2020. години **2,058**. На основу наведених показатеља текуће ликвидности, може се закључити да је текућа ликвидност у 2022. години знатно погоршана у односу на претходне године, првенствено због чињенице да је Друштво готовину и готовинске еквиваленте смањило у текућој години у односу на претходну годину, а повећало краткорочне обавезе за 72,10%. Готовина и готовински еквиваленти у текућој години су у односу на претходну годину смањени за 9,04%. Краткорочне обавезе у 2022. години су значајно повећане због сталног раста цијена на тржишту, посебно цијене рада и цијена горива и енергије, који имају значајно учешће у структури трошкова Друштва. Возни парк је застарио, те је извршена набавка новог комуналног возила, чија је фактурна вриједност од 321.750 КМ значајно повећала краткорочне обавезе у 2022. години.

Коефицијент редуковане ликвидности (готовина + краткорочна потраживања /краткорочне обавезе), на дан билансирања 31.12.2022. године износи $(658.112+847.700)/1.129.435 = 1,333$, у 2021. години је износио **2,564**, док је у 2020. години био **1,965**. Коефицијент редуковане ликвидности у текућој години незнатно је изнад референтне вриједности. Предузете су одређене мјере за побољшање наплате краткорочних потраживања, што је резултовало смањењем потраживања за 111.613 КМ. Краткорочне обавезе значајно су повећане у текућој години у односу на претходну годину.

Коефицијент тренутне ликвидности (готовина/краткорочне обавезе) на крају 2022. године износи $658.112/1.129.435 = 0,583$, док је у 2021. години износио **1,102**, а у 2020. години **0,724**. Коефицијент тренутне ликвидности у текућој години је знатно погоршан у односу на претходне године, те Друштво све своје доспјеле и недоспјеле краткорочне обавезе, не може измирити из расположиве готовине, односно може измирити свега 58% краткорочних обавеза.

Просјечан број дана наплате потраживања у 2022. години износи 71 дан, што је знатно повољније од претходне године, у којој је период наплате потраживања износио 81 дан. У текућој години период наплате потраживања је смањен за 10 дана у односу на претходну годину, али је и даље знатно лошији од оптималних 30 дана за наплату потраживања. У наредном периоду потребно је ставити акценат на наплати потраживања, са посебним освртом на праћење старосне структуре потраживања од купаца, уз предузимање свих потребних мјера за прекид застаре потраживања.

Солвентност

Табела бр.13

СОЛВЕНТНОСТ						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2022.	2021.	2020.
	22	21	20			
1. Пословна актива	066	062	062	9.980.723	9.463.201	9.494.841
2. Дугови	132+ 147	126+ 135	126+ 135	1.179.240	695.461	892.625
КОЕФИЦИЈЕНТ СОЛВЕНТНОСТИ (1/2)				8,464	13,607	10,637
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Коефицијент солвентности (Веће од ...)				1,000	1,000	1,000

Коефицијент солвентности Друштва у 2022. години је знатно изнад референтне вриједности 1 и износи 8,464. Имајући у виду да Друштво има дугове у износу од 1.179.240 КМ и пословну активу у износу од 9.980.723 КМ, долази се до закључка да је Друштво у сваком моменту у могућности да измири све своје обавезе из расположиве пословне активе.

Задуженост

Табела бр.14

ЗАДУЖЕНОСТ									
у КМ									
ПОЗИЦИЈА	АОП			2022.		2021.		2020.	
	22	21	20	Износ	%	Износ	%	Износ	%
1. Капитал	101	101	101	8.801.483	88,18	8.767.740	92,65	8.602.216	90,60
2. Дугови	132+ 147	126+ 135	126+ 135	1.179.240	11,82	695.461	7,35	892.625	9,40
ПАСИВА (1 + 2)				9.980.723	100	9.463.201	100	9.494.841	100
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Капитал/Дугови: 50% / 50%									

Према референтним вриједностима задужености, однос капитала и дуга треба да буде 50:50, односно да је граница више помјерена у корист капитала. У анализи задужености АД „Комуналац“ Бијељина, уочљиво је да је у оквиру пасиве капитал знатно више заступљен у односу на дугове, односно да је тај однос у 2022. години 88,18:11,82 у корист капитала. Референтна вриједност капитал/дугови у текућој години је погоршана у односу на претходну годину, због знатно већих обавеза и дугорочних резервисања Друштва у 2022. години у односу на 2021. годину.

Адекватност капитала

Табела бр.15

СТРУКТУРА КАПИТАЛА									
у КМ									
ПОЗИЦИЈА	АОП			2022.		2021.		2020.	
	22	21	20	Износ	%	Износ	%	Износ	%
1. Акцијски капитал	103	103	103	3.748.014	42,58	3.748.014	42,75	3.748.014	43,57
Акцијски капитал - укупно				3.748.014	42,58	3.748.014	42,75	3.748.014	43,57
2. Удели друштва са ограниченом одговорношћу	106	104	104	0	0	0	0	0	0
3. Улози	107	106	106	0	0	0	0	0	0
4. Државни капитал	108	107	107	0	0	0	0	0	0
5. Остали основни капитал	109	108	108	0	0	0	0	0	0
I ОСНОВНИ И ОСТАЛИ КАПИТАЛ (I до 5)	102	102	102	3.748.014	42,58	3.748.014	42,75	3.748.014	43,57
II ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	113	110	110	0	0	0	0	0	0
III РЕЗЕРВЕ	115	112	112	195.443	2,22	182.694	2,08	175.770	2,04
IV РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ	119	116	116	4.067.135	46,21	4.134.143	47,15	4.223.611	49,10
V НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК	124	119	119	790.891	8,99	702.889	8,02	454.821	5,29
VI ГУБИТАК	128	123	123	0	0	0	0	0	0
УКУПНИ КАПИТАЛ (I до VI)	101	101	101	8.801.483	100	8.767.740	100	8.602.216	100

У структури укупног капитала највеће учешће имају ревалоризационе резерве са 46,21%, затим акцијски капитал са 42,58%, нераспоређени добитак са 8,99%, те законске резерве са 2,22%. У 2022. години Друштво је у текућој години исказало добитак у износу од 100.752 КМ.

ИМОВИНСКИ ПОЛОЖАЈ ДРУШТВА

У анализи имовинског положаја предузећа приказана је структура имовине у последње три године, ефикасност имовине и коефицијент обрта имовине.

Структура имовине

Табела бр.16

БИЛАНС СТАЊА						
ПОЗИЦИЈА	у КМ					
	2022.		2021.		2020.	
	Износ	%	Износ	%	Износ	%
А К Т И В А						
А. СТАЛНА СРЕДСТВА	8.384.567	79,87	7.697.197	77,13	7.736.486	77,28
I Нематеријална улагања	12.591	0,12	13.812	0,14	18.312	0,19
II Некретнине, постројења и опрема	6.026.441	57,41	7.683.068	76,99	7.711.303	77,02
III Инвестиционе некретнине	2.345.308	22,34	0	0	0	0
IV Дугорочни финансијски пласмани	227	0,00	317	0,00	317	0,00
V Одложена пореска средства	0	0,00	0	0,00	6.554	0,07
Б. ТЕКУЋА СРЕДСТВА	1.596.156	15,21	1.766.004	17,70	1.758.355	17,56
I Залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намењена продаји	75.029	0,71	76.390	0,77	70.881	0,71
II Краткорочна потраживања, пласмани и готовина	1.521.127	14,50	1.689.614	16,93	1.687.474	16,86
1. Краткорочна потраживања	847.700	8,08	959.313	9,61	1.060.610	10,59
2. Краткорочни финансијски пласмани	0	0	0	0	0	0
3. Готовински еквиваленти и готовина	658.112	6,27	723.546	7,25	618.848	6,18
4. Порез на додату вриједност	3.788	0,04	0	0	0	0
5. Активна временска разграничења	11.527	0,11	6.755	0,07	8.016	0,79
В. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА	0	0	0	0	0	0
Г. БИЛАНСНА АКТИВА	9.980.723	95,08	9.463.201	94,82	9.494.841	94,84
Д. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	516.592	4,92	516.592	5,18	516.592	5,16
Ђ. УКУПНА АКТИВА	10.497.315	100,00	9.979.793	100,00	10.011.433	100,00
П А С И В А						
А. КАПИТАЛ	8.801.483	83,85	8.767.740	87,85	8.602.216	85,92
I ОСНОВНИ КАПИТАЛ	3.748.014	35,71	3.748.014	37,56	3.748.014	37,44
1. Акцијски капитал	3.748.014	35,71	3.748.014	37,56	3.748.014	37,44
2. Удјели друштва са ограниченом одговорношћу	0	0	0	0	0	0
3. Задружни удјели	0	0	0	0	0	0
4. Улози	0	0	0	0	0	0
5. Државни капитал	0	0	0	0	0	0
6. Остали основни капитал	0	0	0	0	0	0
II УПИСАНИ НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0	0	0	0	0	0
III ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	0	0	0	0	0	0
IV РЕЗЕРВЕ	195.443	1,86	182.694	1,83	175.770	1,76
V РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ	4.067.135	38,75	4.134.143	41,42	4.223.611	42,19
VI НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК	790.891	7,53	702.889	7,04	454.821	4,54
VII ГУБИТАК ДО ВИСИНЕ КАПИТАЛА	0	0	0	0	0	0
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	49.805	0,47	39.180	0,39	38.060	0,38
В. ОБАВЕЗЕ	1.129.435	10,76	656.281	6,58	854.565	8,54
I. Дугорочне обавезе	0	0	0	0	0	0
II Краткорочне обавезе	1.129.435	10,76	656.281	6,58	854.565	8,54
1. Краткорочна разграничења	114.936	1,09	114.090	1,14	218.641	2,18
Г. БИЛАНСНА ПАСИВА	9.980.723	95,08	9.463.201	94,82	9.494.841	94,84
Д. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	516.592	4,92	516.592	5,18	516.592	5,16
Ђ. УКУПНА ПАСИВА	10.497.315	100,00	9.979.793	100,00	10.011.433	100,00

Учешће сталних средстава Друштва у укупној активи износи 79,87%, док је у претходној години износило 77,13%. Процент учешћа сталних средстава у укупној активи текуће године, увећан је за 2,74% од остварења претходне године.

У оквиру билансне активе, значајне промјене евидентне су на сталним средствима, која су у текућој години већа за 8,93% од претходне године, док су текућа средства мања за 9,62%. Процентуално учешће текућих средстава у билансној активи је значајно и износи 15,21%.

У структури текућих средстава примјетно је смањење краткорочних потраживања, због боље наплативости потраживања у 2022. години у односу на 2021. годину. Готовински еквиваленти и готовина у 2022. години мањи су за 65.434 КМ у односу на остварење претходне године.

У оквиру билансне пасиве, укупни капитал у 2022. години већи је за 33.743 КМ у односу на претходну годину.

Стање и ефикасност имовине

Табела бр.17

ЕФИКАСНОСТ ИМОВИНЕ						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2022.	2021.	2020.
	22	21	20			
1. Укупан приход	201+ 239+ 251+ 273+ 301	201+ 231+ 246+ 270+ 292	201+ 231+ 246+ 270+ 292	6.006.864	5.672.385	5.176.907
2. Просјечна пословна имовина ⁵	066/2	062/2	062/2	9.721.962	9.479.021	10.025.369
3. ЕФИКАСНОСТ ИМОВИНЕ (1/2)				0,612	0,598	0,516
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Ефикасност имовине (Веће од ...)				0,000	0,000	0,000

Коефицијент ефикасности имовине показује колико се успјешно користи укупна стална и текућа имовина, те је минимална референтна вриједност већа од нуле. У нашем случају, коефицијент ефикасности имовине АД „Комуналац“ Бијељина је задовољавајући, посебно у 2022. години (0,612), док је у 2021. години износио 0,598, а у 2020. години 0,516.

Коефицијент обрта имовине

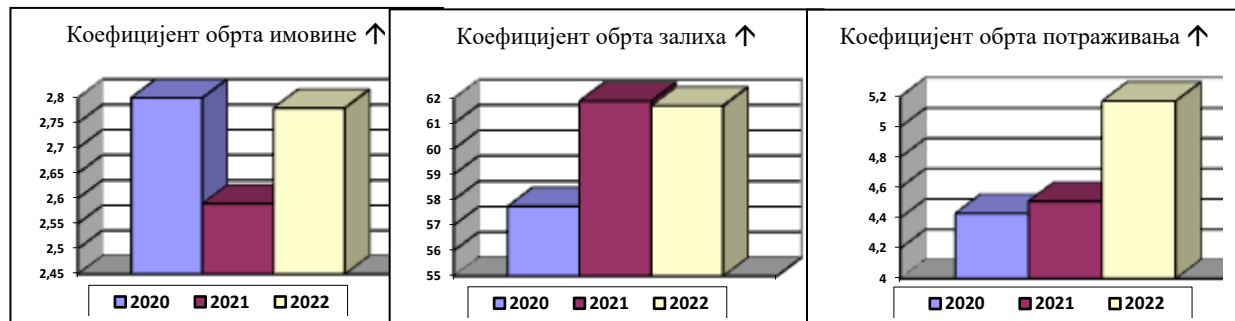
Табела бр.18

ИМОВИНСКИ ПОЛОЖАЈ						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2022.	2021.	2020.
	22	21	20			
1. Приходи од продаје	202+ 206+210	202+ 206	202+ 206	4.671.449	4.555.893	4.343.342
2. Просјечна обртна имовина	036/2	031/2	031/2	1.681.080	1.762.180	1.551.044
3. Просјечне залихе	037/2	032/2	032/2	75.710	73.636	75.220

⁵ Приликом израчунавања просјечног стања пословне имовине, у збир се узима књиговодствено стање на почетку и на крају обрачуноског периода и дијели са 2.

4. Просјечна потраживања	045/2	040/2	040/2	903.507	1.009.962	980.497
5а. Коефицијент обрта обртне имовине (1/2)				2,78	2,59	2,80
5б. Дани везивања обртне имовине (365/5а)				131	141	130
6а. Коефицијент обрта залиха (1/3)				61,70	61,88	57,74
6б. Дани везивања залиха (365/6а)				5,9	5,9	6,3
7а. Коефицијент обрта потраживања (1/4)				5,17	4,51	4,43
7б. Дани везивања потраживања (365/7а)				71	81	82

Графикон број 18 – Коефицијенти обрта имовине, обрта залиха и обрта потраживања

Коефицијент обрта обртне имовине приказује учинковитост употребе обртне имовине у остваривању прихода од продаје. Пожељно је да буде што већи. Приликом анализе, утврђено је да је коефицијент обрта имовине у 2022. години увећан у односу на 2021. годину, што указује да је обртна имовина у 2022. години више ангажована у остваривању прихода од продаје од ангажованости обртне имовине у претходној години. Дани везивања обртне имовине треба да буду што краћи. У 2022. години потребно је 131 дан да се обрне имовина, док је у претходној години тај период знатно дужи и износио је 141 дан.

Коефицијент обрта залиха треба да буде што већи, јер је то показатељ ефикасног ангажовања залиха, односно њиховог учешћа у остваривању прихода од продаје. Већи коефицијент обрта залиха значи мање трошкове држања истих. Анализом коефицијента обрта залиха у АД “Комуналац” Бијељина, дошло се до закључка да се залихе у текућој години незнатно спорије обрћу у односу на претходну годину.

Коефицијент обрта потраживања треба да буде што већи, како би период наплате потраживања био што мањи. У нашем случају коефицијент обрта потраживања у 2022. години износи 5,17, те је исти побољшан у односу на претходну годину. Наведени коефицијент показује бољу наплату потраживања од купаца у 2022. години у односу на 2021. годину. Дани везивања потраживања у текућој години су знатно краћи у односу на претходну годину, те је потребно просјечно 71 дан да би се наплатило потраживање у текућој години, док је у претходној години требало 81 дан да се наплати потраживање. Предузеће је одобрило купцима одложено плаћање до 30 дана, а како је просјечно вријеме наплате потраживања износило 71 дан, онда оно указује да наплата потраживања од купаца у текућој години касни 41 дан.

ПРИНОСНИ ПОЛОЖАЈ ПРЕДУЗЕЋА

Структура пословних прихода и пословних расхода

Табела бр.19

ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	2022.		2021.		2020.	
	Износ	%	Износ	%	Износ	%
Структура пословних прихода:						
1. Приходи од продаје робе	7.816	0,13	29.518	0,54	1.367	0,03
2. Приходи од продаје производа	29.135	0,50	24.027	0,44	0	0
3. Приходи од пружених услуга	4.634.498	78,80	4.502.348	82,76	4.341.975	86,28
4. Повећање вриједности залиха учинака	8.296	0,14	9.169	0,17	6.987	0,14
5. Смањење вриједности залиха учинака	0	0	0	0	0	0
6. Остали пословни приходи	1.201.811	20,43	875.304	16,09	682.156	13,55
I Пословни приходи (1 до 6)	5.881.556	100,00	5.440.366	100,00	5.032.485	100,00
Структура пословних расхода:						
1. Набавна вриједност продате робе	15.917	0,27	13.301	0,25	10.316	0,20
2. Трошкови материјала	177.579	2,99	156.171	2,91	434.417	8,45
3. Трошкови горива и енергије	429.030	7,22	307.324	5,73	0	0
4. Трошкови плата, накнада и остали личних пр.	3.602.805	60,58	3.136.702	58,48	2.967.910	57,74
5. Трошкови производних услуга	1.218.103	20,48	1.230.766	22,94	1.249.508	24,31
6. Трошкови амортизације и резервисања	315.625	5,31	315.861	5,89	310.179	6,03
7. Нематеријални трошкови	156.572	2,63	171.995	3,21	140.195	2,73
8. Трошкови пореза	23.543	0,40	23.798	0,44	21.573	0,42
9. Трошкови доприноса	7.061	0,12	8.165	0,15	6.207	0,12
II Пословни расходи (1 до 8)	5.946.235	100,00	5.364.083	100,00	5.140.305	100,00
III РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ (I - II)	(64.679)		76.283		(107.820)	
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Резул. посл. активности (Веће од ...)	0,000		0,000		0,000	
IV ОДНОС ПОСЛ. ПРИХОДА И РАСХОДА (I/II)*100	98,91%		101,42%		97,90%	
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Однос посл. прихода и расхода (Веће од ...)	100,00%		100,00%		100,00%	
V РЕЛАТИВНА РАЗЛИКА ПОСЛ. ПРИХОДА И РАСХОДА (((I/II)*100)-100)%	1,09%		1,42%		-2,10%	
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Релативна разлика посл. прихода и расхода (Веће од ...)	0,00%		0,00%		0,00%	

Анализом пословних прихода и расхода утврђен је негативан резултат пословних активности текуће године у износу од 64.679 КМ, који је значајно погоршан у односу на претходну годину у којој је остварен позитиван резултат пословних активности у износу од 76.283 КМ.

Структура прихода и расхода

Табела бр.20

БИЛАНС УСПЈЕХА									
у КМ									
ПОЗИЦИЈА	АОП			2022.		2021.		2020.	
	22	21	20	Износ	%	Износ	%	Износ	%
1. Пословни приходи	201	201	201	5.881.556	97,91	5.440.366	95,91	5.032.485	76,49
2. Финансијски приходи	239	231	231	54.774	0,91	62.441	1,10	61.937	0,94
3. Остали приходи	251	246	246	45.087	0,75	134.249	2,37	82.485	1,25
I ПРИХОДИ РЕДОВНИХ АКТИВНОСТИ (1+2+3)				5.981.417	99,57	5.637.056	99,38	5.176.907	78,68
4. Приходи од усклађивања вриједности имовине	273	270	270	25.447	0,43	35.329	0,62	0	0
5. Одложени порески приходи	313	298	298	0	0	0	0	6.554	0,10
6. Ревалоризациони приходи		401	401	0	0	0	0	1.396.003	21,22
II УКУПНИ ПРИХОДИ (I+4+5)				6.006.864	100,00	5.672.385	100,00	6.579.464	100,00
7. Пословни расходи	219	216	216	5.946.235	99,55	5.364.083	97,85	5.140.305	79,81
8. Финансијски расходи	244	238	238	3	0	342	0,01	112	0
9. Остали расходи	261	257	257	20.865	0,35	110.672	2,02	1.300.579	20,19
10. Расходи по основу промјена рач.политика и испр.грешака из ран.год	302	293	293	1.266	0,02	6.554	0,12	0	0
III РАСХОДИ РЕДОВНИХ АКТИВНОСТИ (6+7+8+9)				5.968.369	99,92	5.481.651	100,00	6.440.996	100,00
11. Расходи од усклађивања вриједности имовине	286	280	280	4.752	0,08	0	0	0	0
12. Расходи ревалоризације и признавања импаратетних губитака		408	408	0	0	0	0	0	0
IV УКУПНИ РАСХОДИ (III+10+11)				5.973.121	100,00	5.481.651	100,00	6.440.996	100,00

У табели бр.20 приказана је структура прихода и расхода, као и процентуално учешће појединих прихода и расхода у укупним. Највеће учешће у укупним приходима имају пословни приходи са 97,91% учешћа, који се највећим дијелом остварују пружањем услуга одвоза отпада, док финансијски приходи, остали приходи и приходи од усклађивања вриједности имовине учествују са 2,09% у укупним приходима. Највеће учешће у укупним расходима имају пословни расходи са 99,55%, док финансијски расходи, остали расходи, расходи по основу промјена рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година и расходи од усклађивања вриједности имовине учествују са 0,45%.

Профитабилност предузећа

Табела бр.21

ПРОФИТАБИЛНОСТ ПРЕДУЗЕЋА						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2022.	2021.	2020.
	22	21	20			
1. Добитак/(Губитак) прије опорезивања	307/ 308	294/ 295	294/ 295	33.743	190.734	-1.264.089
2. Текући и одложени порез на добит	309	296	296	0	25.210	0
3. Укупни нето добитак (губитак) у обрачунском периоду	416	417/ 418	417/ 418	33.743	165.524	138.468
4. Укупан приход	306	301	301	6.006.864	5.672.385	5.176.907
КОЕФИЦИЈЕНТ ПРОФИТАБИЛНОСТИ ПРЕДУЗЕЋА (3/4)				0,006	0,029	0,027
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Коэф. профитабилности (Веће од ...)				0,000	0,000	0,000

Коефицијент профитабилности је један од најважнијих финансијских показатеља. Пожељно је да референтна вриједност коефицијента профитабилности буде знатно изнад вриједности 0. У анализи профитабилности АД „Комуналац“ Бијељина примјетно је да је коефицијент профитабилности у 2022. години незнатно изнад референтне вриједности, што показује минималну профитабилност пословања Друштва. Потребно је сачинити програм мјера за повећање прихода и смањење трошкова, како би Друштво повећало профитабилност пословања.

Ризик остварења финансијског резултата

Табела бр.22

РИЗИК ОСТВАРЕЊА ФИНАНСИЈСКОГ РЕЗУЛТАТА			
у КМ			
ПОЗИЦИЈА	2022.	2021.	2020.
1. Пословни приходи	5.881.556	5.440.366	5.032.485
2. Варијабилни расходи	1.840.629	1.707.562	1.694.241
3. Маржа покрића (1 - 2)	4.040.927	3.732.804	3.338.244
4. Фиксни и претежно фиксни расходи	4.105.606	3.656.521	3.446.064
5. Расходи камата	3	10	21
6. Пословни резултат (3 - 4)	(64.679)	76.283	(107.820)
7. Бруто финансијски резултат (6 - 5)	(64.682)	76.273	(107.841)
8. ФАКТОРИ РИЗИКА :			
8.1. Пословног (3/6)	(62,48)	48,93	(30,96)
8.2. Финансијског (6/7)	1,00	1,00	1,00
8.3. Укупног (8.1. * 8.2.)	(62,48)	48,93	(30,96)
9. Коефицијент марже покрића (3/1)	0,6871	0,6861	0,6633
10. Потребан пословни приход за остварење неутралног пословног добитка (4/9)	5.975.267	5.329.428	5.195.332
11. Стопа еластичности остварења неутралног пословног добитка ((1-10)/1) * 100	(1,59)	2,04	(3,24)
12. Потребан приход за остварење неутралног добитка редовне активности (4+5)/9	5.975.271	5.329.443	5.195.364
13. Стопа еластичности остварења неутралног добитка редовне активности ((1-12)/1) * 100	(1,59)	2,04	(3,24)

У табели бр.22 приказана је анализа фактора ризика финансијског резултата.

Суштина **пословног леверица** огледа се у сљедећем: “Ако предузеће има више фиксне трошкове онда је више изложено ризику да у случају пада обима продаје не покрије из прихода те фиксне трошкове, односно постоји ризик да предузеће послује са губитком”.

Анализирајући финансијски резултат АД „Комуналац“ Бијељина у 2022. години, са упоредним показатељима из 2021. и 2020. године, дошло се до закључка да Друштво има високе фиксне трошкове, те да мале флукуације у остваривању прихода могу значајно угрозити пословни резултат.

Суштина **финансијског леверица** огледа се у сљедећем: „Ако је позајмљени капитал већи и ако су фиксни расходи које он изискује високи, онда постоји већи ризик да предузеће својим редовним пословањем неће бити у стању да покрива те фиксне расходе финансирања. Аналогно томе, величина финансијског ризика (леверица) зависи од степена којим су фиксни расходи на име камата покривени из пословног добитка“.

Посматрајући финансијски ризик предузећа са аспекта позајмљивања, може се закључити да предузеће нема финансијског ризика, јер не постоји износ позајмљених средстава, односно нема великих издвајања на име камата.

Комбиновани (сложени) левериц – мјери се помоћу фактора комбинованог леверица који показује дејство укупног ризика (пословног и финансијског), и то у смислу сљедећег: свако повећање обима продаје директно утиче на повећање нето-добитка и стопе приноса на сопствена пословна средства. При томе, важи и обрнуто.

Рентабилност

Табела бр.21

РЕНТАБИЛНОСТ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2022.	2021.	2020.
	у КМ					
	22	21	20			
1. Нето добитак / (губитак)	316 317	299 300	299 300	33.743	165.524	(1.257.535)
2. Расходи камата	245	240	240	3	10	21
3. НЕТО ПРИНОС НА УКУПАН КАПИТАЛ (1+2)				33.746	165.534	(1.257.514)
4. Просјечан сопствени капитал	102/2	102/2	102/2	3.748.014	3.748.014	3.748.014
5. Просјечан укупан капитал	101/2	101/2	101/2	8.784.612	8.684.978	9.230.984
6. Просјечан инвестирани капитал	(102+ 119)/2	(102+ 116)/2	(102+ 116)/2	7.848.653	7.926.891	8.669.627
7. Рентабилност сопственог капитала (1/4)×100				0,90%	4,42%	(33,55%)
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Рентабилност сопственог капитала (Веће од ...)				0,00%	0,00%	0,00%
8. Рентабилност укупног капитала (1/5)×100				0,38%	1,91%	(13,62%)
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Рентабилност укупног капитала (Веће од ...)				0,00%	0,00%	0,00%
9. Рентабилност инвестираног капитала (3/6)×100				0,43%	2,09%	(14,50%)
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Рентабилност инвестираног капитала (Веће од ...)				0,00%	0,00%	0,00%

Рентабилност капитала показује финансијску дјелотворност укупне активе. Коэффициент рентабилности капитала треба да буде што већи, односно улагање у капитал треба да обезбједи што бољи принос. Рентабилност сопственог капитала у 2022. години је знатно погоршана у односу на претходну годину, те је потребно предузети мјере помоћу којих би се обезбједила боља искориштеност сопственог капитала, односно помоћу којих би се остварио бољи принос на сопствени капитал.

Анализа коефицијента **рентабилности укупног капитала** нам показује колики је нето добитак/губитак у односу на укупни капитал. АД „Комуналац“ Бијељина је у 2022. години остварио нето добитак и исказао позитиван коефицијент рентабилности на укупан капитал од 0,38%, који је знатно погоршан у односу на претходну годину.

Рентабилност инвестираног капитала (уложених средстава) - израчунава се као однос између годишњег финансијског резултата (добитка, профита) и просјечне вриједности уложених или кориштених средстава. Рентабилност инвестираног капитала у 2022. години износи 0,43% и знатно је погоршана у односу на претходне године.

ЗАКЉУЧАК

На основу извршене анализе имовинског и финансијског положаја АД „Комуналац“ Бијељина, може се закључити сљедеће:

- **Финансијска равнотежа Друштва** (краткорочна и дугорочна) у 2022. години је нестабилна, и знатно је погоршана у 2022. години у односу на претходне двије године.
- **Коефицијент текуће ликвидности** Друштва (Друштва (текућа имовина/краткорочне обавезе), на дан билансирања 31.12.2022. године износи $1.596.156/1.129.435 = 1,413$, док је у 2021. години био **2,691**, а у 2020. години **2,058**. На основу наведених показатеља текуће ликвидности, може се закључити да је текућа ликвидност у 2022. години знатно погоршана у односу на претходне године, првенствено због чињенице да је Друштво готовину и готовинске еквиваленте смањило у текућој години у односу на претходну годину, а повећало краткорочне обавезе за 72,10%. Готовина и готовински еквиваленти у текућој години су у односу на претходну годину смањени за 9,04%. Краткорочне обавезе у 2022. години су значајно повећане због сталног раста цијена на тржишту, посебно цијене рада и цијена горива и енергије, који имају значајно учешће у структури трошкова Друштва. Возни парк је застарио, те је извршена набавка новог комуналног возила, чија је фактурна вриједност од 321.750 КМ значајно повећала краткорочне обавезе у 2022. години.
- **Коефицијент редуковане ликвидности** (готовина + краткорочна потраживања /краткорочне обавезе), на дан билансирања 31.12.2022. године износи $(658.112+847.700)/1.129.435 = 1,333$, у 2021. години је износио **2,564**, док је у 2020. години био **1,965**. Коефицијент редуковане ликвидности у текућој години незнатно је изнад референтне вриједности. Предузете су одређене мјере за побољшање наплате краткорочних потраживања, што је резултовало смањењем потраживања за 111.613 КМ. Краткорочне обавезе значајно су повећане у текућој години у односу на претходну годину.
- **Коефицијент тренутне ликвидности** (готовина/краткорочне обавезе) на крају 2022. године износи $658.112/1.129.435 = 0,583$, док је у 2021. години износио **1,102**, а у 2020. години **0,724**. Коефицијент тренутне ликвидности у текућој години је знатно погоршан у односу на претходне године, те Друштво све своје доспјеле и недоспјеле

- краткорочне обавезе, не може измирити из расположиве готовине, односно може измирити свега 58% краткорочних обавеза.
- **Просјечан број дана наплате потраживања** у 2022. години износи 71 дан, што је знатно повољније од претходне године, у којој је период наплате потраживања износио 81 дан. У текућој години период наплате потраживања је смањен за 10 дана у односу на претходну годину, али је и даље знатно лошији од оптималних 30 дана за наплату потраживања. У наредном периоду потребно је ставити акценат на наплати потраживања, са посебним освртом на праћење старосне структуре потраживања од купаца, уз предузимање свих потребних мјера за прекид застаре потраживања.
 - **Коефицијент солвентности** Друштва у 2022. години је знатно изнад референтне вриједности 1 и износи 8,464. Имајући у виду да Друштво има дугове у износу од 1.179.240 КМ и пословну активу у износу од 9.980.723 КМ, долази се до закључка да је Друштво у сваком моменту у могућности да измири све своје обавезе из расположиве пословне активе.
 - Референтна вриједност **капитал/дугови** у текућој години је погоршана у односу на претходну годину због знатно већих обавеза и дугорочних резервисања Друштва у 2022. години у односу на 2021. годину. Однос **капитал/дугови (88,18:11,82)** је знатно у корист капитала.
 - **Коефицијент ефикасности имовине** показује колико се успјешно користи укупна стална и текућа имовина, те је минимална референтна вриједност већа од нуле. У нашем случају, коефицијент ефикасности имовине АД „Комуналац“ Бијељина је задовољавајући, посебно у 2022. години (0,612), док је у 2021. години износио 0,598 а у 2020. години 0,516.
 - **Коефицијент обрта имовине** приказује учинковитост употребе обртне имовине у остваривању прихода од продаје. Пожељно је да буде што већи. Приликом анализе, утврђено је да је коефицијент обрта имовине у 2022. години увећан у односу на 2021. годину, што указује да је обртна имовина у 2022. години више ангажована у остваривању прихода од продаје од ангажованости обртне имовине у претходној години. Дани везивања обртне имовине треба да буду што краћи. У 2022. години потребно је 131 дан да се обрне имовина, док је у претходној години тај период знатно дужи и износио је 141 дан.
 - **Коефицијент обрта залиха** треба да буде што већи, јер је то показатељ ефикасног ангажовања залиха, односно њиховог учешћа у остваривању прихода од продаје. Већи коефицијент обрта залиха значи мање трошкове држања истих. Анализом коефицијента обрта залиха у АД “Комуналац” Бијељина, дошло се до закључка да се залихе у текућој години незнатно спорије обрћу у односу на претходну годину.
 - **Коефицијент обрта потраживања** треба да буде што већи, како би период наплате потраживања био што мањи. У нашем случају коефицијент обрта потраживања у 2022. години износи 5,17, те је исти побољшан у односу на претходну годину. Наведени коефицијент показује бољу наплату потраживања од купаца у 2022. години у односу на 2021. годину. Дани везивања потраживања у текућој години су знатно краћи у односу на претходну годину, те је потребно просјечно 71 дан да би се наплатило потраживање у текућој години, док је у претходној години требало 81 дан да се наплати потраживање. Предузеће је одобрило купцима одложено плаћање до 30 дана, а како је просјечно вријеме наплате потраживања износило 71 дан, онда оно указује да наплата потраживања од купаца у текућој години касни 41 дан.

- **Из анализе приносног положаја** предузећа може се утврдити да је резултат из пословних активности, остварен у 2022. години, негативан, те да је погоршан у односу на претходну годину, јер је у текућој години остварен пословни губитак у износу од 64.679 КМ, док је у 2021. години остварен пословни добитак у износу од 76.283 КМ.
- **У анализи профитабилности** АД „Комуналац“ Бијељина евидентно је погоршање коефицијента профитабилности у 2022. години у односу на претходну годину. У посљедњих шест година Друштво је профитабилно пословало, док је у 2016. години остварен губитак, који је приказао нерентабилно пословање. Потребно је сачинити програм мјера за повећање прихода и смањење трошкова, како би Друштво још више побољшало профитабилност пословања.
- **Из анализе коефицијента рентабилности сопственог, инвестираног и укупног капитала**, утврђен је позитиван коефицијент, који је знатно погоршан у односу на претходне двије године, те је потребно предузети мјере помоћу којих би се обезбједила боља искориштеност сопственог капитала, односно помоћу којих би се остварио бољи принос на сопствени капитал.

МЈЕРЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОСЛОВАЊА

Извршена анализа пословања и идентификовани проблеми са којима се суочава АД „Комуналац“ Бијељина, представљају подлогу за доношење мјера за побољшање пословања и остварење позитивног финансијског резултата.

У текућој години остварен је позитиван финансијски резултат и већина показатеља пословања су побољшани у односу на претходне године.

Укупни приходи текуће године су већи за 408.908,14 КМ од остварења претходне године, док су укупни расходи увећани за 565.899,10 КМ. У 2022. години остварен је добитак прије опорезивања у износу од 33.743 КМ, који представља разлику укупних прихода и укупних расхода текуће године.

У Извјештају о пословању за 2021. годину, предложене су одређене мјере за унапређење пословања и остварење позитивног финансијског резултата, које су дјелимично или у потпуности реализоване у току 2022. године и које су дале позитиван ефекат на остварење резултата пословања.

У наредном периоду потребно је предузети сљедеће мјере за побољшање пословања и остварење позитивног финансијског резултата у 2023. години:

1. **И даље радити на побољшању наплате потраживања од купаца**, са посебним акцентом на наплати потраживања од физичких и правних лица из Републике Српске, која имају значајно учешће у структури укупних потраживања. За реализацију наведеног потребно је веће ангажовање свих запослених а посебно је неопходно ангажовање лица задужених за наплату и праћење наплате потраживања, како би се наплативост у наредном периоду побољшала и спријечила застара потраживања.
2. Редовно ажурирати базу података корисника услуга, како би се створили основни услови за континуиране **активности на утуживању правних и физичких лица**.

3. **Преиспитати постојеће капацитете расположивих људских ресурса и потенцијале запослених**, као највриједнијих средстава организације, са потребама Друштва, како би се постигла боља ефикасност и економичност пословања.
4. **Успоставити добро осмишљен и одржив систем успјешности**, односно мјерења учинка запослених, који би како за Друштво створио користи, тако и за запослене и руководиоце.
5. **Анализирати капацитете сталних средстава**, односно искориштеност и ангажованост сталних средстава у складу са техничком опремљености и старости, те преиспитати могућност додатног ангажовања сталних средстава. Посебан акценат ставити на анализу постојећег возног парка, те кроз планска документа планирати неопходне набавке савременијих возила.
6. Извршити детаљну анализу свих расхода и **преиспитати могућност смањења појединих расхода**, посебно оних који имају значајно учешће у укупним расходима Друштва.
7. Преко Фонда за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске, а на основу пријаве на јавни конкурс за додјелљивање средстава за суфинансирање програма и пројеката из области заштите животне средине, енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије, **обезбједити додатна средства** за проширење дјелатности и остварење додатних прихода.
8. Кроз **пројекат раздвајања отпада на мјесту настанка** укључити што већи број корисника, јер се тако смањују трошкови управљања отпадом, транспорта, јер не морате транспортовати посебно секундарне сировине. Каснији процес управљања отпадом је много повољнији и добија се квалитетнија секундарна сировина коју је касније лакше сепарирати.
9. **Постављање еко контејнера** на одређеним локацијама за сортирање отпада на изворишту (ПЕТ, пластика, папир, картон, стакло...).
10. Израдити **студију изводљивости** којом ће се процјенити шансе за успјех остваривања циљева пројекта гријања и хлађења пословних просторија помоћу топлотних пумпи, чиме би се трошкови гријања и хлађења пословних просторија смањили и створили предуслови за остварење додатних прихода пружањем услуга гријања и хлађења објеката који су под закупом, а који су власништво Друштва.
11. Извршити **санацију свих објеката који се издају под закуп**, како би се створили основни услови за редовну употребу објеката. Под санацијом подразумијевамо довођење објекта или једног његовог дијела, односно појединачног елемента, који је због неких непожељних дјеловања оштећен, па му је функција упитна, у првобитно стање носивости и функционалности уз отклањање неких мањих уочених недостатака.
12. У сарадњи са локалном заједницом **обезбиједити и друге послове из надлежности комуналне дјелатности**, као што су чишћење дивљих депонија, изградња депоа за контејнере, кошење амброзије, кошење и уређење путних појаса, одржавање кишне канализације, азил за псе, израда хоризонталне сигнализације и друго.
13. **Извршити анализу остварених прихода**, са посебним акцентом на приходе од услуга одвоза чврстог комуналног отпада физичким лицима, за чије повећање је потребно слjedeће:
 - упоређивање стварних и евидентираних квадратура корисних стамбених површина,

- економска исплативост постојеће цијене одвоза чврстог комуналног отпада,
 - заступљеност свих корисника у евиденцији одвоза и
- размотрити могућност остварења додатних прихода пружањем нових услуга, по основу постојећих расположивих људских и материјалних ресурса.***

У наредном периоду потребно је обратити пажњу на процес реализације сваке од предложених мјера за побољшање пословања и тежити ка остваривању планираних циљева.

АД „Комуналац“ Бијељина

Број: 2880/2023

Датум: 11.04.2023. године

МП

АД „Комуналац“ Бијељина

Мирослав Кулић